

İKLİM ADALETİ PERSPEKTİFİMİZ

İKLİM ADALETİ KOALİSYONU

İÇİNDEKİLER

İKLİM ADALETİ NEDİR?	5
İKLİM ADALETİ KOALİSYONU	8
Başlıca çalışma alanlarımız	8
Çalışma Gruplarımız	9
İKLİM ADALETİ İÇİN HAREKETE GEÇİYORUZ	12
İKLİM ADALETİ KOALİSYONU KURULUŞ METNİ	12
İKLİM KRİZINE BÜTÜNCÜL BAKIŞ	13
BİZİ BEKLEYEN BİR YOK OLUŞ SENARYOSU DEĞİL	13
RADİKAL BİR YOL DEĞİŞİKLİĞİ	15
GÜVENLİ ALAN POLİTİKAMIZ	16
COP26 ZİRVESİ TUTUM BELGESİ	20
“AYIN SONU, DÜNYANIN SONU”: AYNI SORUMLULAR, AYNI MÜCADELE	25
HALKLARIN İKLİM ANLAŞMASI KONFERANSI TOPLANTI BİLDİRİSİ	30
SERA GAZI EMİSYONLARI ÜZERİNDEN TÜRKİYE’NİN İKLİMİ KRİZE ÇEVİRME ÇABALARINA BİR BAKIŞ	33
EKOLOJİK KRİZ YERELDEN BAŞLAR, MÜCADELE DE...	35
EKOLOJİ HAREKETLERİ KONFERANSI TUTUM BELGESİ:	41
TÜM VARLIKLAR İÇİN ÖZGÜR VE EŞİT BİR YAŞAMI SAVUNUYORUZ	41
MADENCİLİK İNSANLIĞA VE EKOSİSTEME KARŞI SUÇTUR	48
MADENE İNAT, YAŞASIN HAYAT	48
SAVAŞA HAYIR	54
İKLİM ADALETİ KERVANLARIYLA SINIRLARI AŞIYORUZ	55
DEPREMLER SINIR TANIMİYOR, DAYANIŞMAMIZ DA ÖYLE!	60
ASRİN İHMALİNİN NEDEN OLDUĞU FELAKET 126 SAYILI KARARNAME İLE DEVAM EDİYOR	62

YAŞANAN YIKIMLARIN YARALARINI SARACAĞIZ; DAYANIŞMAYLA VE HESAP SORARAK	65
KİMYASAL TEHLİKEYE, EKOLOJİK YIKIMA KARŞI UYARIYORUZ!	67
IPCC'NİN "İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ 2023" RAPORU VE TÜRKİYE	71
AKKUYU'YA NÜKLEER YAKIT GETİRMEK YAŞAM ÜZERİNDEN KUMAR OYNAMAKTIR!	74
PLASTİK GERİ DÖNÜŞÜM TESİSLERİNDE ÇIKAN YANGINLAR HAKKINDA BASIN AÇIKLAMASI	76
YUNANİSTAN VE TÜRKİYE HALKLARI EVROS VE ÇANAKKALE'DE AYNI ACIYI ÇEKİYOR	78
GEZİ MİLYONLARIN İSYANIDIR. HEPİMİZ ORADAYDIK!	82
BU İKLİM KANUNU DEĞİL BİR TİCARET SÖZLEŞMESİ!	84
İKLİM YASAYA SIĞMAZ!	84
İKLİM ADALETİ KOALİSYONU EKOKIRIM YASASI İÇİN ACİL EYLEME ÇAĞIRIYOR	87
İKLİM KRİZİ KÜRESEL EYLEM GÜNÜNDE TÜM TÜRLER İÇİN "İYİ YAŞAM" İSTİYORUZ	89
İLİÇ-ÇÖPLER ALTIN MADENİ İÇİN YAPILAN SUÇ DUYURUSU	92
DOĞU AVRUPA, BALKANLAR VE AKDENİZ'DE MADENCİLİĞE VE SAVAŞA KARŞI MÜCADELE EDİYORUZ!	94
KÖMÜRLÜ TERMİK SANTRALLERİN KAPANIŞI İŞÇİLER İÇİN BİR SON DEĞİL, YENİ BİR BAŞLANGIÇ OLMALIDIR!	96

BİZ KİMİZ?

İKLİM ADALETİ NEDİR?

İklim adaleti, iklim değişikliğinin yaşanmasında en az sorumluluğa sahip olanların, iklim değişikliğinin sonuçlarından ilk ve en fazla etkilenenler/etkilenecekler olması şeklinde tezahür eden temel bir adaletsizliği dile getirmek için kullanılmaktadır.

Küresel iklim krizi tartışmalarında ve birkaç yıldır kitlesel olarak gelişen "iklim grevi" eylemlerinin hemen hepsinde "iklim adaleti" sloganı öne çıkıyor. Düne kadar Afrika'nın ve Amerika'nın yerli halklarının, emperyalist ülkelerdeki ekoloji ve iklim hareketlerinin, ekososyalistlerin bir sloganı iken, şimdi sadece Greta Thunberg ve diğer gençlerin değil, birçok ulusal ve uluslararası şirket bağlantılı STK'nın, tabandan örgütlenen farklı toplumsal hareketlerin, sendikaların, kısaca herkesin çağrısı artık "iklim adaleti" sloganını içeriyor. Elbette bu herkes G-20 devletlerini ve şirketleri içermiyor ama örneğin BM Genel Sekreteri Guterres de bunun çağrısını yapıyor.

Peki iklim adaleti nedir? Eylemlerde "iklimi değil sistemi değiştir" deniliyor. Peki bu "sistem" nedir, nasıl işliyor ve "iklim adaleti" bu "sistem"i değiştirmek için yeterli bir talep mi?

İklim adaletinin temel meselesi; iklim değişikliğinin yaşanmasında en az katkısı ve dolayısıyla en az sorumluluğu olanların, iklim değişikliğinin sonuçlarından, bunda en büyük payı ve sorumluluğu olanlardan daha fazla etkilenenler/etkilenecekler olması. Böylelikle bilimsel verilerle açıkça görülen bu farklı etkilene olgusunun ilk boyutu, dünya iklim sisteminin farklı coğrafyalarda farklı şekilde değişmesi ve yanı sıra diğer doğa tahribatlarının emperyalist sistem içindeki eşitsiz ilişkiler sonucu eşitsiz dağılımı ile ülkeler arasındaki sorumluluk, etkilene ve uyum sağlama kapasitesi üzerinden yaşanan adaletsizlikle ilgili. Diğer boyutu ise dünyanın neresinde olursanız olun içinde bulunduğunuz toplumdaki yapısal eşitsizliklerle iç içe geçerek etkiliyor olması. İrksal, inançsal, toplumsal cinsiyet temelli ya da yaşa dayalı sisteme içkinleşmiş baskı ve tahakküm ilişkileri bu açılardan ezilen konumundaki insanları iklim krizi karşısında da daha savunmasız bırakır.

İklim değişikliğiyle ilgili fayda (emisyonlarla ilişkili ekonomik büyüme ve yaşam standardı) ve maliyetlerin (çevresel bozulma, kuraklık, tatlı su kaynaklarının azalması, sağlık vb.) eşitsiz dağıldığını ortaya koyarak bilimsel bir zemine oturan iklim adaleti söylemi aynı zamanda bu adaletsizlikle bağlantılı olarak karar alma süreçlerine katılımı, kaynaklara eşit erişim hakkını, toplumsal alanlarda süregelen ekonomik ve diğer sistemsel eşitsizlikleri, nesil içi ve nesiller arası adaleti de dile getiriyor. Buradan hareketle, başta emperyalizmin yeni ve mâli-ekonomik sömürgesi konumundaki ülkelerde, ama özellikle gençliğin öne çıktığı biçimiyle emperyalist ülkelerde de, toplumsal mücadele dinamikleri ve yerli toplulukların talebi haline geliyor.

Dünya'nın iklim sistemindeki hızlı değişimin, yani iklim krizinin, farklı noktalarda farklı sonuçlara yol açıyor olmasını biraz açalım. Bu hızlı değişim, ekosistemlerin mevcut karmaşık işleyiş ve döngülerinin uyum sağlama kapasitesini aştığı ölçüde tür çeşitliliğinin azalmasından yeni bir coğrafi şekillenmeye kadar bir altüst oluşa yol açabiliyor. Bugün artık "6. kitlesel yok oluş" denilen sürecin en önemli sebeplerinden birisi bu nedenle iklim krizi. Tabi ki, insanın bugün için kapitalist tarzda sürdürdüğü üretim faaliyetiyle etkileşime girdiği, dahil olduğu ekosistemler de bu üretim tarzının dönüştürdüğü mekânlar olarak aynı sürecin bir parçası. İşte kapitalist üretim tarzında sömürülen ve ezilen toplumsal sınıf ve tabakaların uyum sağlama kapasitesi ve dayanıklılığı, içinde yaşadıkları ekosistemlerdeki diğer canlılar gibi ezen ve sömüren sınıflar karşısında daha düşük kalır. Her coğrafya iklim krizini bir biçimiyle yaşarken bahsettiğimiz farklı sonuçlar insanın da dahil olduğu ekosistemlerin ne düzeyde ayakta kalabildiğiyle ilgilidir. Kıyılardan iç bölgelere, adalardan akarsu ve göl kenarındaki bölgelere,

ekvatordan kutuplara kadar her enlemde yeni iklim rejimleri ekosistemleri böyle bir sınıfsallıkla kırılanlaştırır.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 2014'te yayınladığı 5. Değerlendirme Sentez Raporu, iklim değişikliğinin mevcut ya da potansiyel sonuçlarından olan okyanuslarda aşırı ısı artışı, asitlenme ve kıyı erozyonu; ekosistemlerde bozulma ve biyolojik çeşitlilik kaybı; balıkçılık ve tarım faaliyetlerine bağlı ekonomik gerileme, su ve gıda güvenliği riskleri; ve iklim göçleri gibi olumsuzlukları ele alarak krizin başta yaşam hakkı olmak üzere temel "insan hakları" krizi olduğunu ortaya koyuyordu. Böylece iklim adaleti tartışmaları bu kurumsal rapor ve söylemlerde "çevre hakları", "kolektif haklar", "iklim değişikliğinin tarihsel sorumluluğu", "ekolojik borç", "emisyon hakkı" gibi anahtar kavramların ikrar edilmesinde de yer bulur. Elbette kimin neye hakkı olduğu ve adillığın sınırlarının nerede çizileceği mevcut iktidar ilişkilerinden bağımsız ele alınamayacak bir mücadele alanıdır.

İklim adaletini hangi düzlemde ya da bağlamda tartışmak gerekiyor: Kuzey-Güney diye ifade edilen ülkeler arasındaki tarihsel ve güncel bariz eşitsizlikler temelinde ulus devletler düzeyinde mi; yoksa küresel salımların neredeyse yüzde 35'ini gerçekleştiren 20 kadar şirketi sorumlu tutarak mı; ya da sorumluluk ve etkilenme düzeyi bakımından ülke içinden başlayarak sınırları aşacak şekilde sınıfsal konumlara göre mi? Salım ve adaptasyon adaleti bakımından küresel olarak olanakların iklim krizinden en önce ve en fazla etkilenecek sınıflara, topluluklara, yerli halklara; örneğin nehir ve okyanus kıyılarında, ada ülkelerinde yaşayan ve deniz seviyesinin yükselmesinden olumsuz etkilenecek 1 milyar insanın kurtarılmasına aktarılmasını mı savunmalıyız? Öncelikleri ve alınan kararların nasıl ifâ edileceğine kim, nasıl karar verecek? "Yeşil ekonomi"nin yarattığı imkânlar kimlere gidecek? Fosil ekonomisinden çıkış sürecinde fosil sektörlerde çalışan emekçilerin durumu ne olacak?

İklim adaleti sloganı bunlar ve daha birçok konuyu tartışmaya açarak, iklim krizinin sadece emisyon miktarları sonucu olan ve gelecekte olacak iklimsel değişikliklerle ilgili teknik ve sadece bilim insanlarının karar verebileceği "bilimsel bir konu" olmadığını anlatıyor. Dahası belirli parametrelere dayanan politika setlerine göre yapılan bu gelecek tahminleri tartışmaya açıyor. Belirli bir politik gidişata uygun düşen bir sera gazı emisyonu miktarı belirleniyor. Emisyonlara göre yapılan iklim modelleri de elbette dünyanın karmaşık iklimini olabildiğince bilimsel bir kesinlikle yansıtıyor. Ancak o politika setlerinin hangi toplumsal süreçler sonucu ortaya çıktığı ve toplumsal çelişkilerin karmaşık yapısı bu iklim modellerini geliştiren iktisatçı

ve iklim bilimcilerinin sonuçlara yansıtabilecekleri parametreler değiller. Ne toplumsal değişimler her zaman çizgisel bir doğrultuda ilerler ne de bir ülkenin politik doğrultusu mevcut üretim tarzından bağımsız olarak farklılaşabilir. Dolayısıyla iklim krizinin sonuçları da, nedenleri de toplumsaldır, politiktir. Ve öncelikli görev de, milyarlarca insanın ve dünya üzerindeki canlı türlerinin sadece bir avuç kapitalistin çıkarları için nasıl yok oluşu yaşadığını ortaya koymaktır.

İKLİM ADALETİ KOALİSYONU

İklim krizinin nedeni sadece karbon emisyonlarına indirgenemez. Yaşam döngülerinde kırılmaların, tehdit altındaki ekosistemlerin, yok olan türlerin nedeni, temelde, içinde bulunduğumuz ekonomi-politik rejimdir.

İklim Adaleti Koalisyonu, bu alanda mücadele yürüten tüm sivil hareketler arasında iletişimi güçlendirme ve birlikte hareket etme ihtiyacından doğdu.

Sistem değişikliği için güç toplamak amacıyla dünyanın her tarafından hareketleri bir araya getiriyoruz – yerli hareketleri, iklim değişikliğinden en çok etkilenen topluluklar, sendikalar, ırk adaleti grupları, gençlik hareketleri, ekolojik tarım işçileri, çiftçiler, STK'lar, halk hareketleri, feminist hareketleriz. Türkiye'de ise Doğu Akdeniz ve Karadeniz'de fosil yakıt çıkartılmasına karşı Kıbrıs, Yunanistan ve Türkiye'den ekolojistlerin bir araya geldiği Kazma Bırak Kampanyası'nın çağrısıyla toplandık. Kazma Bırak Kampanyası'nın bileşenleri ile sınırlı olmamak üzere, yeni katılımcı örgütlerini bekliyor.

Çalışma Gruplarımız

Ekokırım Grubu

Ekokırımın, iç hukukumuzda suç olarak dâhil edilmesini, uluslararası ceza mahkemesinde 5. Suç olarak kabul edilmesi için yapılan etkinliklere destek vermeyi, hem yurt içinde hem de yurt dışındaki ilgili kurum, kuruluş ve bireylerin bu konudaki çalışmalarını esas alarak etkileşimli kampanyalar yürütmeyi amaçlamaktadır.

Uluslararası İlişkiler Grubu

Türkiye'deki çevre aktivistlerinin mücadelelerini yurt dışındaki iklim aktivistlerinin eylemleriyle kenetlemek, dil bariyerini aşarak ülkeler arasında bilgi eşitlemesini sağlamak, birlikte düşünmek ve ilham almak, ortak eylemler ve kampanyalar yürütmek amacıyla kuruldu.

Kömürden Çıkış Grubu

Kömürden çıkış grubu iklim krizinin baş sorumlusu olan kömürlü termik santrallere yönelik eylem planının acilen oluşturulmasını ve sorumlusu olan kömürlü termik santrallerin kapatılmasına yönelik bir kampanya başlatmak amacıyla kuruldu.

Maden Karşıtı Çalışma Grubu

İklim Adaleti Koalisyonu bileşenleri, madencilik alanı ile ilgili uzmanlar ve ekoloji aktivistleri olarak 20 Nisan 2024'te İstanbul'da Gazhane İklim Müzesi'nde bir araya geldik. Uzmanlardan dokuz konuşma dinledik ve ardından altı Çalışma Grubu ile ekosistemler, ormansızlaştırma, halk sağlığı, kültürel ve tarihi varlıklar, yaban hayatı ve hayvanlar, madencilik ekonomisi, hukuk bağlamında sorunu ve çözüm önerilerimizi masaya yatırdık. Türkiye'de ve dünyada yerin altını üstüne getiren bu kar odaklı, gezegensel hayatı hiçe sayan madencilik faaliyetlerinin tamamına karşıyız, durdurulması için mücadele edeceğiz.

“Ağaç K llerinde Uygulamaya” alışma Grubu

Orman yangınlarına karşı direncin artırılmasında bütünleşik ve kolektif çalışmalar, doğru stratejiler, orman köylülerin katılımı, toplum/bilim temelli sürdürülebilir uygulama ve yönetimle yangın riskini azaltmayı amaçlar.

İKLİM ADALETİ İÇİN HAREKETE GEÇİYORUZ

İKLİM ADALETİ KOALİSYONU KURULUŞ METNİ

İklim adaletini devletlerden ya da şirketlerden bekleyemeyiz, çözüm biziz, biz yaşam savunucuları!

İklim değişikliğinin sonuçlarından en fazla etkilenenler, ekolojik yıkıma ve iklim değişikliğine etkisi ihmal edilebilir olanlardır. İklim adaleti talebimiz, dünya iklim sisteminin farklı coğrafyalarda farklı şekillerde değişmesi; yanı sıra diğer doğa tahribatlarının sömürü ilişkilerindeki eşitsiz ilişkiler sonucu eşitsiz dağılımı ile ülkeler arasındaki sorumluluk, etkilenme ve uyum sağlama kapasitesi üzerinden yaşanan adaletsizliklerle ilgilidir. İklim değişikliğinin etkileri sınıfsal, cinsel, etnik eşitsizliklerle ve tür ayrımcılığıyla iç içe geçerek gün geçtikçe derinleşiyor. Baskı ve tahakküm ilişkileri, güvencesiz olan nüfusu iklim krizi karşısında savunmasız bırakıp daha da kırılganlaştırıyor.

İnsan emeği dahil doğanın her parçasını metalaştıran kapitalist üretim ilişkileri, ekolojik krizi derinleştiriyor. Ekolojik suçların üstünü örtmeye çalışan hükümetler, iklim krizine karşı da sorumsuzca davranmaya devam ediyorlar. Gerçek tahribatları örtmek için düzenledikleri zirveler, verip tutmadıkları sözler, şirketlerle birlikte ürettikleri sözde 'yeşil' projeler ve reklamlarla iklim krizini engelliyormuş gibi yapıyorlar. Fosil yakıtların kullanımının durmadığı gibi, 'yeşil kalkınma' stratejileri emek ve doğa sömürsü üzerinden devam ediyor. "Enerjide dönüşüm", dünyada yeniden madencilik furcasını tetikliyor, hatta güvenlikçi politikalar ile sömürü ilişkilerini güçlendirip yaygınlaştırıyor.

Türkiye'de de ekolojik yıkım, etkisini gündelik hayatta daha fazla hissettiriyor. Madencilik faaliyetleri, tüm bölgeleri kapsayacak şekilde çoğalıyor. Tüm coğrafya, yerli ya da uluslararası sermayenin yatırım alanları olarak görülüyor. İktisadi fayda temelli anlayışlarla tarım arazileri imara açılıyor, yeraltı ve yerüstü suları doğal yaşamı ihmal ederek tasarruf ediliyor, evimiz olan doğa ve içindeki yaşam tehdit ediliyor. Göller ve nehirler kuruyor, henüz kurumamış olanlar da inşaat projelerinin hedefine konuyor. Her av mevsiminde açıklanan rakamlar ve kaçak avcılık nedeniyle Türkiye'nin yaban hayatı bitiriliyor. Sonuna geldiğimiz 2021'deki yangınlar, uzun zamandır süren kuraklık ve seller, yaşam alanlarımızın, suların, ormanların ve

yaban hayatının yaşadığı tehlikeler iklim krizine karşı verilecek mücadele için yarının çok geç olacağını, yakıcı bir şekilde bize söylüyor.

İKLİM KRİZİNE BÜTÜNCÜL BAKIŞ

Ekolojik yıkım sadece iklim krizine, iklim krizinin nedeni de sadece karbon emisyonlarına indirgenemez. Yaşam döngülerinde kırılmaların, tehdit altındaki ekosistemlerin, yok olan türlerin nedeni, temelde, içinde bulunduğumuz ekonomi-politik rejimdir. Ekolojik yıkımın nedeni olarak "bireysel tüketim"i göstermek, toplumsal ve politik etkileri belirsizleştirerek gerçek failleri de görünmez kılmaktadır. İklim krizinin nedeni antroposenik etkiden öte insanın emek gücü de dahil doğanın her parçasını metalaştıran mevcut rejimdir. Yoksullara, yerlilere, kadınlara, canlılara ödetilen bedellerin daha da ağırlaşmasına neden olan yerleşik nizam, 'sürdürülebilirlik' ve 'yeşil dönüşüm' iddialarının ötesinde kuşatıcı bir anlatıya sahip değil. Değişimi, krizi yaratanlardan beklemek sistemin işleyişine katkı sağlarken krizi daha da derinleştiriyor. Bugün karşı karşıya olduğumuz gerçeklik, dünya üzerindeki bütün zenginliği elinde bulunduran az sayıdaki kişinin egemenliğinin sürmesi için yeryüzündeki diğer bütün canlı türlerin felaketler yaşamasıdır. Bu sistemin, yarattığı diğer krizlerle birlikte, tarihin çöplüğüne gönderilme zamanı geldi ve geçiyor.

BİZİ BEKLEYEN BİR YOK OLUŞ SENARYOSU DEĞİL

Şimdi ve daha fazla geç kalmadan iklim mücadelesi için bir not düşüyoruz. Gezegeni tüketime ve sömürüye dayalı anlayışın yarattığı tüm krizlerden bizler kurtaracağız. Bizi bekleyen; bir yokoluş senaryosu değil, iklimi değiştiren sisteme karşı mücadeleyle kurtulmuş olan bir gezegendir. İklim Adaleti Koalisyonu, devletlerin ve şirketlerin mantığıyla gerçekleşen her müdahalenin ekosistemler üzerinde iyileştirici olmaktan çok ekolojik kırım olduğundan hareketle, bu kırımı yaratan tüm faaliyetlerin suç olduğunu savunur.

Bu bağlamda koalisyonumuz

- Ekokırım suçlarının tanınması ve uluslararası sözleşmelerle bağitlanması, hesap sorabilirlik, verebilirlik mekanizmaları yaratılması, ekokırım suçlarının tüm gezegene karşı işlenen suçlar olarak hafızalaştırılması, suçların ve bu suçlara karşı mücadele deneyiminin bilgisiyle geçmiş, bugün ve gelecek arasında bağ kurulması için

-
- Mevcut ekonomik ve toplumsal gelişmişlik derecelerini başka ülkelerin, yerlilerin ve işçilerin ekolojik yıkımı sonucunda elde eden devletlerin ve egemenlerin yaşattıkları “kayıplar ve zararlar” için ve iklim krizindeki tarihsel ve güncel sorumluluklarından doğan “iklim borcu”nun ödetilmesi için
 - İklim krizi ya da savaş kaynaklı yaşanan/yaşanabilecek olan göçlerde göçmen/mülteci/sığınmacılara yönelik yaşam hakkı da dahil olmak üzere tüm hak gasplarının sona ermesi, sınır güvenlik politikalarına karşı politikaların üretilmesi ve göçmen düşmanlığının son bulması için
 - Yaban hayatı koruma ve geliştirme alanları ile en önemli karbon yutak alanlar olan ormanların tümünü devletler ile şirketlerin enerji, maden, turizm ve benzeri projelerinden korumak için
 - Kapitalist kentleşme ve megakent planlamalarıyla yaşanmaz hale gelen kentlerde kent hakkı savunusu dahil olmak üzere kar ve rant odaklı çözümlere karşı olmak için
 - Fosil yakıt kaynaklı olan tüm enerji projelerini, doğalgaz aramalarını, boru hattı ve tesis inşaatlarını, termik santral yatırımlarını durdurmak, faaliyette olanları orta vadede kapattırmak için
 - Kuş göç yollarını, tarım arazilerini, ormanlık alanları, yaşam alanlarını tehdit eden ve ‘yenilenebilir’ alternatifler olarak sunulan JES, RES ve GES yatırımlarını durdurmak ve bunlar üzerinden yaratılan yeni rant alanını engellemek için
 - Nükleer santrallerin yarattığı tüm katliam ve tahribatları hatırlatmak, Akkuyu Nükleer Santrali’nin, nükleer çöplük yatırımlarının ve Sinop’ta açılması planlanan yeni santralin durdurulması için
 - Suyun ticarileştirildiği tüm projelere karşı çıkmak; yeraltı ve yerüstü sularının kirletilmesine engel olmak için
 - Yüzyıldır egemenlik ve savaş bölgesi olagelen Ortadoğu’da ve Akdeniz havzasında devletlerin savaş ve savunma yatırımlarını, suyun savaş aracı gibi silah olarak kullanılmasını durdurmak için

- Endüstriyel tarım politikalarına karşı sömürü ve kar döngüsünü ortadan kaldıran gıda egemenliği ile birlikte hayvan haklarını gözeterek agroekolojik üretiminin sağlanması için
- Sadece tarım değil tüm alanlarda endüstriyalizmi sorunlaştırıp alternatif geliştirmek için
- Yerelden enternasyonele, enternasyonelden yerele mücadele ağlarını birbirini destekler ve büyütür şekilde örmek, doğa talanını hızlandıran savaş stratejilerine karşı başta Akdeniz ve Ortadoğu olmak üzere tüm coğrafyalarda barış taleplerinin sesini yükseltmek amacıyla emek, kadın ve diğer toplumsal hareket alanlarının mücadeleleriyle birlikte yaşamı savunmak için mücadele edecektir.

RADİKAL BİR YOL DEĞİŞİKLİĞİ

Glasgow'da gerçekleşen COP26 zirvesi öncesinde Halkların İklim Taahhüdü için Türkiye'de bir mücadele ağı yaratmak üzere attığımız ilk adım giderek büyüyor. 2021 yılının Kasım ayında COP26 Türkiye Koalisyonu olarak düzenlediğimiz bir dizi çalışma, eylem ve etkinlik, ardından Glasgow'da katıldığımız alternatif zirve ile COP 26'nın bir çözüm olmayacağını söyledik. Devletlerin fiyasko zirvesinin ardından Türkiye'deki çalışmalarımızı İklim Adaleti Koalisyonu olarak devam ettiriyoruz.

Glasgow'da bir kez daha gördük ki bizleri; açlık, savaş, yoksulluk, göç, eşitsizlik ve ekolojik yıkıma maruz bırakan mevcut krize dair çözüm, halkların dayanışması ve birlikte mücadelesidir. İklim krizinden en çok etkilenen kadınlar, yaşlılar, çocuklar, gençler, engelliler, yerli haklar, göçmenler/mülteciler, yoksullar, güvencesizler olarak buradayız, temel hak ve ihtiyaçlarımızı da savunarak mücadele edeceğiz. Gezegenimizi, petro-kimya endüstrisinden, inşaat şirketlerinden, maden lobicilerinden, daha da önemlisi bunlara neden olan zihniyetten kurtaracağız.

Dünyanın, yaşamın ve insanlığın ihtiyacı olan hızlı ve radikal bir yol değişikliği için, iklim adaleti için harekete geçiyoruz! Gelecek bizim!

25 ARALIK 2021

GÜVENLİ ALAN POLİTİKAMIZ

Bu koalisyonda, kimsenin kendisini rahatsız hissetmemesi veya ayrımcılığa maruz kalmaması temel önceliğimizdir. Bundan ötürü, ayrımcılık ve şiddet olasılığını minimize eden, bu tür davranışlardan etkilendiğini hisseden bireyleri destekleyecek güvenli bir alan sağlamak için özel farkındalık ve iletişim çerçevesi oluşturuldu.

Farkındalık kavramı bilinçli ve ayrımcı davranışa karşı aktif bir tavır almak ile ilgili olduğunu akılda tutmak önemlidir. Bu yüzden farkındalık, ayrımcılığa dikkat göstermek, yardım teklifinde bulunmak, gerektiğinde müdahale etmek ve etkilenen kişilere destek olmaktır.

Her bir katılımcı kendi bireysel deneyimleri ve ayrımcılık algısı ile bu koalisyona katılıyor. O halde, sadece kendi bakış açımızın farkında olmak değil aynı zamanda diğer tarafın bakış açısını da dikkate almak önemlidir. Bizler maalesef bazılarının diğerlerinden daha az imtiyazlı olduğu bir toplumda yaşıyoruz. Bunun koalasyon çalışmalarımızda yaşanmasını istemeyiz ve bu yüzden herkesten ricamız toplum tarafından sıklıkla cinsiyetleri, ırkları veya diğer sebeplerden baskı hissedenler için güvenli, iletişime açık ve her sesin eşit olarak dinlenebileceği bir alanı mümkün kılmak. Bunun ötesinde, bir çoğumuzun erkek egemen, sömürgeci, kapitalist bir toplum içinde doğup büyüdüğümüzü ve kendi aramızda dahi farklı ayrıcalıklara sahip olduğumuzu hatırd tutmak önemli olacaktır. Tüm bu baskılarla mücadele etmek için hem kendimizin hem de birlikte çalıştığımız diğerlerinin tavır ve davranışları ile başa çıkmak zorundayız.

Güvenli bir atmosfer yaratmak için grup tartışmasında herkes kendi duruşunu açıkça ortaya koymalıdır. Diğerlerinin sözünü tekrar tekrar kesecek biçimde ayrımcı dil ve sessiz iletişim biçimleri gibi baskın konuşma tutumları diğer katılımcıları rahatsız veya gereksiz hissettirebilir. Sessiz iletişim diğerlerine tartışma sırasında doğrudan sözlü müdahalede bulunmasa da ayrıcalıklı alanını garantiye alır. Diğer yandan, farklı kültürlere sahip olduğumuzu, haliyle farklı iletişim ve tartışma biçimlerine sahip olduğumuzu kabul etmeye ihtiyacımız var.

Yine herkesin dil farklılıkları nedeniyle konuşurken açık, yavaş ve anlaşılır kelime dağarcığı ile konuşmaya ihtiyacımız var.

Ayrıca, farkındalığın hepimizi ilgilendirdiğini, ayrımcılık ve şiddetin önlenmesinde herkesin rolü olduğunu kavramak önemlidir. Aşağıdaki ilkeler bütününü hepimizin akılda tutması gerekir:

- Başkalarının haddinin farkında olduğunuz kadar kendi haddimizin de farkına olmalıyız. Hayırın anlamı hayırdır ve sadece evet evet anlamındadır. Hemfikir olmamak sorun olmamalıdır.
- Kendinizin ve diğerlerinin iyi hissetmesine dikkat gösteriniz. Şayet birinin iyi hissetmediğini düşünüyorsanız onunla konuşunuz.
- Aktif ve meraklı bir dinleyici olunuz.
- Eleştiriye ve geri bildirimlere açık olunuz.
- Nazik olunuz, ama kayıtsız kalmayınız.
- Fikir ve düşüncelerinizi (saygı çerçevesinde) görünür kılınız.
- Anlık dürtü ile konuşmak yerine önce düşünüp sonra katkıda bulunun.
- Çeşitli ayrımcılık biçimleri hakkında bilgilenip bunlar içerisinde kendi durumunuzu gözden geçiriniz.
- Diğer katılımcıların fikir, tercih ve kimliklerini bildiğinizi varsaymaktan uzak durunuz. Varsayımda bulunmayıp sorunuz ve açıkça talep edilmeden asla başkası adına konuşmayınız, fikir beyan etmeyiniz.
- Takdir edersiniz ki birbirimizi yargılamak veya birbirimizle yarışmak için burada değiliz. Olabildiğince başkalarından bir şey öğrenmeyi, en iyi bildiğinizi veya yapabildiğinizi paylaşmayı deneyiniz.
- Siz ya da bir başkası kendisini iyi hissetmediğinde yardım isteyiniz. Yalnız değilsiniz!

Mümkün olan en güvenli ortamı sağlamak istediğimizden, herhangi bir sınırınız aşıldığında, ayrımcılık hissettiğinizde veya uygunsuz davranış tespit ettiğinizde farkındalık ekibinden bir kişi ile hemen temasa geçebilirsiniz.

Bu ilkeler bütünü koalisyon katılımcılarının ortak sorumluluğundadır, ancak herkes kendi eylemlerinden ve davranışlarından sorumlu tutulacaktır. Biri bu ilkeler bütününe saygıda kusur ederse bir çatışmanın giderilmesi adına saldırıya uğrayan kişinin talebi üzerine arabuluculuk süreci başlatılabilir.

Kişinin kendini güvende hissetmediği veya tehdit altında hissettirecek ölçüde uyumda başarısızlık, saygıda kusur olması halinde rahatsızlık veren kişinin ayrılması ya da toplu arabuluculuk sürecine katılması istenebilir.

Cinsiyetçi, homofobik, transfobik, ırkçı, yabancı düşmanı, ayrımcı, engelli düşmanı ve diğer şiddet içeren davranışlara tolerans gösterilmeyecektir! Herhangi bir özel ihtiyaç veya endişe hissetmeniz halinde, lütfen Farkındalık Ekibi ile iletişim kurmaktan çekinmeyiniz.

TUTUM BELGELERİMİZ

COP26 ZİRVESİ TUTUM BELGESİ

Bizler, Türkiye'deki yaşam savunucuları, iklim aktivistleri, inisiyatifler olarak diğer ülke haklarıyla dayanışıyor, halkların iklim hareketine katılıyoruz. Türkiye'deki yaşam savunucuları olarak 6 Kasım'da Küresel İklim Eylemi Gününde sokaklardaydık, 7-10 Kasım'da da Halkların İklim Zirvesi'ndeyiz.

COP26 Zirvesi'nde biz de varız; gezegenin ve türlerin geleceği; yoksullara, yerlilere, kadınlara, canlılara ödetilen bedellerin daha da ağırlaşması engellemek için dünyanın dört bir yanından gelen sesleri ortaklaştırıp büyüterek Paris İklim Anlaşması'nın yetersizliğini, Glasgow Zirvesinde bu yetersizliğin üstünün örtülmeye çalışılacak olmasını teşhir ediyoruz. Bizleri açlık, savaş, yoksulluk, göç, eşitsizlik ve ekolojik tahribata maruz bırakan kapitalizmin krizine çözümü, halkların dayanışması ve birlikte mücadelesi ile bulacağımıza inanıyoruz. Bugün bu koalisyonu kurmamıza ve harekete geçmemize neden olan iklim krizinin nedeni, insanın emek gücü de dahil doğanın her parçasını metalaştıran mal ve hizmet üretimi ile dağıtımında fosil yakıtları kullanan kapitalizm.

Ulusal ve uluslararası düzeyde birbirleriyle ekonomik, politik ve/veya askeri düzeyde rekabet eden şirketler, devletler bu krizlerin gerçek sorumluları. Şimdi şirketlerle kol kola girmiş devletler, sistemin kurucuları ve sürdürücüleri olarak yarattıkları bu krize çare bulmaya çalışıyormuş gibi yapıyorlar. Devletlerin savaş ve savunma yatırımları, suyun savaş aracı gibi silah olarak kullanılması, hem savaşlardan hem de iklim krizi nedeniyle yaşanan göçler ve göçmenlere yönelik yaşam hakkını yok etmeyi de içeren saldırgan politikalar, iklim krizini daha da derinleştirmekte.

Dünyanın ve insanlığın ihtiyacı hızlı ve radikal bir yol değişikliğidir. Genelinde ekoloji, özelinde iklim krizinin, halkların enternasyonel dayanışmasıyla ortadan kaldırılabileceğine inanıyoruz. Bunun için COP26 Türkiye Koalisyonu olarak sorumluluğumuz bilincindeyiz.

Kapitalizm kendi nedeni olduğu krizlerden yeni fırsatlar yaratmaya çalışıyor. 'Yeşil dönüşüm', iktisadi, siyasal ve ekolojik açıdan kapitalizmin bu çabasının türevi. Şirketlerin başına 'sürdürülebilir' sıfatı ekleyerek yaptıkları yatırımların bir "yeşil göz boyama" olduğunu, kapitalizmin hiçbir şekilde sürdürülebilir olmadığını biliyoruz. Bu pahalı teknolojilerin iklim krizini daha da derinleştirdiğini, bilimin insanın da bir parçası olduğu doğa yararına değil sistem yararına kullanıldığını görüyoruz.

Yeraltı-yerüstü, denizaltı ve uzay madenciliğine bağlı olan bu 'yenilenebilir' enerjiler, iklim krizine çözüm olmaktan çok, krizi derinleştirici role sahipler. Enerjide dönüşüm, dünyanın Kuzey ve Güney olarak yeniden kolonyalizme ve emperyalizme, militarizme, bölgesel madencilik savaşlarına neden olarak ekolojik yeniden yıkım ve yeniden emek sömürüsüne neden oluyor. Halkların enerji kooperatiflerince tüm bu süreçler planlanmalı ve *enerji demokrasisi* için adımlar örgütlenmelidir.

Ekokırım suçu ve uluslararası yargı/yaptırım mekanizmaları oluşturmamız. Bunun için bu uluslararası koalisyonun bir anayasa hazırlamaya başlamasını, bunun da şirketler, devletler için yargılama ve yaptırım süreçlerini tayin edecek bir mahkemenin kurulmasını öneriyoruz. Ekokırımlar ya da iklim krizi nedeniyle yaşanan sel, yangın vb. insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamına alınmalı. Ekokırım suçları hafızalaştırılmalı ve uluslararasılaştırılmalıdır.

Her yerel mücadele dinamiğinin uluslararası dayanışma ağlarınca görülebilmesini sağlamamız.

Tüm dünyada eş-zamanlı eylem ve etkinliklerin planlamasına girişmeliyiz. Bunun için dünya eylem takvimi oluşturmamız.

Ortadoğu bölgesi özelinde iklim krizi mücadelesini büyütme ve ortaklaştırmak için çalışmalar yürütmeliyiz.

Yaban hayatı koruma ve geliştirme alanları ile en önemli karbon yutak alanları olan ormanların tümünün devletlerin ve şirketlerin enerji, maden projelerinden korunması için birlikte mücadele etmeliyiz.

İklim krizinden en çok etkilenen kadınların, çocukların, gençlerin, yerli haklar ve yoksulların desteklendiği, cinsiyet ve cinsel yönelim özgürlüğünün savunulduğu, yaşlıların, yoksulların, engellilerin ve tüm dezavantajlı grupların temel hak ve ihtiyaçlarını da dile getiren mücadele hattı güçlendirilmeli; bunun için ekoloji mücadelesi güçlendirilmeli, bölgesel ve uluslararası düzeyde ortaklıklar kurtulmalı.

İklim değişikliğinin önemli nedenlerinden biri, kente dayalı büyüme. Kentin ulaşım ve enerji kaynakları başta olmak üzere tüm boyutları ayrıntılı tartışılmalı; ihtiyaçlar merkezi olarak planlanmalı; inşaata dayalı büyümeden vazgeçilmesi; atık ve kirliliği önleyici yaklaşıma dayanan ölçeklendirme yapılmalıdır.

Doğalgaz arama ve tesis inşaatları, termik santral yatırımları, Kanal İstanbul gibi mega projeler başta olmak üzere fosil yakıtlardan ya da başka nedenlerden oluşan tüm ekokırım projeleri devam ederken ve yenilerinin planları yapılırken, bu projelere atılan imzanın iklim kriziyle mücadele için atılmadığından eminiz.

Türkiye, iklim krizinden en çok etkilenen (bundan sonra da etkilenecek olan) bölgelerden birinde yer alıyor. Bu gerçekliğe rağmen, Paris İklim Anlaşması'nı imzalamamış 6 ülkeden biriyken gelecek mali yardımlar ve nükleer yatırımlarını perdelemek adına bu anlaşmaya taraf oldu. Diğer devletler yetersiz de olsa karbon emisyonlarını azaltma sözü vermişken Erdoğan hükümeti Paris Anlaşması'na taraf olmak için verdiği "niyet edilen ulusal katkı beyanı"nda azaltmak bir yana 2030'da 2012'nin iki katından fazla karbon emisyonu yapma "sözü verdi". Bu anlaşmaya taraf olan hiçbir ülkenin bugüne kadar sözünü tutmadığını biliyoruz.

Türkiye'de Glasgow Anlaşması'na ilişkin tartışma ve çalışmaları başlattığımız döneme denk gelen bu katılım, "Halkların İklim Taahhüdü"nü gerçek kılmaya ne kadar mecbur olduğumuzu bir kez daha bize hatırlattı.

Madencilik faaliyetleri, Türkiye'de tüm bölgeleri kapsayacak şekilde ruhsatlandırmalarla çoğalıyor. Bunlar, yerli ya da uluslararası sermayenin yatırım alanları olarak görülüyor, tarım arazileri imara açılıyor, yeraltı ve yerüstü sularının ve canlı yaşamının üzerindeki etkileri dikkate alınmıyor. Göller ve nehirler kuruyor, henüz kurumamış olanlar da inşaat projelerinin tehditleriyle karşı karşıya. 2021 yılında Türkiye'de ortaya çıkan yangınlar, uzun zamandır süren kuraklık ve seller, iklim krizine karşı verilecek mücadele için yarının çok geç olacağını yakıcı bir şekilde bize söylüyor.

'Yenilenebilir' adı altında enerji yatırımları, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de artıyor. Bu yatırımların da yine iklim krizinin sorumlusu olan şirketlerce yeni bir yatırım, kar alanı olarak görülmesi iklim krizini daha da derinleştirme riski taşıyor. Kuş göç yolları, tarım arazileri, ormanlık alanlar, köyler vb. bu "yenilenebilir enerji" yatırımlarının tehdidi altında. Bu enerji akışının ekonomisi de yeni rant alanları yaratıyor. Mevcut termik santraller faaliyetlerine devam ederken yeni fosil yakıt yatırımları yapılıyor; bir yandan Akkuyu Nükleer Santrali inşaatı devam ediyor. Paris İklim Anlaşması'nın imzalanmasının hemen ardından kabul edilen yasalarla Türkiye'nin nükleer çöplüğe dönüşmesinin temelleri atılmış durumda. Bunu Sinop'ta yapılması planlanan ikinci bir nükleer santral planı takip ediyor, şimdiden bu santral alanı için ormansızlaştırma yapıldı bile.

**

Ekokırımın en yıkıcı sürecini yaşadığımız bu dönemde bir araya gelerek oluşturduğumuz COP26 Türkiye Koalisyonu -tıpkı uluslararası COP 26 Koalisyonu ve Glasgow Anlaşması hareketi gibi- bir dizi farklı fikre ve yönelime sahip insanlar ve inisiyatiflerden oluşuyor.

Halkların İklim Zirvesi için bir Türkiye'de bir araya gelenler olarak, COP26 Türkiye Koalisyonu'nu farklı görüşlerimizi yadsımadan, ortak paydalarımız üzerinden Glasgow Zirvesi'ni içerip onu aşmasını murad ettiğimiz birlikte mücadele yürütecek bir ağ imkanı olarak da görüyoruz.

COP26 Türkiye Koalisyonu olarak deneyimlerimiz, ekoloji özelinde mücadele eden öznelerin büyük bir potansiyel taşıdığına inanıyor; mücadelemizi ortaklaştırarak kazanımlarımızı çoğaltmak için Türkiye'de yapacaklarımızı şöyle sıralayabiliriz:

- Türkiye'de gerçekleşen tüm ekokırım envanterlerini oluşturmak; bunun için her bölgedeki ana sektörler, altyapılar, mega projelerin envanteri ile başlamak
- Yerel yönetimlerin kent politikalarını ekolojik yaklaşımla hayata geçirmesi için baskı araçları geliştirmek, sonuç almak için takip etmek
- Yerel yönetimlerin seçimle belirlenen yöneticilerinin yerine gelen atanmış kayyumlar döneminde yapılan ekokırımların kayıt altına alınmasını sağlamak
- "Enerji maliyetinin bedelini biz üstlenmiyoruz!" eylemleri örgütlemek
- Kömürlü termik santrallerin kapatılmasına ve yenilerinin açılmamasına yönelik çalışmaları hızlandırmak
- Kanal İstanbul gibi mega yıkıcı projelerin durdurulma çalışmalarına hız vermek

-
- Doğanın talanını hızlandıran savaş stratejilerine karşı barış taleplerinin sesi yükseltmek için emek, ekoloji, kadın ve diğer toplumsal hareketlerle birlikte yaşamı savunmak için ortak karşı çıkışlar örgütlemek
 - 2022 devlet bütçesi için yapılan görüşmelerde ekolojik tahribatı doğuracak ve iklim krizini daha da artıracak savaş, maden vb. Yatırımları engellemek için mücadele etmek
 - Akkuyu Nükleer Santrali'nin, nükleer çöplük yatırımlarının ve Sinop'ta açılması planlanan yeni santralin durdurulması için etkin çalışmalar yapmak
 - Yerelerde yoğunlaşan ve görece 'dağınık' denebilecek yaşam savunucularının öznesi oldukları mücadeleleri birleştirmek, birlikteliklerini dayanışma pratikleriyle güçlendirmek
 - Yerel, bölgesel, ulusal her düzeyde yatay örgütlenmeye dayalı içerimci ve katılımcı meclislerle çalışmaların planlamalarını gerçekleştirme, blokaj eylemleri, aşırı tüketim farkındalığına yönelik eylemlilikler örgütlemek ve hayata geçirmek
 - Mümkün olan tüm eylem ve etkinliklerin eş-zamanlı ve ülke coğrafyasının tümünde gerçekleşmesini sağlamak

İklim kriziyle mücadelede iklim adaletinin *ancak* krizin gerçek mağdurlarının birleşik mücadelesiyle sağlanabileceğine inanıyor; bu inancımızın rehberliğinde yan yana gelip birbirimizi duyarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

İklimi değil, sistemi değiştirmek için halkların öz gücüne güveniyoruz.

BİRLİKTE BAŞARACAĞIZ!

“AYIN SONU, DÜNYANIN SONU”: AYNI SORUMLULAR, AYNI MÜCADELE

Emek Hareketi ve Ekoloji Hareketinin Yakınlaştırılması için Emek - Ekoloji Tutum Metni

İklim Adaleti Koalisyonu

10.01.2024

Bizler iklim adaleti genel hedefine ulaşmak için ekoloji örgütleri ile emek örgütlerinin birlikte hareket etmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu amaçla kaleme aldığımız bu perspektif metni, 2024 yılında tüm sektörlerde çalışanların çıkarları doğrultusunda sendikalar içinde ve sendikalar arasında, emek hareketi ile iklim tartışmaları için bir başlangıç noktası olmayı amaçlıyor. Emek örgütlerinin kendi toplantılarında bu öneriyi ya da bunun özgün bir uyarlamasını gündemlerine almalarını; ayrıca bu metni bir başlangıç noktası yaparak geliştireceğimiz sektöre ve konuya özel yaklaşım ve taleplerimizi hep birlikte belirlemek için yol almayı hedefliyoruz.

Giriş

BM Genel Sekreteri, dünyanın her yerini artan sıklıkta etkileyen eşi benzeri görülmemiş aşırı hava koşulları ile yeni bir küresel kaynama çağında olduğumuzu söyledi. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), Paris İklim Anlaşması'nın öngördüğü 1.5 C'nin altında kalmak için fosil yakıt kullanımının bu on yılda %25 oranında azaltılması gerektiğini ve yeni fosil yakıt sahaları geliştirilemeyeceğini belirtiyor.

Türkiye’de ve küresel ölçekteki işçi sınıfı yaşam, geçim kaynakları, gıda, suya erişim, barınma ve konaklama, zorunlu göç, dayanılmaz çalışma koşulları ve acil durum hizmetleri üzerindeki dayanılmaz yük nedeniyle iklim değişikliğinin korkunç sonuçlarından halihazırda etkileniyor. Kapitalizm ekolojik yıkım dolayısıyla işçinin bedenini de yıkıma uğrattırıyor ve kapitalist üretimin ancak bu şekilde sürdürülebiliyor. Hükümet ve şirketler çalışanları, insanları ve gezegeni iklim değişikliğinin etkilerinden korumak için hiçbir şey yapmıyor, Yeşil Yeni Anlaşma vb gibi söylemlerle taahhütlerinden kaçma hallerini bir erdem gibi sunmaya çalışıyorlar.

Evet, hükümetler ve şirketler halklara ve gezegene savaş açtı. Ekolojik kriz, bütün “bilimsel” kriterlere göre ciddi ve geri dönüşmez biçimde canlı sağlığını etkiliyor. Bunda da insan toplulukları açısından bakıldığında, en büyük zararı en yoksullara veriyor. “Yaşamak için çalışmak zorunda olan herkes”, sadece ekolojik krizin değil, çevresel

kirliliğin ve atıkların sağlığa verdiği zararlarla baş başa kalıyor ve kapitalizm, sanki bunların hepsi çalışanların suçuymuş gibi davranmayı başarıyor. Bütün bunlar bir yana, kapitalizmin yarattığı kirliliğin bedeli ödetilen işçilere “kirli çalışma” tek alternatifmiş gibi sunuluyor.

Bütün bu nedenlerle, “işçilerin üretimden gelen gücü” yeni bir anlam kazanıyor. İşçilerin bireysel sağlık ve güvenliklerinin yanı sıra ve elbette bununla da birebir ilişkili olmak üzere “sınıf çıkarları”, üretimin ihtiyaçlarla sınırlandırılmasını ve hem işçinin hem de doğanın ve içindeki bütün diğer türlerin sağlığının kâr karşısında önceliklendirilmesini gerektiriyor. Hükümetlere ve şirketlere karşı, emek hareketinin gündeminde ekolojik krizin bütün diğer krizleri tetikleyen ve belirleyen bu ekolojik kriz en baş noktaya tutturulmak zorunda. Ekolojik krizin geldiği boyutu çalışma hayatını kâr odaklı olarak düzenleyen devlet ve patronların karşısındaki mevcut tek güç olan sendikaların da anlaması gerekiyor. ***Emekçilerin dönüşüm stratejisindeki merkezi rolü üstlenmediği bir ekolojik mücadele, kesinlikle başarılı olamaz. Ancak ekolojik mücadeleyi, iklim adaleti mücadelesini gündemine dahi almamış bir emek hareketi de emeğin haklarını korumak konusunda sınıfta kalmaya mahkum.***

Tüm emek örgütlerini iklim adaleti için mücadeleye çağırıyoruz.

Emekçilerin gezegenin geleceğine yönelik bilinçli müdahalesine yönelik bu acil ihtiyaç nedeniyle, sendikalar diğer sınıf örgütleri ve örgütsüz işçileri; bir bütün olarak emek hareketini iklim adaleti politik programında ortaklaşmaya davet ediyoruz. Ortak öncüllere sahip hareketimiz kamusal alanda ses getirebilir, kitlesel bir direniş inşa edebiliriz. Alışkanlıklarımızı kıracak, emek hareketi ile ekoloji hareketini birlikte dönüştürecek bir işbirliği yapabiliriz.

Bizler iklim değişikliğinin bir sınıf meselesi ve sendikal bir mesele olduğunu biliyoruz. İşçi sınıfı için eşitsizlik ve kötüleşen yaşam standartları fosil yakıtlı piyasa ekonomisi ve kemer sıkma politikaları ile iç içedir. Bizler bu nedenle, yeşile boyamalar, hiçbir hükmü olmayan iklim anlaşmaları, yeşil dönüşüm zirvalığı, yeşil işler gibi kaçış alanları, sürdürülebilirlik uzmanlarını işe alıp herşey yolundaymış gibi davranarak, iklimi emekçileri bölmek için kullanma girişimlerine birlikte karşı koymalıyız. İklim krizine sermayenin değil, gezegenin, işçilerin ve toplumların çıkarına olan çözümler geliştirmeliyiz.

İşçi ve toplum lehine çözümler

- Zenginlerin karşısında kitlesel olarak işçileştirilen orta sınıflar da dahil olmak üzere, tüm işçiler için ekolojik sistemin korunması herşeyden önce üretimin planlanmasına bağlıdır. Enerji kaynakları da dahil olmak üzere ihtiyaca göre üretim, emekçiler için de ücretler düşürülmeksizin daha az çalışma süresi anlamına gelecektir. Hayatını başkasının kârına kâr katmak için değil, kendini gerçekleştirmek için yaşayan insanlar olmayı hak ediyorsunuz.
- İklim krizinin yıkıcı bir şekilde bozulmasını önlemek için petrol ve gazdan hızlı bir şekilde uzaklaşmamız, kömürden acil çıkış, petro-kimya ve otomotiv endüstrilerinin sınırlandırılması, mega ulaşım projelerine, AVM'lere son verilmesi gerekiyor. Ancak karbonsuzlaştırılmış bir ekonomiye ve topluma geçişin maliyeti, ödeme gücü en düşük olanlara yüklenemez. Başta çok uluslular olmak üzere neoliberalizmin savunucuları tarafından "üretim" yaptıkları gerekçesiyle hoşgörülen, oysa açıkça kendi kârları için gezegeni yok eden şirketlerden artan oranda vergi alınan bir sistem geliştirilmelidir.
- İklim acil durumuna yönelik alınacak tüm önlemler kamu yatırımlarıyla gerçekleştirilmelidir. Fosil yakıtlardan çıkışın yaratacağı işsizlik, yeşil işlerle yine kamu tarafından telafi edilmelidir. Yenilenebilir enerjiler, toplu taşıma sistemleri, bina ve altyapı enerji verimliliği, ormanların, mera ve tarım alanlarının korunması, atık yönetimi, mesleki eğitim ve yeniden kalifikasyon ile

küresel ve yerel ekosistemlerin doğal döngülerine saygılı tarım alanlarında olması; büyük miktarlarda finansman seferber edilmesi, kâr maksimizasyonunun öncelenmemesi, geçiş nedeniyle eski işlerini kaybedecek işçilere doğrudan ve kamu işleri niteliği taşıyan acil iş garantisi, tam, sürekli ve kapsamlı sağlık hakkı ve sağlık tazminatı verilmesi gerekir. İstiyoruz.

- Enerji, su, ulaşım, posta, internet, eğitim, sağlık ve sosyal bakım gibi kilit ve temel ihtiyaçları karşılamaya yönelik sektörlerde kamu mülkiyeti zorunluluktur. Emekçiler de en az toplumu ve doğayı sömüren zenginler kadar sağlıklı bir doğal çevrede, insanca barınabilecekleri konutlarda yaşama hakkına sahiptir. Bu bağlamda emekçilerin yaşadıkları konutların minimum sağlıklı yaşam standartlarını karşılaması, yaşam alanları civarında hava, su, toprak temizliğinin temin edilmesi, kentlerde konutlarının yakınında parklara ve sosyal tesislere ücretsiz ulaşımları haktır. Hakkımızı istiyoruz.
- Gıdaya erişimin gittikçe zorlaştığı ve gıda krizleriyle yaşadığımız günümüzde, emekçiler de en az toplumu ve doğayı sömüren zenginler kadar iyi besine ulaşma ve yeteri kadar beslenme hakkına sahiptir. Aynı zamanda en büyük kirleticilerden olan endüstriyel tarım ve hayvancılığa karşı, agroekoloji, tahrip edilen toprakların, meraların ve sucul ekosistemlerin ıslahı, yadigar tohumların ve biyoçeşitliliğinin korunması, emekçilerin gıdaya erişim hakkının önkoşuludur. Talep ediyoruz.
- Kapitalizm, kadınların ev içi emeğinin karşılığını ödemeyerek sömürüyü çeşitlendiriyor. Ayrıca iş piyasasında işe alımdan sosyal haklara kadar kadın emeğine yönelik çok yönlü ayrımcılık ve sömürüye son vermeliyiz. Kadınların omuzlarına yıkılan tüm yeniden üretim alanı gözden geçirilmeli, bakım emeği toplumsallaştırılmalıdır. İsrar ediyoruz.
- 18 yaşına kadar herkes çocuktur ve çocuk işçi sömürüsü asla kabul edilemez. Çocukların eğitim alma, beslenme, oyun oynama ve kendini özgürce geliştirme hakkı tanınmalı, tüm çocukların bu haklarını eşit olarak kullanması, kamunun öncelikli sorumluluğu olmalıdır. Bu, gelecek kuşaklara borcumuzdur. Kırmızı çizgimizdir.
- Çalışan insanlar kendi yaratmadıkları krizin bedelini ödememeli. Büyük sermayeyi ve kirleticileri hedef alan adil ve artan oranlı bir vergilendirme sistemi uygulanmalıdır. Takipçisiyiz.
- Ekonomik ve sosyal adalet temelinde iklim değişikliği ve çevresel bozulmayı durduran politikalar için mücadele etmeliyiz. Edeceğiz.
- Diğer ülkelerdeki işçiler ve işçi sınıfını mücadelenin öznesi olarak gören siyasi / ekolojik aktörler iklim adaleti mücadelesinde müttefiklerimizdir. Ekokırım sınır tanımıyorsa, işçi sınıfı da tanımamalıdır. Tanımıyoruz.

Yöntemimiz

Biz bu çözümleri fosil yakıtların iklim krizine neden olduğunu kabul etmeyi bir erdem sayan ikiyüzlülüğün batağındaki devletler ve şirketlerden beklemiyoruz.

İnsanın doğayla sağlıklı ilişkisi emeği vasıtasıyla doğayı temel ihtiyaçlarını gidermek için dönüştürmesi üzerine kuruludur. Bu bağlamda kapitalist sistemde insanın doğaya ve emeğine yabancılaşmasını gidermenin tek yolu, insanın emeğinin ürünü üzerinde tekrar söz sahibi olabilmesinden, üretimin şekline, neyin nasıl üretileceğine, çalışma koşullarının belirlenmesine, şirket kazançlarının hangi sektörlere yatırılacağına karar verme aşamalarına emekçilerin ortak olmalarından geçiyor.

Bu nedenle;

Karbonsuz bir ekonomiye hızlı ve geniş ölçekli geçişi gerçekleştirmek üzere gerekli işgücünü planlayacak, koordine edecek, finanse edecek ve eğitim/öğretimini sağlayacak katılımcı, demokratik bir yapılanma inşa etmeliyiz.

İşçilerin ve sendikalarının, karbondan arındırılmış endüstrilerin ve bunların gelecekteki işgücünün neye benzeyeceğinin tasarlanması ve tanımlanmasında doğrudan yer alması gerekiyor.

Toplum ve iklim adaleti gruplarıyla etkileşim de dahil olmak üzere, iklim adaleti için 'tüm ekonomi' yaklaşımına katkıda bulunan ortak endüstriyel stratejiler geliştirmek için sektörler içinde ve arasında, şubeler düzeyinde, ulusal ve küresel düzeyde birlikler oluşturmalıyız.

Acil eylem planı

Bütün bunlar için öncelikle, sendikalarla beraber yapılacak bir acil eylem planına ihtiyacımız var. Bu kapsamda;

- İşçilerin ve toplumların çıkarlarına uygun bir biçimde iklim değişikliği ve ekolojik yıkımı ele alan politikalar ve bunları başarmak için de toplu sözleşme, grev ve eylem biçimleri için bir planlama yapmalıyız.
- Ekonominin tüm sektörlerinde, tüm eşitlik taleplerini içeren, tüm çalışanlar için koruma sağlayan ve asgari olarak işleri, ücretleri, emekli maaşlarını, eğitim ve becerileri ve sendikal hakları kapsamı gereken geçiş planları geliştirmeliyiz.

Ekolojik krizin çözümü, sermayenin, devletlerin ya da ekolojik gibi görünmeye çalışan sahte yaklaşımların insafına bırakılamaz. Gezegenin geleceği yaşamak için çalışmak zorunda olanların, çalışmak zorunda olmasına rağmen iş bulamayanların, yaptıkları işlerin ücreti ödenmeyenlerin ellerindedir ve bu en geniş anlamıyla işçi sınıfı, çok geç olmadan bu sorumluluğun altına girmelidir.

Bu metin İklim Adaleti Koalisyonu Emek Çalışma Grubu tarafından konunun farklı özneleri ile yapılan bir dizi toplantı sonucunda kolektif olarak üretilmiştir ve yeni katkılara her zaman açıktır.

HALKLARIN İKLİM ANLAŞMASI KONFERANSI TOPLANTI BİLDİRİSİ

28-30.10.2022

Kapitalist sömürünün en iyi tanımlarından birini 1845 yılında F.Engels, "sosyal cinayet" terimiyle dile getirmişti. Bu tanımlamayla, sermaye düzeninin binlerce işçiyi yavaş yavaş ölüme sürükleyen bir peş peşe cinayetler sistemi olduğu kastediliyordu. İklim krizini de bir tür sosyal cinayet formu olarak nitelendirebiliriz. Engels'in yakın dostu Marx ta kapitalist gelişimdeki yıkım ilişkilerini görmüş ve gelişmenin belli bir aşamasında üretici güçlerin yıkıcı güçlere dönüştüklerini ve ancak dışarıdan bir baskı gelmesi halinde kapitalist yıkımın engellenebileceğini belirtmiştir. Günümüzde ise bu yıkımın boyutu cinayetten de öte imhaya ulaştı. İklim krizi tekil bir kriz değil, kapitalizmin krizleri çağında yaşıyoruz ve karşımızda krizleri fırsata çeviren bir kapitalizm var; eriyen buzullar iklim felaketi olmaktan ziyade, altındaki fosil yakıtlara ulaşmaya ve yeni denizyolları açılmasına olanak sağladığı için fırsat olarak değerlendiriliyor. Sermayenin iklim krizine yanıtı ise yeni krizler yaratmak olacaktır; ırkçılığın, sömürgeleştirmenin, savaşların körüklenmesiyle.

Bu bağlamda, iklim aktivistlerinin son 50 yıldaki mücadelesine bakarsak; düzenlenen alternatif zirvelerin, resmi zirvelerle yeterli düzeyde hesaplaşma içinde olmadıklarını gözlemliyoruz. 1972'de başlayan Çevre mücadelesi, sürdürülebilir kalkınma adı altında sermaye tarafından sahiplenildi. Oysa ki bizler, sermayenin kendi ihtiyaçları dahilinde yazdığı ve dayattığı tarihi reddetmeliyiz. Doğayı karbon hesaplamaları ve tarihsel hedefler gibi niceliksel terimlere indirgemesini kabul etmeyip, doğayla ilişkimizi nitelikler üzerinden kurmalıyız. İklim krizi hareketi, sektörlerle ayrılmadan, bütüncül bir anlayışla örgütlenmeli. Sınıfsal, bölgesel, etnik ve diğer sosyal hareketlerle dayanışma içinde olmalı. Sınıf mücadelesinin önemi iyi kavranmalı. İşçi-emekçi mücadelesi, ekoloji mücadelesinden ayrı tutulmamalı.

Birleşmiş Milletlerin taraflar toplantılarına (COP) muhalif olmamıza karşın, yine de bu kurumların bilimsel raporlarından faydalanıyoruz ve COP organizasyonları muhalif eylemlere imkân sağlıyor. Burada önemli olan, nasıl bir söylem oluşturup, kapitalist söylemle nasıl mücadele edebileceğimizi belirlemek. Öte yandan

kapitalizm, sistem içinde kalan tüm muhalif eylemleri banalize etme gücüne sahip. Alternatif söylemin, sadece tepkisel değil, öneri getiren bir dile, kurucu bir anlatıma sahip olması faydalı olacaktır. Zira yeni bir yaşam kuracaksak, bunun yolu kapitalizme sürekli tepki vererek vakit kaybetmekten değil, tüm mücadelelerin birleşeceği bir noktaya evrilmekten geçecektir. Ayrıca meseleyi sadece iklim krizi kavramına indirgememeli, savaşlarla, bölgesel farklılıklarla, suyun metalaşmasıyla, ormansızlaşmayla, her tarafı saran meta transfer ağlarıyla, insansızlaştırılan yaşam alanlarıyla, korumayı başaramadığımız kültürel hafızayla olan bağlantıları ortaya konmalı; çünkü sadece iklim krizinden etkilenmiyoruz, aslında bir çoklu sorunlar sarmalında yaşıyoruz. Bu bağlamda, kapitalizmle etkili mücadele için Ekoloji-Politiği kullanmalıyız. Her birimiz iklim krizinde ve ekolojik yıkımlarda politik yönden sorumluluğumuzu sorgulamalı, her birimiz kendimize şu soruyu sormalıyız: "hâlâ sistemin içinden düşünmeye devam mı edeceğiz". Bölünerek, dağılırarak kaybedecek zamanımız kalmadı, örgütlü mücadeleyi nasıl kuracağımızı tartışmalıyız.

Bize düşen görevlerden biri de bilginin demokratikleştirilmesi; elimizin altında geniş bir bilgi kaynağı var ve bunu emekçi halkın perspektifinden yorumlamalıyız. Ayrıca iklim mücadelesi, yaşam hakkı mücadelesine dönüştürülmeli.

Türkiye’de ve küresel düzeyde, iklim krizinin farklı alanlardaki etkilerine ve devlet-sermaye ikilisinin icraatlarına göz atarsak, kapitalizmin yukarıda sıraladığımız niteliklerinin nasıl yıkıma dönüştüğünü görebiliriz:

Halk Sağlığı yönüyle durum oldukça endişe verici; enfeksiyon hastalıklarının bulaşması için iklimsel uygunluk gitgide artacağı öngörülüyor. 2010 yılından bu yana 21,5 milyon civarında olan iklim mültecilerinin 2050’ye kadar 1,2 milyara ulaşacağı hesaplanıyor. İklim krizi onca felakete ek olarak, ruh sağlığı sorunlarında da önemli artışa yol açıyor, tedarik zincirini aksatarak, gıdaya erişimi engelliyor. Lancet sağlık raporunda dile getirildiği şekliyle "insan sağlığı fosil yakıtların insafına kaldı". Halk sağlığı yönüyle yapılması gereken, enerjiden tarıma, sağlığa kadar tüm alanlarda kamu yararını gözeten, toplumcu politika değişikliklerini hayata geçirmek. Afet risk analizi yapıp, yönetim planı hazırlamak ve afetlere müdahale konusunda tüm sektörler arası iş birliğini sağlamak.

Ormansızlaşma yönüyle de Türkiye’nin gidişatı çok endişe verici! Ağaçlandırma rakamları 1992’den bu yana çok azaldı; son 20 yılda ancak tüm ormanların %3’ü kadar orman ağaçlandırma ile kazanıldı. Son dönemde ağaçlandırmadan çok daha fazla oranda ormanlık alan 2B düzenlemesi ve ormana verilen enerji, maden, turizm, yol vs. tahsisleri ile kaybedildi. Yangınlarla yıllık ortalama 9.705 hektarlık orman kaybedilirken, kamu yararı kisvesi altında verilen tahsislerle yıllık 37.869 hektar orman kaybı söz konusu! Orman yönetmeliğindeki Ek-16 maddesi, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yapılaşmaya uygun tüm ormanlık alanları, orman tanımı dışına çıkarmaya imkân sağlıyor. Bunlara ek olarak, orman sanayisine ucuz hammadde sağlamak için aşırı odun üretimi nedeniyle yakın gelecekte ormanların kendini yenileyemeyip çökme riski söz konusu. Zira 2005 yılında 13 milyon m³ olan odun üretimi, 2021’de 32 milyon m³’e çıkmış durumda. Tüm endişe verici verilere karşın, halkın mücadelesi de giderek artıyor. Ancak ormanları koruma mücadeleleri yerel eylemlerle sınırlı kalıyor, ülke

çapında ortak bir doğayı koruma mücadelesine dönüştürülemiyor. Bunu nasıl başaracağımız üzerinde çalışmamız gerekiyor.

Enerji konusunda, kömürlü termik santrallerin kapatılması hem sera gazı emisyonları hem de noktasal kirlilik yönüyle öncelikli eylem olarak önümüzde. Türkiye’de kömürlü santraller, 1965-2020 yılları arasında 200.000’ yakın erken ölüme yol açtı. Termik santraller nedeniyle kırlar insansızlaştırılıyor, gıda üretimine devam eden insanlar Soma örneğinde olduğu gibi mülksüzleştiriliyor. Çiftçi nüfus işçileştiriliyor, insanların doğayla ilişkileri koparılıyor. Bize düşen görevlerden biri, termik santralleri kapatmaya çalışırken, kömür sektöründe çalışan 45.000 civarında emekçinin geleceklerini garanti altına almak. Bu işçilerle birlikte örgütlenmenin yolunu bulmalıyız.

Türkiye’de İklim Adaleti Koalisyonunun 2022 yılı boyunca eylemlerinde kervanlar, ekokırımın suç olarak tanınması çabaları ve “kömürlü santrallerin kapatılması” kampanyası öne çıkan konulardan birkaçı.

Sınırları aşmak ve ekolojik yıkımları görünür hale getirmek için İrlanda ve Portekiz’le birlikte gerçekleştirilen kervan, Türkiye’de tek seferlik olmadı ve bir kervanlar serisine dönüştü. Türkiye’nin ekoloji mücadelesinde artık sembolik bir öneme sahip olan ve kömürsüz Muğla için mücadele veren Akbelen’den başlatılan kervanlar, bölgesel sorunlar üzerinden iklim krizini konuşmaya imkân sağladı. “Çözüm biziz” sloganıyla yola çıkan kervanlar boyunca kömürlü santrallerin yıkımlarından, zeytin yasasını delen yönetmelik değişikliklerine, jeotermal santrallerin geniş ölçekli tahribatından ormansızlaştırmanın aşırı boyutuna dikkat çekilmesine kadar farklı alanlarda ekolojik tahribatlar gündeme getirildi.

Kömürlü Santrallerin kapatılması kampanyasıyla, Meclis’te soru önergesi hazırlanması, çalıştay organizasyonu, bir pozisyon metni oluşturulması, kervanlardaki eylemler ve açılan davalar gibi farklı boyutlarda eylemler gerçekleştirildi.

Ekokırımın suç olarak tanınması için oluşturulan çalışma grubu, doğaya yaygın ve uzun süreli verilen tahribatlarda yasal yaptırım uygulanması için gayret gösteriyor ve 3-4 kasım tarihlerinde bu konuda bir Uluslararası Konferansa da ev sahipliği yapacak. Türkiye’de Marmara Denizi, bir ekokırım suç bölgesi olarak öne çıkıyor. Henüz Türkiye’nin anayasasında ve kanunlarında ekokırımı yönelik bir suç tanımı yer almazken, Avrupa ülkeleri, ekokırımı suç olarak yasalarına dahil edecek bir sürece girmiş görünüyorlar.

Ekolojik mücadelenin yayılabilmesi ve içinde bulunduğumuz aciliyet durumunda kitlesel destek bulabilmesi için özellikle enerji konusunda, pratikte uygulanabilir, somut öneriler getirmeli, her enerji türüne hayır demek yerine rüzgâr ve güneş enerjilerini savunarak, bunların doğal yıkımlara yol açmasına izin vermeden ve karbon ayak izlerini en aza indirecek şekilde devreye alınmalarına onay vermelidir. Öte yandan endüstriyel/kapitalist anlayışla işletilen enerjilere karşı çıkmalı, teknolojinin kime hizmet ettiğini dikkate almalı ve enerjinin nasıl tüketileceğini tartışmaya açmalıyız.

İçinde bulunduğumuz kapitalist sistem insanların gerçek ihtiyaçlarına göre işlemiyor. Üstelik kapitalizm, bir yandan sermayenin çıkarlarını savunurken diğer yandan genel halkın ve işçilerin talepleriyle ekolojistlerin talepleri arasında belirgin bir fark oluşturmayı başarıyor. Ekolojik krizleri üretenle, işçileri ekonomik krize maruz bırakan aynı sistem. Doğa ve yaşam savunucuları olarak bunların bilincinde olmalı ve hayatın somut gerçekleriyle yüzleşerek, kapitalizmin bizleri karşı karşıya getirdiği emekçilerle el ele vermeli ve birlikte çözüm üretmenin yollarını araştırmalıyız.

SERA GAZI EMİSYONLARI ÜZERİNDEN TÜRKİYE’NİN İKLİMİ KRİZE ÇEVİRME ÇABALARINA BİR BAKIŞ

Kısa süreli hafıza ve odaklanma eksikliğinden muzdarip günümüz insanı, iklim krizini ancak afetlerde veya gündelik hayatını zorlaştıran değişimlerde gündemine alıyor, ardından çabucak unutuveriyor; aşırı sıcaklardan kavrulduğumuz, orman yangınları sezonun gelip çattığında şu günlerde korkuyla yeni mega yangınları bekliyoruz. Her sene artan kuraklık nedeniyle Türkiye'nin artık su fakiri bir ülke olmaya başladığını fark ediyoruz. Gitgide sıklaşan sellerin yol açtığı can kayıplarını çaresizlikle izliyoruz, ancak bunların kötüye giden iklimle ilgisini kurmaktan imtina ediyoruz. Holosen çağının konforlu ikliminin artık geri dönüşsüz bir şekilde yok olduğu gerçeğine gözlerimizi kapatıyoruz ve bu felaketten sorumlu olan zengin ülkelerin, dev şirketlerin yöneticilerinden teknolojik ve finansal çözümlerle bizleri kurtarmalarını umarsızca bekliyoruz.

Dikkatlerin iklime çevrildiği bu dönemde, küresel sıcaklık artışlarının ilk elden sorumlusu olan sera gazı emisyonlarında Türkiye'nin gidişatına bir göz atalım. Türkiye her sene nisan ayında 2 yıl öncesinin derlenen, incelenen ve onaylanan sera gazı emisyonlarını TÜİK tarafından hazırlanan detaylı bir raporla BM'e gönderiyor. Bu sene nisan ayında hazırlanan 2021 yılı Sera

Gazı Emisyonları raporunda çeşitli sektörlerde önceki yıllara göre göze çarpan bazı verileri paylaşalım ve veriler üzerinden yorumlar yapalım;

- Türkiye'nin toplam sera gazı emisyonları(negatif emisyonlar hariç) 2020 yılında 524 milyon ton CO2 eşdeğeri iken, çoğu zamanı pandemi nedeniyle karantinede geçirilen 2021'de azalmak bir yana 564 milyon tona çıkmış. Bu artış **Enerji** (36 milyon ton) ve **Sanayi** (7 milyon ton) sektörlerinden kaynaklanıyor. (Sy.62)

- Enerji sektörüne **elektrik üretimi** özelinde bakarsak; raporda son 3 yıldaki elektrik üretiminde kullanılan enerji kaynaklarının değişimi bir grafikte gösteriliyor. Artık her geçen sene daha belirgin hissettiğimiz kuraklığın etkisini enerji üretiminde görmek mümkün; 2019 yılında hidroelektriğin payı %29 iken 2021'de %17'ye düştüğünü görüyoruz. TL'nin değer kaybıyla birlikte doğalgaz fiyatlarının yükselmesi, yeni kömürlü termik santrallere finansal destek bulmanın zorluğu, rüzgâr ve güneş enerjilerine teşviklerin yetersizliği dikkate alındığında, atıl kapasiteye karşın artan enerji ihtiyaçlarını karşılamak için hükümetin yeni nükleer santral inadına devam etmesi tehlikesiyle karşı karşıyayız (Sy.70).

- Türkiye'nin başlıca karbon yutağı olan ormanların negatif emisyonlarında son 5 yılda ciddi düşüş gözleniyor; **Ormanlar** 2017 yılında 65 milyon ton CO2 eşdeğeri sera gazını emerken 2021'de 34 milyon tona düşüyor (Sy.75). Raporda son 3 yılın karbon yutaklarındaki dramatik düşüş, odun endüstrisinin yoğun talebi nedeniyle aşırı orman seyreltme ve 2021'deki mega orman yangınları ile açıklanıyor (Sy.323). 2021 yılında yanan toplam 134.8 kha ormanlık alandan 10460 kton CO2 eşdeğeri emisyon (ağaçların gövdelerinde stokladıkları CO2'in yanma sırasında atmosfere verilmesi ile) hesaplanıyor (Sy.402). Bu çok yüksek bir oran; Türkiye'nin 2021'deki toplam sera gazı salımlarının yaklaşık %2'sine denk geliyor! Üstelik bu alanlarda ormanın tekrardan büyümesine izin verilse bile uzun yıllar boyunca yanan alanların CO2 emici özelliği yitirilmiş olacak.

- **Ulaşım**da emisyonlar, 2020'de 79 milyon ton CO2 eşdeğeri iken önemli bir bölümü COVID-19 nedeniyle karantinede geçen 2021'de azalmak bir yana 89 milyon tona çıktığını görüyoruz. Bu artışın tamamı karayollarından kaynaklanıyor (Sy.141).

- **Sanayi**de ise dikkati çeken emisyon artışları maden, kimya ve metal endüstrilerinde. 2020'ye oranla 2021'de CO2 eşdeğeri emisyonlarda çimento üretiminde 3,4 milyon ton (Sy.193), suni gübrelerde de kullanılan amonyak üretiminde 1 milyon ton (Sy.216), demir-çelik üretiminde 1,8 milyon ton (Sy.233) artış söz konusu.

Biraz geriye gidip hafızamızı tazelersek, Türkiye geçen sene kasım ayındaki COP27 toplantısında sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik 2030 hedefini %41 oranında artıştan azaltım olarak açıklamıştı. İklim krizini hiçe sayan bu artış öngörülerıyla ve yukarıda kısaca değinilen TÜİK'in 2021 yılı sera gazı emisyon verileriyle Türkiye'nin 2050'lerin başında net sıfır emisyona ulaşması inandırıcı olmaktan uzaktır. Daha ortada güncellenen bir Ulusal Katkı beyanı bile yoktur.

Türkiye'de hükümet;

Enerjide fosil yakıtlara bağımlı politikalarda ısrar ediyor; kömüre teşviklere devam ediyor, doğal gaz ve petrol aramalarına yenilerini ekleniyor, Türkiye'yi enerji akışında bir lojistik merkezi haline getirmeyi hedefliyor.

Ulaşımında binek araç sayısını artıran, ormanlık ve tarım alanlarının rantta açılmasına yol açan yeni otoyollarla, toplu taşımanın bilerek atıl bırakılmasıyla petrol bağımlılığını artırıyor. Yerli ve milli elektrikli otomobil söylemi yeşil boyamadan öteye gitmiyor.

Sanayide zengin ülkelerin çoktan geri kalmış ülkelere transfer ettikleri, ekolojik yıkımlara ve insan sağlığına tehditleriyle öne çıkan çimento, demir-çelik, kimyasallar gibi en kirli sektörlerde büyümeye devam ediyor. Türkiye artık tam anlamıyla kuzey ülkelerinin karbonsuzlaşma hedeflerine uygun olarak doğal varlıkları sömürülen, halkı proleterleşen bir güney ülkesi durumunda.

TL'nin hızlı değer kaybıyla birlikte kereste deposu olarak gördüğü doğal ormanların odun endüstrisinin kazançları için talan edilmesine göz yumuyor. Bu oranda devam eden aşırı seyreltme yakın gelecekte orman ekosistemlerinin çökmesine yol açabilecektir. Orman kayıpları kuraklık ve erozyonda artışa, tarım alanlarında nitelik azalmasına, biyoçeşitlilikte önemli kayıplara yol açmaktadır.

Kafamızı kuma gömmekten vazgeçelim; Holosen çağı artık geride kaldı. Antoposen'le bir an önce yüzleşmeli, ekolojik yıkımların kökeninde yatan yapısal sorunları irdelemeli, halen yaşanabilir olan dünyayı yitirmemek için sorumluluk almalı, kökten bir sistem değişimi için harekete geçmeliyiz.

EKOLOJİK KRİZ YERELDEN BAŞLAR, MÜCADELE DE...

*Gelecek için verilen mücadeleyi kazanmanın yegâne yolu,
ortak bir hikâye, ortak bir tarih yaratmaktır.*

Yeryüzü açısından; kapitalizmin devam etmesinin imkansızlaştığı çok önemli bir dönemde yerel yönetim seçimlerine gidiyoruz. Bir şey yapmazsak bu imkansızlığın daha da derinleşeceğini görüyoruz. Daha ötesi yaşıyoruz.

Çoklu kriz tüm yaşam alanlarımızı, toplumsal hayatımızı kuşatıyor. Hayatta kalma koşullarımız hızla kötüleşiyor. Kapitalizm, çalışanların üretirken kendi yok oluş koşullarını da ürettiği bir eşiğe ulaştı.

Kapitalist sistemin yarattığı dünyanın varlık yokluk durumu hiç bu kadar net olmamıştı. İklim değişikliği ve ekolojik yıkım, tüm doğayı ve canlıların yaşam koşullarını tahrip ederken, bireylerden başlayarak tüm toplumlara kadar uzanan, tüm insanlığı her alanda, ekonomik ve sosyal sistemi esastan değiştirmeyi zorunlu kılan bir duruma işaret ediyor. Ya biz her şeyi değiştiririz ya da amansız bir iklim durumu her şeyi bizim aleyhimize değiştirir.

Hemen şimdi yapmamız gereken şeyler var. Ertelenemez şeyler var.

Demokrasi mücadelesinin kapsayıcı ve çok yönlü olmasını önemsiyoruz.

Kentlerimizin ve yaşam çevrelerimizin toplum ve doğa yararına değiştirilmesi zorunluluğunu görüyoruz.

Bu değişim içerisinde tüm toplumsal dinamiklerle buluşmayı, değiştirmeyi ve değişmeyi değerli buluyoruz.

Ekoloji ve iklim adaleti perspektifinden söyleyeceklerimiz, birleştirmek istediğimiz mücadelemiz var.

Ekolojik Krizin Nedenlerini, Sorumlularını Biliyoruz

Kapitalizmin sermaye birikim krizini aşmasının yolu olarak doğanın metalaştırılması, tüm dünyayı ekolojik krizin ağır sonuçlarıyla karşı karşıya bıraktı. Şimdi bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de doğanın sınırsız sömürsünün yarattığı iklim değişikliğinin sonuçları olan felaketlerle yüz yüzeyiz. Bugün artık ekolojik yıkım, insanlar, diğer canlılar ve kentler için büyük bir tehdit unsuru. Tarım alanlarının yok edilmesi, kırsal alanlarda yaşayanların mülksüzleştirilmesi, doğanın sermayenin ve piyasanın ihtiyaçlarına göre yeniden yapılandırılması süreci dolu dizgin işliyor. Yaşam alanlarımız, kentlerimiz; kamu hizmetlerinin piyasalaştırıldığı, kimsenin kendini ait ve güvende hissetmediği, bir arada yaşamayı değil gettolaşmayı yaratan, kimsenin eşit hizmet alamadığı, her gün yeni bir kent hakkı ihlali ve kent suçuyla yıkıma uğrayan dev tüketim ve atık yaratım merkezlerine, deprem ve diğer afetlerin kader haline geldiği plansız denetimsiz yerleşimlere dönüştü.

Mücadele Etmekten, Örgütlü Mücadele Etmekten Başka bir Çözüm Yok

Doğayı içerisindeki tüm canlılarla birlikte özgür kılabilmenin yolu, ekolojik, özgürlükçü ve eşitlikçi bir yaşam yaratmaktan geçiyor. Yaşadığımız dönemde ekolojik kriz, doğanın sömürsü ve başta doğal varlıklar olmak üzere tüm canlılara ait müştereklerin metalaştırılması ile birlikte gün geçtikçe daha da artıyor.

Kapitalizmin çoklu krizlerinin etkisi bu hızla giderse ve buna karşı önlem almazsak, yaşam birimlerini kendi kendine yeter hale getirmesek, egemen sınıfların 'yaratıcı yıkım' dediği bu süreç, sermayeye devamlı alan açacak, emekçileri ve gezegeni de sürekli sömürü mekanizmaları içinde tutacaktır. En küçük yerleşim yerinden en büyüğüne tüm yönetim mekanizmalarını ekolojik önceliklerle yeniden düzenlememiz gerekmektedir.

Mega kentlerin hinterlandı olarak örgütlenmiş olan, bu kentlerin su, enerji, gıda, hammadde gibi tüm temel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla sömürülen kırsal alanlar, emekçiler için yaşanması oldukça zor hale gelen, iklim suçları giderek artan kentlerin, ekolojik ve özgürlükçü bir temelde yeniden düzenlenmesi yerel yönetimlerin en temel görevlerinden biridir.

Ne Yapmamız Gerektiğini Biliyoruz

Ekolojik bir yerel yönetim, ekolojik bakış açısını merkeze alan, birimleri, komisyonları ve belediye meclisiyle ekolojik yıkıma ve ekokırım suçlarına karşı temel koruyucu bir rol üstlenen, tüm kentsel suçlardan arınmış ilkeli bir anlayışla mümkündür. Bu anlayış, yerinden, doğrudan demokrasiyle, toplumun her kesiminin eşit katılımıyla oluşmuş, her konuda özerk, etkin ve kurumsallaşmış halk meclisleriyle güçlendirilmelidir. Bu durum, kent ve kıyı var eden her şeyin ve tüm canlıların, doğayı ve yaşamı savunan özneler haline gelmesi mücadelesiyle ortaklaşmalıdır. Neoliberalizmin sermaye birikimi odaklı kent paradigmasına karşı, bütün üretim ve tüketim ilişkilerinde basit yeniden üretimi temel alan kent örgütlenmesi hedeflenmelidir.

Doğaya ve tüm canlılara saygılı yerel yönetimler; popülist yaklaşımlar uğruna doğayı tahrip etmeyen, ağaçları, hayvanları, su varlıklarını, havayı, toprağı koruyan bir anlayışla gerçekleştirilebilir.

Ekolojik yaşamı kurmanın önünde birbiriyle ilişkili dört engel var:

Doğanın metalaştırılması,
Emek gücünün sömürülmesi,
Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin artması,
Anayasal ve demokratik hakların yok edilmesi.

Ekolojik yıkımların en çok etkilediği kadınların ve çocukların, emek gücünün üzerindeki sömürü kalkmadan doğanın sömürüsü engellenemez, sağlıklı bir toplum olmadan sağlıklı bir doğa da mümkün olamaz. Toplumların doğa ile olan bağlarının yeniden güçlendirilmesi ve insanın emeğine yabancılaşma süreçlerinin azaltılması, ekolojik yıkımların, emek sömürüsünün ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin son bulması için mücadele edilmelidir.

Bunların tümünün vurguladığımız gibi sistem değişikliği gerektirdiğini biliyoruz. Ama biliyoruz ki, sistem değişikliğinin anahtarı, yıllardır sözünü ettiğimiz gibi, insanlar, toplumsal hareketler ve halk örgütlenmeleridir.

Tabandan örgütlenmiş iklim adaleti ve ekoloji hareketlerinin bu mücadelenin önemli bir bileşeni olduğunu ve olacağını biliyoruz. İki yönde de; ülke ve küresel düzeyde mücadelenin ortaklaştırılması gerektiğini biliyoruz.

İklim kaosunu ve ekolojik yıkımı durdurmak için, bu kırılgan sistemin şimdiye kadar karşılaştıklarının çok ötesinde, dünyanın şimdiye kadar gördüğünden çok daha büyük, çok daha güçlü bir harekete ihtiyacımız var. İnsanlık ve gezegenimizin geleceği için adanmış, aktif, etkili ve yaygın bir hareketi inşa etmemiz gerektiğini biliyoruz. Bunun tüm toplumsal muhalefet için ne ifade ettiğini de.

Eminiz ki, tüm mücadele bileşenleri, doğanın, suların, toprakların, ormanların, hayvanların koruyucularıyla, yaşam ve halk savunucularıyla birlikte olmak istiyorlar, isteyecekler. Bu hareketleri birleştirmek için önümüz açık. Birleşelim ki, hep birlikte kapitalizmin ölüm tacirlerine meydan okuyalım.

Toplumlarımızın bütün canlılarla birlikte yaşaması, ayakta kalabilmesi için kazanmak zorundayız!

Bu çerçevede, ekolojik bakış açısını merkeze alan, yerinden ve doğrudan demokratik katılımlarla güçlendirilmiş, eşitlikçi ve özgürlükçü yerel yönetimler;

Kentleri ve çeperindeki kırsalı doğal ve kültürel varlıklar dahil bütüncül bir ekosistem olarak görmelidir, doğayı bir özne olarak kabul etmelidir,
Kentlerin yatay ve dikey sınırsız büyümesinin önlenmesini ve küçük ve yavaş kentlerin oluşturulmasını hedeflemelidir,
Kentleri ve tüm yaşam alanlarını afetlere karşı dirençli hale getirmeli, afet birimleri kurmalı ve toplumsal cinsiyete ve ekosisteme duyarlı afet acil eylem planı hazırlamalı, var olanları etkinleştirmelidir. Afetlere karşı acil toplanma merkezleri, müdahale birimleri, acil müdahale ekipleri ve ekipmanları oluşturmalıdır,
Afet dirençli kentlerin dirençli mahalleden geçtiğini, afet hazırlık ölçeğinin mahalle ve sokak tabanlı olduğunu kabul etmeli, yerel yönetimlerin mahalle kapasitesini arttırmak için mahalle meclisleri üzerinden hareket etmelidir,
İklim değişikliğine karşı mücadelenin bir aracı olarak, toplumsal cinsiyet duyarlı, uzmanlar ve ekoloji örgütleri ile birlikte "İklim acil eylem planı" hazırlamalı, planın uygulanmasını ve belediyenin imar planlarının hazırlanması, altyapı, ulaşım hizmetleri gibi tüm faaliyetlerini iklim değişikliği açısından izlemesini yapan "iklim izleme birimi" kurmalıdır, varolanları etkinleştirmelidir. İklim değişikliğine uyum çerçevesinde, iklim krizinin birinci derecede etkilerinin görüleceği deniz ve göl kıyıları ile dere yataklarını her türlü riske karşı yeniden ele almalıdır,
Kent çeperlerinin, kırsalın ve yaban hayatının madencilik, enerji projeleri, yapılaşma gibi nedenlerden dolayı baskı altında olmasından ve köylülerin geçimlerini sağlamak için işçileştiği gerçeğinden hareketle, bu gidişatı tersine çevirebilmek için kırsal yaşamı, köy yaşamını, geleneksel üretimi destekleyici agroekolojik çalışmalar yapmalıdır. Kırsalı desteklemek için üretim kooperatifleri kurmalı, kâr amacı gütmeyen geçimlik ekonominin geliştirilmesinin yöntemlerini uygulamaya sokmalı ve desteklemelidir,
Kentin sağlıklı ve ucuz ekolojik gıdaya erişimi için aracısız üretici pazarları kurmalı ve tüketici kooperatiflerinin kurulmasını desteklemeli ve öncülük etmelidir,
Meclis çevre komisyonlarını işletmeli, tüm çalışma sürecinde uzman kurumlar ve ekoloji örgütlerini karar süreçlerine dahil etmelidir,
Kent ve çeperinde yürütülen tüm projeler için, ekoloji örgütleri ve bağımsız uzmanlarla işbirliği içinde, çevresel, sosyal, sağlık etkisi gibi hususları içeren bilimsel "Çevresel Etki Değerlendirme Raporları" hazırlanmasını sağlamalıdır,

Çevre düzeni ve uygulama imar planlarını hazırlarken uzman kurumların, ekoloji örgütlerinin, bölgede yaşayanların katılımını sağlamalı, rantçı değil, halkçı ve ekolojik duyarlı bir anlayışı gözetmelidir,

On yıllardır güvenlik politikaları nedeniyle Kürt illerinde süregiden zorunlu göç ve yaşam alanlarının yok edilmesine ve başkanlık ve belediye meclislerine kayyum atanmasına karşı durmalıdır,

Sermayenin ele geçirdiği tüm kentlerin finans ve kâr merkezi haline getirilmesiyle artan mülksüzleştirmeye ve kentsel dönüşüm adı altında ortaya çıkan soylulaştırmaya karşı durmalıdır,

Afet zamanlarında öne çıkan ekolojik ve toplumsal tüm varlıkların ve müştereklerin gaspına, yerinden zorunlu etmelere, kültürel, sosyolojik, demografik yıkımlara karşı durmalı ve bu yıkımların engellenmesi için politikalar geliştirmelidir,

“Kamu yararı, kalkınma” gibi söylemlerle yeşil yıkamacı stratejilere, kırdada, kentte müştereklerin ve çiftçinin ve yoksul halkın varlıklarının gasp edilmesine karşı çıkmalıdır, Tüm canlıların müşterekleri olan ormanlar, sulak alanlar, meralar, tarım alanları, denizler, kıyıları ile kentsel müştereklerimiz olan yeşil alanlar, kamusal alanlar ve tarihi alanları korumalı ve kaybedilmiş, bozulmuş alanların geri kazanılmasına yönelik etkin çalışmalar yapmalıdır, Tüm yerel ekolojik politikaların diğer yerel yönetimler ve halkla birlikte bölgesel ve merkezi bir politikaya dönüştürülmesi için çaba göstermelidir,

Merkezi yönetimlerin ekolojik yıkım politikaları ve uygulamalarına karşı halkla birlikte direnç noktası oluşturmalıdır,

Doğal, tarihi ve kültür varlıklarının envanterini çıkarıp, koruma politikaları geliştirmeli, geçmişle-gelecek arasında köprü kurarak yaşamın zenginleştirilmesi ve değerli kılınması için çalışmalıdır,

Hayvan barınakları adı altında açılan işkencehaneleri kapatmalı, tüm hayvanların kentlerde özgürce yaşam hakkını gözetmeli, ihtiyaçlarını karşılayan eşitlikçi politikalar geliştirip uygulamalıdır,

Doğal döngünün kırılmaması için kimyasal kullanımı yerine ekolojik tedbirleri almalı, kırılan döngüler için rehabilitasyon politikaları uygulamalıdır,

Kentleri devasa çöp ve atık üretim merkezi olmaktan çıkarmalı, tüketimi ve atık çıkartılmasını azaltan politikalarla doğayı tahrip etmeyen ayrıştırılmayı ve kompostu önceleyen atık politikası izlemelidir,

“Beton ve asfalt belediyeciliği”ni terk etmeli, ekolojik alternatifleri kentlerde uygulamaya almalıdır, iklime, yöreye göre yapı malzemelerinin ekolojik ve sürdürülebilir olması için teşvik edici politikalar geliştirmelidir,

Kent ormanlarını, kent korularını ve kent içi yeşil ve sulak alanları korumalı, yeşil alanları artırmalı, park ve bahçe uygulamalarında yerel türleri gözetilerek yenilebilir peyzaj uygulamalıdır,

Ulaşımında toplu taşımayı öncelemeli, bisiklet kullanımını teşvik etmeli, yaya yollarını çoğaltmalı, trafiğe kapalı alanların ve meydanların sayısını artırılmalıdır,

Tarım zehirlerinin kullanımının yasaklanarak agroekolojik yöntemlerle yapılacak yerel tarımı desteklenmelidir,

Enerjinin rant için değil, ihtiyaç kadar, yerelde, halkla birlikte, enerji kooperatifleri tarafından, iklim dostu yöntemlerle üretilmesi ve enerji demokrasisinin sağlanması için politikalar geliştirmeli ve uygulamalıdır,

Kent çeperindeki yaban hayatın korunması ve kent yorgunluğunun azaltılması için ışık ve ses kirliliğinin engellenmesi konusunda önlemler almalıdır,

Suyun tüm canlılar için temel bir hak olduğundan hareketle suyun ticarileşmesiyle mücadele etmeli, içilebilir, temiz ve ücretsiz şebeke suyu sağlamalıdır. Su varlıklarını korumalı, içme, kullanma ve sulama suyunun enerji, madencilik projeleri ve organize sanayi bölgelerinin ihtiyacı nedenleriyle şirketlere tahsisinin önüne geçmelidir. Halkın temiz, sağlıklı su ihtiyacını sağlamayı garantiye almalı, kırdada ve kentte kuraklıkla mücadele için su tasarrufu, yağmur hasadı, damla sulama, kuraklığa dirençli peyzaj vb. uygulamaları gerçekleştirmeli ve desteklemelidir.

Bir kez daha vurguluyoruz:

Toplumlarımızın tüm canlılarla birlikte yaşaması, ayakta kalabilmesi için kazanmak zorundayız!

SONUÇ BİLDİRGELERİMİZ

EKOLOJİ HAREKETLERİ KONFERANSI TUTUM BELGESİ: TÜM VARLIKLAR İÇİN ÖZGÜR VE EŞİT BİR YAŞAMI SAVUNUYORUZ

21 Ocak 2023

Bizler, gezegende yaşamış ve yaşamakta olan tüm varlıklarla birlikte insanlığın da binlerce yıllık belleğini, birikimini temsil eden her şeyi sınırsızca tüketmeye, ormansızlaştırmaya, fosil yakıtların ölçsüz kullanımına ve bunun sonucunda aşırı iklim olaylarına, emeğin güvencesiz, eşit olmayan yaşama mahkûm edilmesine kadar farklı yüzleriyle yaşadığımız politik saldırılara karşı mücadelenin parçasıyız

Bugün, tüm dünyadaki ekoloji direnişlerinin on yıllardır biriktirdiği deneyim ve direniş ruhuyla, İstanbul'da, 70'den fazla ekoloji örgütünün çağrısı ve 100'den fazlasının katılımıyla bu tarihsel buluşmayı gerçekleştirdik. Bir çalıştay ve altı webinarı da içeren bir hazırlık sürecinden sonra

bu Konferansa katılan bizler, ekolojik yaşamı esas alan bir program ve talepler için bir aradayız. Yaşamımızı, toplumu ve siyaseti bu yönde dönüştürmeye kararlıyız.

EKOLOJİK YIKIMIN FAİLİ BELLİ: SERMAYE

Bugün yaşanan ekolojik krizin temel nedeni insanın bir bütün olarak doğayla ilişkisinin niteliğinin dönüşmüş olmasıdır. Kapitalizm insanları da kapsayacak şekilde doğayı metalaştırarak var olabiliyor; ekosistemin özel mülkiyet kapsamına alınması, yaşam alanlarının çitlenmesi, canlı cansız her varlığın metaya dönüştürülmesine tanık oluyoruz. Kapitalizm, doğanın ve insanların maruz kaldığı her türlü felaket ve zararlardan yeni kazanç kapıları çıkarıyor. Aynı zamanda patriarkal kapitalizm kadını da doğayı da benzer mekanizmalarla tahakküm altına alıyor. Ekolojik kriz, kitlesel iklim göçlerine neden olan aşırı iklim olayları ve iklimsel değişimlerle toplumlara ayırdığı gibi, kadınları bu sürecin sonuçlarıyla daha fazla karşı karşıya bırakıyor -ağır ve karşılığı ödenmeyen bir toplumsal yeniden üretim emeği, üreme haklarının kullanımında belirgin eşitsizlikler, üretimden koparılma, yurt hakkının ihlali gibi.

PANDEMİNİN NEDENİ EKOLOJİK KRİZDİR

Endüstriyel tarım ve hayvancılık, yabani yaşam alanlarına müdahale, küresel egzotik hayvan ticareti ve ormansızlaştırma, pandeminin başlıca nedenleridir. Ekolojik tahribatın yılda 9,2 milyon önlenebilir erken ölümüne, COVID 19 pandemisi ile resmi rakamlara göre 7 milyon, araştırmalara göre 20 milyona varan önlenebilir ölüm daha eklendi. İşçi cinayetleri, sosyal cinayetler bir kırım politikası olarak karşımıza çıktı. Ötekileştirilen tüm topluluklar pandemiden çok daha fazla etkilendi. Sağlık hizmetini üretenler değil, sağlıksızlıktan para kazananlar egemen oldu. Tamamen kadınlara yüklenen yeniden üretim işlevleri pandemi ile daha arttı, kadına yönelik her türlü şiddet artış gösterdi.

TÜRKİYE: İKLİM ADALETSİZLİĞİ DERİNLEŞİYOR, HER YER EKOKIRIM SUÇ MAHALLİ

Türkiye’de iklim kriziyle mücadele gibi bir kaygısı olmayan hükümet, fosil yakıtlara, mega projelere, ekolojik talanlara dayalı politikalarına yakın geçmişte taslağı ortaya çıkan bir İklim Yasası gündemi ekledi. Taslağı hazırlanan İklim Yasası’nda doğal ve kültürel varlıkların, uygarlıkların kentlerle buluşmuş hafızasının, doğanın, biyolojik çeşitliliğin, ekolojik sistemin korunması amacı yok; taslak sorunu “karbon salımının azaltılması” olarak tanımlıyor. Emisyon

Ticaret Sistemi'ni de getirerek karbon ticareti yoluyla sermayeye yeni kazanç alanları öngörüyor.

Enerji politikaları yönüyle ise 2022 sonunda yayınlanan Türkiye Ulusal Enerji planında fosil yakıtlardan çıkmak bir yana, kömüre ve doğalgaza bağlı elektrik kurulu gücünün artırılması, nükleer enerji santralleri kurulması gibi iklim krizini derinleştiren, ekolojik ve sosyal yıkımları artıran öngörüler var.

Türkiye'de bugün gittikçe hızlanan ekokırım politikaları hüküm sürüyor. Tarım alanları maden, enerji, inşaat şirketlerine sunularak yok ediliyor, mera alanları vasıf değişikliği ile nükleer atık sahası olarak tahsis ediliyor. Doğu Akdeniz'de fosil yakıt aramak üzere yaşanan ekolojik yıkım, eş zamanlı olarak Yunanistan'la Türkiye arasında savaşa bile yol açabilecek bir gerginlik üretiyor. İnşaata dayalı büyüme betonlaşma ve ormansızlaşmayı, kentlerin çölleşmesini beraberinde getiriyor. En çevreci belediyenin bile asfalt dökmekte yarıştığı bir ülkede doğal alanların, koruların, meraların, bostanların korunması yine bir avuç ekolojistin görevi oluyor. Bilimsel ve hukuksal olmayan uygulamalarla kentlerimizde en ufak yağmurlar doğal afete dönüşüyor, kent yaşamı imkânsız hale geliyor. Yaşamsal bir değer olan müştereklerimiz özel mülkiyete dönüştürülüyor.

Hiroşima'nın, Çernobil'in, Fukişima'nın doğada ve insan hayatında yarattığı sonuçlara tanıklık eden dünyada, Ukrayna'da süren savaşın da paniğiyle nükleer santraller bir gecede yenilebilir enerji kaynağı sayılıyor. Akkuyu ile birlikte Sinop'ta da nükleer santraller radyoaktif atıklarıyla birlikte hayatımıza sokulmaya çalışılıyor. Siyanür havuzları ve cehennem çukurlarıyla Kazdağları'nın altı üstüne getiriliyor. Üçüncü havaalanı, Kanal İstanbul gibi mega suçlarla etrafımız sarıldı. Akbelen ormanı ve Uludağ'a yönelik her saldırı bizlere yapılıyor.

SEÇİMDE TAVRIMIZ EKOLOJİDEN YANADIR

Biz bir avuç zenginin doğaya, yoksullara, kadınlara, Kürtlere, LGBTİ+'lara, mültecilere, engellilere yönelik işlediği bu suçlara ortak olmayacağız. Ortak olanları da, olmaya niyet edenleri de biliyoruz, hesap soracağız.

Önümüzdeki seçimler, daha önceki seçimlerden farklı olarak Türkiye'de bir rejim tercihi olarak gündeme gelmiş durumda. Yirmi yıllık varlığını ekolojik yıkım ve talanla sürdüren iktidardan kurtulmak için güçlerimizi birleştiriyor ve politik bir özne olarak seçimlerde ortak tutum

alıyoruz. Türkiye'yi bekleyen seçimleri söz ve karar hakkımızı, irademizi yok sayan kayyım siyasetine, tek adam rejimine ve onun yarattığı ekolojik ve toplumsal yıkıma son verilmesi için bir basamak olarak görüyoruz. Bu seçimde ekolojiyi ve kentleri savunanların, Gezi'de sokağa taşan ve teslim olmayan milyonların iradesi görünür olacak. Savaş yanlısı tüm kesimlerin ekolojik yıkıma katıldığını, doğanın sömürsünün yeni savaflara yol açtığını unutmayacağız, unutturmayacağız.

Ancak bizler parlamenter düzenlemelerle ya da AKP'den kurtulmakla ekolojik krizin sönümlenmeyeceğini biliyoruz. O nedenle kentleri, ormanları, dereleri, tüm doğal ve kültürel varlıkları önümüzdeki seçimin ana gündemi yapacağız. Seçim günü en büyük Halkın Katılımı Toplantısı olacak. Programında ekolojiye yer vermeyenleri de ekoloji programları yeşil boyamadan ibaret olanları da biliyoruz ve her adımımızda deşifre edeceğiz. Bu konferansta kurduğumuz Çalışma Grubumuz, bütün siyasi partilerin ve ittifakların programlarını ekoloji merceğinden inceleyecek ve siyasi parti ve ittifaklara mesafemizi ilan edeceğiz.

Ama bununla yetinmeyeceğiz: Seçimden sonra da tüm ekolojik zarar ya da yıkım içeren müdahaleleri kayıt altına alacak ve ortak olarak müdahale etmemizi sağlayacak mekanizmaları bugünden başlayarak yaratacağız. Yaşam alanlarını geleceğe taşımak isteyenlerle yaşam alanlarını talan edip kâra çevirmek isteyenler arasında bir savaşta olduğumuzun bilinciyle davranacağız.

EKOLOJİ SÖZLEŞMESİ, EKOLOJİK BİR HUKUK VE ANAYASA İÇİN HAREKETE GEÇİYORUZ

Kapitalist büyümeyi hedefleyen, yaşam üzerindeki kararları ve takdiri devlete havale eden her Anayasa yaşamı yok etmeyi meşrulaştırır. Yaşamı özgürleştirmek isteyen bizler, ekoloji hareketleri olarak böyle bir anayasayı müzakere etmiyoruz.

Bolivya, Ekvador, Honduras, Kolombiya, Rojava gibi birçok ülkede yaşam alanlarına sahip çıkan ekoloji hareketleri ekoloji sözleşmeleri konusunda önemli yol aldılar. Bizler de diğer toplumsal hareketlerle, direnişin toplumsal gücüyle ekoloji sözleşmesini yaşama geçireceğiz. Ana ilkelerini direniş alanlarında ve burada tartışmaya açtığımız Ekoloji Sözleşmesi'ni önümüzdeki süreçte detaylandıracağız. Ekoloji Sözleşmemizin ana ilkeleri şunlar:

- Doğanın haklarını, demokrasiyi ve kadın özgürlüğünü, emeğin özgürleşmesini öne çıkaran bir sözleşme

-
- Sömürgeci ve ırkçı olmayan, cinsiyetçi olmayan, sömürü ve tahakküme, derinleşmiş ekolojik yıkıma karşı, antikapitalist bir sözleşme
 - Aşağıdan yukarı, yerelden genele, direniş, dayanışma ve enternasyonalizmi esas alan bir sözleşme Özyönetimci, hakkın sahiplerinin hakkın gelişmesinde birinci derecede söz sahibi olduğu, yerel ve toplumsal öz örgütlenmelere dayalı bir sözleşme
 - Tarihi birikimi ve halkları tanıyan, kültürel hakları ve varlıkları koruyan bir sözleşme Doğa ve emek sömürüsüne son verilmesi prensibine dayalı, ekokırımın suç olarak tanındığı ve cezalandırıldığı bir sözleşme
 - Seçenlerin seçilmişleri geri çağırma yetkisini tanıyan bir sözleşme

EKOLOJİK YAŞAMIN TEMEL İLKELERİ

Bizler şirketlerin ve iktidarların tahakkümüne karşı politik bir mücadele olarak ekoloji mücadelesi veriyoruz.

Talebimiz sadece maddi ihtiyaçlarla sınırlı değil; sadece ekmek değil gülleri de istiyoruz! Yaşamın özgürleşmesi sadece çalışma saatlerinin azaltılması, ücretlerin uygun seviyede olmasıyla değil, emek ve onun ürünü üzerinde kontrol sahibi olmakla, güzellikle, yaptığı işten zevk almayla, emek zamanının da özgürleşmesi ile olur.

Aynı zamanda;

Az sayıda zengin ve büyük şirketlerin hizmetindeki ekonomi, yeniden halkın ihtiyaçlarının hizmetine verilmeli; insan aktiviteleri yaratıcılık ve zevk alınan faaliyetlere yöneltilerek, yıkıcı ekonomik büyüme sınırlanmalı. Paranın iktidarına karşı dayanışma temelli ekonomik modeller güçlendirilmeli.

Kapitalizm tarafından kuşatılmış olan ve ekolojik yıkımların görünen nedenleri olarak öne çıkan bilim ve teknoloji kapitalizmin güdümünden, üniversitelerimiz sermayenin güdümünden, bilim doğa talanını meşrulaştırma ve yeniden yaratma işlevinden kurtarılmalı.

Ormanları, sucul ekosistemleri yok eden, insanı ve doğayı zehirleyen endüstrilerin hiçbir şekline ekolojik yaşamda yer olmayacak.

Sadece ve sadece "gerekli" nesnelere üretimi için doğayla barışık şartlarda enerji üretimi ve tüketimi olmalı.

Bizler, rant tarafından teslim alınan; müşterekleri, doğal alanları, doğal ve kültürel varlıkları yağmalanan kentlerimizi, yaşamımızı geri kazanacağız; doğanın kente girmesini, kültürel yaşantının canlanmasını ve ücretsiz kamu hizmetlerini kentleşme politikalarının merkezine alacağız.

Barınma hakkını insan dahil bütün canlıların yurt edinme ve istediği çevrede engelsiz yaşama hakkı olarak görüyoruz. İnsanın dokunabildiği insanlar, ayağını bastığı toprak, içtiği su, soluduğu havanın bulunduğu yaşama alanını, yani yuvasını savunma hakkını savunacağız. Hiçbir gerekçeyle zorla yerinden edilmelere izin vermeyeceğiz. Ranta değil barınma hakkına dayalı konut politikaları geliştireceğiz.

Bizler, bütün bunların ayrılmaz bir parçası olarak; savaş ve güvenlik gerekçesiyle ekolojik dengeyi bozacak siyasi kararlara, ekosistem katliamları, yerel halkın yaşam alanlarından sürülmesine karşı mücadele vereceğiz. Antimilitarist mücadeleyi büyüteceğiz. Barış içinde bir gelecek istiyoruz.

İnsan türü dışındaki tüm canlıların da kendi iyi oluşlarını sağlayacak koşullarda büyüme ve yaşama hakları vardır. Türleri, biyoçeşitliliği korumak için doğal varlıkları hak sahibi birer özne olarak tanıyacağız.

SONUÇ: HEP BİRLİKTE DEĞİŞTİRECEĞİZ, HEP BİRLİKTE ÖZGÜRLEŞECEĞİZ

Mücadelemiz, yaşanan ekolojik yıkımlara karşı savunmanın ötesinde, bunlara neden olan kapitalist sisteme son verme mücadelesidir. Bu nedenle güç olma, sahip olma, fethetme politikaları olmadan doğayla birlikte yaşamın yeni yollarını üreterek, yaşamı özgür kılacak, ihtiyaç için üretecek, biyoçeşitliliği, yaşam döngüsünü ve yaşam alanlarını koruyacak, yadigar tohumlara dayanan agroekoloji temelli, hayvanların metalaştırılıp sömürülmediği, somut olmayan kültürel mirasın korunduğu, EKOKIRIMIN, CİNSKIRIMIN VE İŞÇİ KIRIMININ OLMADIĞI BAŞKA BİR YAŞAMI örmenin zorunlu hale geldiğini biliyoruz.

Bizler tarlalarımızda özgürce çalışmak, çocuklarımıza güzel bir gelecek hazırlamak, emeğimizin karşılığını almak, fikirlerimizi özgürce dile getirmek istiyoruz. Adalet istiyoruz. Bir varlığın başka bir varlığa baskı kurmadığı bir yaşam istiyoruz. İnsansızlaştırılan köylerimizde

yaşamı yeniden kurmaya, kendi kendine yeten, sağlıklı hayatı yeniden oluşturmaya çalışıyoruz. Gündüzlerinde sömürülme, gecelerinde aç yatılmayan bir hayat istiyoruz. Bu Tutum Belgesi aynı zamanda bir eylem çağrısıdır. Ekolojik yıkımın konferans salonlarında veya müzakerelerde durdurulamayacağını biliyoruz: Yalnızca kitlesel eylemler ve yerelden genele uzanan ortak örgütlenmeler değişimi sağlayabilir. Konferansımıza katılan direnişçi işçilerin dediği gibi; “doğayı sömürenlerle emeği sömürenler aynı”. Bizler ekoloji hareketleri olarak sermayenin ve devletin saldırılarına karşı tüm mücadeleleri birlikte yürümeye, tüm varlıklar için eşit ve özgür bir yaşamı birlikte inşa etmeye çağırıyoruz. Yerel direnişleri birleştirerek bu sistemden çıkabiliriz. Suyun sermaye birikiminden kurtarılması, nehirlerin özgür akması için, emeğin kurtuluşu için bir araya geleceğiz. Benden çıkıp, biz olacağız. Genç kuşaklara da bu ekoloji mücadelesinin coşku ve kararlılığını yansıtacağız.

Üç beş ağaç uğruna birlikte mücadele ettiğimiz Gezi’de birbirimize sarılırken, korku ve baskı hegemonyasının parmaklıklarını aralayıp, içinden geçtiğimiz ışıklı aralık”a, onun yaratılmasında kol kola verdiğimiz ve cezaevinden bizleri selamlayan dostlarımız Vahap, Gönül, Mücella, Çiğdem, Mine, Tayfun ve Can’ın içinde olduğu tüm ekoloji ve yaşam savunucularına selam olsun. “Yaşamın özgürlüğüdür hem derdimiz, hem kararımız”.

Yaşasın tüm varlıkların özgür, eşit ve şenlikli yaşam hakkı!
Birlikte kazanacağız.

Madencilik Çalıştayı Sonuç Bildirisi

MADENCİLİK İNSANLIĞA VE EKOSİSTEME KARŞI SUÇTUR

MADENE İNAT, YAŞASIN HAYAT

Bizler, İklim Adaleti Koalisyonu bileşenleri, madencilik alanı ile ilgili uzmanlar ve ekoloji aktivistleri olarak 20 Nisan 2024'te İstanbul'da Gazhane İklim Müzesi'nde bir araya geldik. Uzmanlardan dokuz konuşma dinledik ve ardından altı Çalışma Grubu ile ekosistemler, ormansızlaştırma, halk sağlığı, kültürel ve tarihi varlıklar, yaban hayatı ve hayvanlar, madencilik

ekonomisi, hukuk bağlamında sorunu ve çözüm önerilerimizi masaya yatırdık. Sonda söyleyeceğimizi başta söyleyecek olursak; Türkiye'de ve dünyada yerin altını üstüne getiren bu kar odaklı, gezegensel hayatı hiçe sayan madencilik faaliyetlerinin tamamına karşıyız, durdurulması için mücadele edeceğiz.

2004'te çıkarılan özerk maden mevzuatı ile doğanın ve doğanın bir parçası olan insanın yaşam hakkının toptan yok sayılması ile karşı karşıya kaldık. Türkiye'de kömürün yakılmasına dayalı enerji üretiminden kaynaklanan sera gazı emisyonları 2019'da 164 milyon ton CO2 eşdeğeri düzeyinde. 1990'daki 61 milyon ton salımıyla karşılaştırıldığında bu rakam %168'lik bir artış anlamına geliyor. Günümüze gelene kadar, Türkiye yüzölçümünün %50'sinden fazlası maden ruhsatlarıyla kapatıldı. Bu durum yeni icat edilen "acele kamulaştırma" ile de devam ediyor.

Acele kamulaştırma bir sermayeye servet transferidir! Açıkça bir "topluma ve doğaya karşı savaş" hukukudur. Çalıştayı gerçekleştirdiğimiz 7bugün, 857 parselin daha kamulaştırıldığı açıklandı, deprem bölgesinde halkların açısından fırsat çıkarırcasına acele kamulaştırmalar devam ediyor.

2006 yılında Uşak Kışladağ'da 1500 kişi siyanür zehirlenmesi, 2011 yılında Eti Gümüş tesislerinde şebeke suyuna siyanür basılması, Afşin-Elbistan termik santralinde göçük, Gümüşhane, Kastamonu, Giresun, Artvin Cerattepe, Kaz Dağları ve Akbelen'de yaşananlar bize madene değil, yaşama yatırım yapılması gerektiğini bir kez daha gösterdi.

Ekosistemlerin ve yaban hayatının korunması hayatidir!

Madencilik faaliyetleri arama süreçleri dâhil her bir aşamada toprak, su ve ekosistem üzerinde geri dönüşü mümkün olmayan tahribata sebep olmaktadır.

Açılan/genişleyen maden alanları nedeniyle habitat parçalanmaları, yaban hayvanlarının beslenme ve üreme sistemlerinin zarar görmesi ve temel ihtiyaçlarını karşılayamamasına sonucu insan türüyle çatışmaların ortaya çıkması madencilik faaliyetlerinin durdurulmasını gerektirmektedir. Biyoçeşitliliğin devamı, orman, toprak ve su ekosistemleri bütünlüklü olarak korunmalıdır.

Madencilik faaliyetleri doğayı olduğu kadar kültürel varlıkları da etkiliyor. Koruma mevzuatı bypass edilip maden yasasını önceliklendirmenin bedelini geçmişimiz, hafızamız silinerek ödüyoruz.

Madencilik faaliyetlerinde "kamu yararı" yoktur. Sermaye yararı vardır.

İliç katliamı bir suçüstü halidir!

13 Şubat'ta 4200 işçi ve 36 taşeron firma çalıştıran, planlanan kapasite geliştirme projesi gerçekleştirilirse Avrupa'nın en büyük altın madeni haline gelecek Çöpler altın madeninde yerel halkın, bilim insanlarının, ekoloji aktivistlerinin tüm uyarılarına rağmen, pasa dağı adı verilen zehirli bulamaç, 9 işçiyi bizlerden aldı götürdü, yedisinin bedeni hala o milyon tonluk pasa dağının altında. Yeraltı sularına ve Türkiye, Irak ve Suriye'nin can damarı olan Fırat suyuna siyanür ve diğer zehirli

kimyasalları taşıyarak, hem insan hem de insan dışı tüm canlıların yaşamına yönelik ciddi bir tehdit oluşturdu.

İliç katliamına yol açan, sermayenin onz başına 2000-2200 dolar kazanma isteğine hukuksal bağışıklık ve ucuz işgücü sağlayarak destek veren iktidardır. Bizler acil olarak, İliç Çöpler altın madeninin kamuoyu tarafından objektifliği kabul edilen ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından bağımsız biçimde denetlenmesini, uluslararası sağlık kuruluşlarının raporlama yapmasını istiyoruz. Ayrıca İliç katliamından etkilenen herkesi, yani hepimizi, uluslararası ölçekte sorumlu devlet ve şirketlere karşı ceza ve tazminat davası açmaya çağırıyoruz.

Bugün Türkiye’de ne yazık ki 19’u çalışır durumda, 3 tanesi de kurulmak üzere olan 22 altın madeni var. En az 20 altın madeni de projelendirilmiş, ruhsatları alınmış ve harekete geçmeyi bekliyor.

Altın bütün ışıltısına rağmen, siyanüre, kan ve gözyaşına bulanmıştır. Bizler, yerli ya da çok uluslu, hiçbir ekstraktivist faaliyeti istemiyoruz. Bergamalı köylülerin söylediği gibi, “Ölüer altın takmaz”.

Sermaye dünyanın altını üstüne getiriyor!

Dünya üzerinde toplam 8,500 kömür santrali; toplam 2,000 teraWatt kurulu gücüyle küresel emisyon toplamının üçte birine neden oluyor.

Kritik madencilik adı altında daha da genişleyeceği görülen madencilik faaliyetleri, başta üçüncü dünya ülkeleri olmak üzere yeni bir tehdit dalgası oluşturuyor. Yeni yeşil düzenin elektrikli arabaları, flora ve fauna için son derece zararlı olan 8 kiloluk lityum pillerle çalışıyor, bu kritik madenlerle dev fabrikalarını büyötmek için ormansızlaştırmayı da meşru gören “yeşil” girişimciler servetlerine servet katıyor.

Yerin altında da üstünde de kırım bitmiyor! Ekokırım suçtur!

Madenciliğin kendisi bir ekokırım suçu olarak tanımlanmalıdır. Doğa bir hammadde ya da meta değildir. Uluslararası dayanışmayla İliç katliamının ve tüm madencilik faaliyetlerinin gezegene karşı suç olarak tanımlanması için mücadele edeceğiz.

Bizler, İliç’teki ekokırım suçunu unutmayacağız, unutturmayacağız. İnsanları taksirle değil kasten öldüren, doğayı taksirle değil kasten kirletenlere karşı, TBMM’ye yasalaşması için

verdiğimiz Yurttaşın Ekokırım Yasa Teklifi'nin takipçisi olacağız. Anagold şirketinin Iliç'teki mal varlıklarına el konularak madenin kapatılmasını, mümkün olan tüm ekolojik rehabilitasyon çalışmasının bir an önce yapılmasını istiyoruz.

Adalet yerini bulacak!

Madencilik sektörü çalışan sağlığını da hiçe sayıyor. Kimyasal, gürültü vb maruziyeti nedeniyle silikozis, tüberküloz, akciğer kanseri gibi hastalıklarla yüz yüze kalan maden işçileri, diğer bütün sektörlerdeki işçilerden daha çok ölüyor. Düşük ücretli, sendikasız, iş güvencesi ve güvenliği koşulları sağlanmadan ölesiye çalışıyorlar.

Kahverengi sektörleri fonlayan bankalar, kömür ve maden teşvikleri karbon emisyonlarını artırıyor. Ama bizler yenilenebilir enerjiyi de çözüm olarak görmüyoruz. Üzerine inşa edildiği toprağı sonsuza kadar öldüren dev güneş panelleri, kuşları katleden rüzgar santralleri istemiyoruz.

Bizler, karıncanın olduğu gibi, toprağın, zeytinin, madencinin de kardeşiyiz. Maden teşviklerinin ve vergi indirimlerinin kaldırılmasını istiyoruz. Fiyat ve üretkenlik üzerinden bir enerji politikası değil, üretim ve tüketim alışkanlıklarının değiştiği, herkesin insanca yaşama ve çalışma hakkının tanındığı gerçek bir yeni yeşil düzen istiyoruz.

Bizler biliyoruz ki vahşi olmayan bir madencilik yoktur. Vahşi olan, kapitalizmdir.

Sorun Küresel, Çözüm de Küresel Olacak. Yaşasın Uluslararası Mücadele ve Dayanışma!

Madencilik faaliyetleri ülkemizle sınırlı olmadığı gibi, Türkiye'nin maden arama faaliyetleri de sadece bizleri, buranın doğasını, toprağını etkilemiyor. Akdeniz'de derin deniz madenciliği Yunanistan ve Kıbrıs'ı, Fırat'ın taşıdığı siyanürlü su Irak ve Suriye'yi, yaydığımız karbon tüm gezegeni etkiliyor. Çöpler Altın Madeni'nin ana ortağı SSR Madencilik'in diğer çalışmalarını yürüttüğü ABD, Kanada, Arjantin, yürütmeyi planladığı Peru ve Meksika ile, Eldorado Gold'un madencilik faaliyetlerini yürüttüğü Yunanistan ve Romanya ile de mücadelelerimizi birleştirmeyi hedef olarak önümüze koyuyoruz. Yerel mücadelelerle ya da ülke içindeki mücadeleyle yetinemeyiz. Komşularımızdan başlayarak maden karşıtı mücadelemizi uluslararasılaştırmak için gereken tüm çabayı göstereceğiz. Dünyadaki bütün maden karşıtı mücadelelere selam olsun!

Madencilik Önleme ve İzleme Çalışma Grubu'nu (MEİÇ) kuruyoruz

Çalıştayımız, farklı disiplinlerden uzmanlar ve ekoloji aktivistleri olarak, İklim Adaleti Koalisyonu'nu da aşan bir Çalışma Grubu kurmayı önüne koydu. Bu yapı;

İliç'te yaşanan ekokırım suçunu unutturmayacak, ulusal-uluslararası düzeyde ceza ve tazminat davalarını takip edecek,

Maden alanlarında düzenli denetim yapacak,

Ekolojik korumayı içeren yeni yasal düzenlemeler için mücadele edecek,

Maden karşıtı mücadelelerde sadece yerel halkın değil, aynı zamanda tüm toplumun katılımını sağlayacak,

Tek sağlık bakış açısıyla insan, doğa ve hayvan sağlığının gördüğü zararları çalışacak,

Kültürün, hafızanın ve geçmişin korunmasını ekolojik-sosyal mücadelenin bir parçası olarak ele alacak, "yeryüzünün hafızasını" koruyacak,

Gezegende aynı sorunu yaşayan tüm maden karşıtı mücadelelerle işbirliği içinde olacak, Doğal olmayan afetlerde dayanışmayı örecektir.

Siyanür kullanımı yasaklansın!

Bütün madencilik faaliyetleri durdurulsun! Madene inat, yaşasın hayat!

AÇIKLAMALARIMIZ

SAVAŞA HAYIR

25 Şubat 2022

Savaşlar kan, gözyaşı, acı ve ekolojik yıkımdan başka bir şey değildir

İklim krizinin baş sorumlusu olan fosil yakıtlar üzerinden sürdürülen kanlı oyunların bir parçası olarak Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, kendisini her alanda hissettirmekte olan ekonomik kriz koşulları altında, emperyalist hiyerarşideki kanlı rekabetin bir ürünüdür.

Gezegeneğimizin kaynaklarımızın, insan ve doğa yararına değil onları sömürmek ve yok etmek için kullanılmasına neden olan bu sistem, ekonomik ve politik rekabet üzerine kuruludur, ürettiği savaşlar da, bu rekabeti bir üst seviyeye taşıyıp, tüm canlıları hedef alan bir barbarlığa dönüştürmektedir.

Savaş, en büyük ekolojik yıkımdır!

Bu savaşta, ne Rus ne Ukrayna ne de başka bir halkın çıkarı var! Sorun, halklar arasında değil, rekabette üste çıkmak için kan dökmekten çekinmeyen iktidar sahipleri arasında.

Dolayısıyla, Rusya'nın, Ukrayna'yı işgal etmesinde, mazeret olarak Rus asıllı halkın yaşadığı bölgeleri göstermesini, halkların kendi kaderini tayin hakkını emperyalist savaşların bahanesi olarak kullanılmasını reddediyoruz.

İklim Adaleti Koalisyonu olarak bu işgalin bir an önce durdurulması için, tüm dünya halklarını savaş karşıtı mücadelenin bir parçası olmaya çağırıyoruz.

Toplumsal sorunların demokratik, adil ve ekolojiyle uyumlu çözümü ancak böylesi bir barış hareketiyle mümkün olabilir.

Yoksulluk ve iklim değişimi ile mücadele için hepimize gerekli olan kaynakları boşa harcayan ve tüketen silahlanma yarışlarını durdurun!

Hem Rusya hem de NATO güçleri geri çekilsin!

NATO'yu genişletmeyin, dağıtın!

Dünyayı silahsızlandırın!

İKLİM ADALETİ KERVANLARIYLA SINIRLARI AŞIYORUZ

30 Ekim 2022

İklim Adaleti Kervanları

İklim krizinin 1,5 derece küresel sıcaklık sınırın aşarak daha kötüye, geri dönülemez eşiklere gelmesini önlemenin ilk adımlarını atmak, bu devasa küresel sorunla baş edebilmek için halklar arası ilişkileri olduğu kadar doğa ve insan arasındaki bağlantıları, keşimsellikleri artırmak, geliştirmek ve birlikte çareler bulmak, çözümler geliştirmek için 2022 baharında yola çıktık. COP26'da Glasgow'da küresel halkların yaptığı alternatif zirve sonrası Portekiz'de netleşen bir öneriydi İklim Adaleti Kervanları. Böylece Portekiz, İrlanda ve Türkiye'de eş zamanlı olarak nisan ayında yola çıktık.

1970'lerin başından bu yana uluslararası ölçekte BM nezdinde yapılan iklim zirvelerine, konferanslarına, 1992'de Rio'dan bu yana yapılan anlaşmalarda hükümetlerin verdikleri sözlere rağmen, küresel sıcaklığın sanayi öncesi döneme göre 1,1°C yükselmesi; ve son olarak Lancet'in Sağlık ve İklim Değişikliği Geri Sayım 2022 Raporu'nda (1) açıklanan; ülkelerin yüzde 80'inin sadece 2021 yılında 400 milyar dolar tutarında bir çeşit fosil yakıt sübvansiyonu sağladığı, bu net sübvansiyonların 31 ülkede ulusal sağlık harcamalarının yüzde 10'unu, 5 ülkede ise yüzde 100'ünü aştığı bilgisi, kapitalizmin doymak bilmez büyüme ve kâr hırsının yarattığı iklim krizini ve ekolojik yıkımı kapitalist devletlerin önlemesini beklemenin büyük bir yanılğı olduğunu, çözümün ancak tüm kıtalarda halkların harekete geçmesiyle mümkün olduğunu gösteriyordu.

Bu nedenle Glasgow'da halkların iklim buluşmasında yükselen ses "çözüm bizde!" diyordu. Bu sesi yaygınlaştırmak, yaşadığımız coğrafyalarda ve gezegenimizin tüm kıtalarında çözümün dünya halklarında olduğunu anlatabilmek için yola çıktık.

Bilindiği gibi IPCC, küresel ortalama sıcaklıklar için 1,5°C eşiğinin altında kalma uyarısında bulunuyor. Dünyada yaşamı mümkün kılan, ekosistemlerin ve ona bağlı canlı yaşamının

güvenliği ve devamlılığı için kritik öneme sahip olan 1,5 derecelik sınıra hızla yaklaşmamıza rağmen kuzeyden güneye ekoyıkımı artıran neoliberal enerji politikalarının tüm gezegende devlet destekli şirketlerce hoyratça uygulanması bize, ülkeler arasındaki sınırları aşmamız, bir araya gelmemiz gerektiğini gösteriyordu. İşte bu nedenlerle yepyeni dayanışma ve direniş yolları bulmak, kesişimselliklerimizi bağlantılarımızı arttırabilmek için, hem ülkelerin sınırlarını hem de zihinsel düşünce sınırlarımızı aşmak için "Sınırları Aşıyoruz" diyerek yola çıktık.

İklim kriziyle bağlantısı bilimsel raporlarla doğrulanmış olan Covid 19 pandemisi, iklim göçleri, gıda güvensizliği, seller, yangınlar, hava ve su kirliliğine bağlı hastalıklarda artışa rağmen hükümetlerin ve uluslararası enerji şirketlerinin gerekli önlemleri almadaki isteksizlikleri karşısında "Tüm kıtalarda, her kıtada dağları ve vadileri aşacağız. İklim krizinden etkilenmiş insanlarla, topluluklarla doğrudan temaskuracağız. Güzergahımız boyunca, bölgelerimizdeki, madenler, rafineriler, limanlar, kömür ve gaz santralleri, çimento ve kağıt şirketleri, çelik ve kimya tesisleri, endüstriyel tarım ve hayvancılık sahaları gibi yüksek emisyonu neden olan yerleri belirginleştireceğiz, onların varlığına dikkat çekeceğiz. Aynı zamanda çevre tahribatlarına, ormansızlaştırmalara ve orman tahribatlarına, ekosistem

tahribatına ve bunların yanısıra halkların yaşam çevrelerinin tahribine de dikkat çekeceğiz" (2, 3) diyerek yola çıktık.

İklim Adaleti Koalisyonu olarak yaptığımız beş kervanda yerel ekoloji dernekleri, grupları ve yöre halklarıyla bir araya geldik, onlarla birlikte her gittiğimiz yerde yaşanan ekosistem tahribatlarına bu tahribatların yarattığı sosyal, tıbbi ve ekonomik problemlere dikkat çektik, aramızdaki dayanışma ağlarını geliştirdik, yeni bağlantı köprüleri kurduk.

Gerek Paris anlaşmasında gerekse COP26'da vurgulandığı gibi sera gazlarının artışının baş sorumlularından ve ülkemizde 80'lerden itibaren sayıları çığ gibi artan kömürlü termik santrallerin 2030'a kadar kapatılmasını hedefleyen kampanyamızı kervanlarla başlattık.

Çünkü; Türkiye'nin toplam sera gazı salımlarında 2019 yılında en büyük payı %72 ile enerji kaynaklı emisyonlar almaktadır. Aynı yıl, toplam karbondioksit salımlarının %34,6'sı elektrik ve ısı üretiminden olmak üzere %87,4'ü enerji sektöründen kaynaklanmaktadır. Bu emisyonların % 23,7'si kömürün yakılması ile oluşmaktadır.

COP26'da kömürden çıkış sözleşmesini imzalamayan Türkiye'de yerli ve ithal kömür kullanan 32 faal termik santral ve 19 yeni santral projesi vardır.

Kömürlü termik santrallerin, enerji arz denkleminde çıkarılmasındaki ekolojik ve toplumsal fayda iklim adaletinin yaşamsal önemini daha da güçlendirmektedir. Sera gazı emisyonları dışında yarattığı ekolojik yıkım (su, hava, toprak kirliliği, orman ve tarım ekosistemleri başta olmak üzere arazi tahribatı, su varlıkları üzerinde yarattığı baskılar, flora ve faunaya etkileri vd), halk sağlığı etkileri, başta barınma hakkı olmak üzere sosyal ve kültürel haklardaki etkileri

gibi çok boyutlu sonuçları düşünülüğünde kömürlü termik santrallerin bir an önce kapatılması beklentimizdeki ısrarımız daha kolay anlaşılır.

Bu ısrarlı ve kararlı duygu ve düşüncelerle ilk kervan Milas Yeniköy termik santralini işleten şirketin yok etmeye çalıştığı Akbelen ormanı ve Akbelen nöbet alanındaki İkizköy direnişçileriyle kucaklaşmayla, o bölgedeki üç termik santralin (Kemerköy, Yeniköy, Yatağan) bölgede yaşayan insanlarda ve hayvanlarda, zeytin ağaçlarında yarattığı 50 yıllık büyük hasarı, yıkımı, sonuçlarını dinleyerek, gözlemleyerek başladı. Güzelim Muğla yöresini tam bir cehennem üçgeni içine alan santrallerden yalnızca Yatağan Termik Santrali'ne, yatırım teşviki adı altında 2 milyar Lirayı aşkın para veriliyor. Bu, yaklaşık 5 yıllık işçi ücretlerinin tamamının karşılanması anlamına geliyor. "Santral kapanırsa çalışanlar ne yapacak?" sorusunun cevabının buralarda olduğunu anlatıyor bize MUÇEP'li dostlar (4) Yüreğimizi Akbelen'de bırakarak Jeotermal enerji santrallerinin yarattığı ekolojik yıkımı görmek ve dinlemek için Milas'tan Aydın'a geçtik .Ardından Manisa'daki Soma B Termik Santrali, Soma Kolin Termik Santrali, Çanakkale Çan'daki 18 Mart ve Çan 2 Termik Santralleri yanısıra için İzmir'deki İzdemir Enerji Aliağa Termik Santralini ziyaret ettik, bu santrallerin bölgede yarattığı hava, toprak, su kirliliğinin sonuçlarının yöre insanların sağlığında ve yaşamlarındaki etkileri onlardan dinledik. (5, 6, 7)

İkinci kervanı 16-17 Nisan'da Zonguldak Çevre Koruma Derneği'nin çağrısıyla Zonguldak ve Filyos Vadisi'ne yaptık. Kızılırmak Deltası ile Sakarya Nehri arasında bulunan ve Türkiye'de görülen nadir 30 kuş türünden 20'sinin bulunduğu, biyoçeşitlilik açısından çok

zengin olan bu bölgeye Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Zonguldak Ticaret Sanayi Odası'nca sürdürülen sanayi sitesi inşaatının derhal durdurulmasını Zonguldak Çevre Koruma Derneği üyeleriyle birlikte istedik. Buradan Perşembe beldesi Keçecioğlu mahallesine geçerek o bölgede elektrik ark ocağında hurda demir eriterek çelik üretecek bir tesis kurulmasının planlandığı birinci derece tarım alanlarını mahalle halkıyla birlikte gezdik. Ardından gittiğimiz Kazköy'de Eren Enerji'nin ZETES 3 kömürlü termik santralının önünde baca gazları kirletici sınır değerlerinin üzerinde çalışan termik santrallerin derhal kapatılması ve kömür madenlerine ve kömürlü santrallere uygulanan tüm teşvik ve desteklerin derhal kaldırılması buna ayrılan bütçenin 'adil geçişin' sağlanması için kömür sektöründe istihdam edilen emekçilerin refahı için kullanılmasını istediğimizi bir kez daha vurgulayan bir açıklama yaparak Zonguldak-Filyos kervanımızı sonlandırdık. (8)

Üçüncü kervan 26-27 Nisan'da Sivas-Kangal, Afşin Elbistan kömürlü termik santrallerinin bulunduğu Maraş ve Sivas'a doğruydu. Afşin Elbistan'da aslında çoktan kapatılması gereken iki santrale ilave olarak Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde, Elektrik Üretim A.Ş. tarafından yapılması planlanan "Afşin C Termik Santrali Açık Kömür İşletmesi ve Düzenli Depolama Alanı Projesi" hakkında Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı'nca verilen "Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) toplantısına katıldık. Neyse ki ÇED olumlu çıkan raporu daha sonra " Hayatı ve Doğayı

Koruma Platformu ve Yeşil Barış Hukuk Derneği'nin açmış olduğu davalar sonucunda Kahramanmaraş İdare Mahkemesi iptal etti. (9)

26-27 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirdiğimiz Marmara kervanında, Marmara denizini bir ölü denize çeviren kömürlü termik santraller yanısıra Kocaeli, Çanakkale, Bursa ve Trakya' da verimli tarım arazilerini yok ederek büyüyen organize sanayi bölgelerini, buradaki fabrikaların kirlettiği Ergene nehrini, gölleri, sulak alanları, dereleri, Dil Ovasını, Erdek, Bandırma, Gemlik, İzmit körfezlerini gezdik, ekolojik yıkımın etkilerini gözlemledik ve bölgede yaşayan insanlardan dinledik (10)

Mezopotamya kervanını 17-19 Eylül'de, Mezopotamya Ekoloji Birliğinin davetiyle, Şırnak'ın Cudi, Gabar, Namaz, Çiyayê Bizina ve Besta Bölgeleri'nde aylardır süren acımasız ağaç kesimini, orman kıyımını engellemeyi amaçlayan yürüyüşe katılmak için yaptık. Cudi ormanına yaklaşmamız güvenlik güçleriyle engellense de yürüyüşe katılan binlerce insan hep birlikte ağaçların, ormanlarda yaşayan kurdun, kuşun, börtü böceğin sesi olduk. Silvan Elektrik tarafından Dicle Havzası'nda Lice İlçesi sınırlarında Sarım Çayı üzerinde kurulması planlanan Birsu Hidroelektrik Santrali (HES)'in kurulması planlanan bölgeye ve baraj sularıyla yok olacak vadiyi, kanyonu gezdik, doğada oluşacak ekokırımın boyutlarını gördük. Ardından Silopi Asfaltit Termik Santrali'nin bulunduğu alana geçtik ve burada İklim Adaleti Koalisyonu olarak termik santrallerin kapatılmasına yönelik mücadelemizden ve adil bir dünya talebimizden vazgeçmeyeceğimizi, bölgede geçimini asfaltit madeninden ve termik santralden sağlayan halka adil geçiş kapsamında istihdam imkanları sağlanması gerekliliğinin altını çizen bir basın bildirisini okuyarak ayrıldık. (11, 12)

Bugüne dek yaptığımız beş kervanın tümünde ormanlardan tarım alanlarına , nehirlerden, göllere, denizlere, su havzalarına , kayasıyla, otuyla, kurduyla kuşuyla doğanın giderek artan

hızda yok edildiğine şahitlik ettik. Sera gazlarındaki salımı artırarak iklim krizini geri dönüşümsüz eşiklere doğru hızlandıran, biyoçesitliliği ciddi ölçüde azaltan, ekosistemin doğal döngülerini bozan, kanser ve enfeksiyon gibi hastalıkların artışına neden olarak bölge insanların yaşam sürelerini kısaltan ve yaşam kalitesini bozan enerji ve sanayileşme politikalarıyla, memleketin nasıl bir ekokırım suç mahalline dönüştürüldüğünün tanıklığı ve sorumluluğuyla döndük her kervandan.

Resmi açıklamalarda söylenilenin, gösterilenenin, görünenin arkasındakini görmemizi sağlayan, gerçeğin üzerindeki perdeyi yırtan yolculuklar oldu kervanlar. Üç veya dört gün süren bu yolculuklarda , hakikatle karşılaştık ve yüzleştik. Ve belki de en önemlisi, toksik ve zehirli atıklarla yok edilen sulak alanlarımızı, nehirleri, gölleri, verimli tarım alanlarımızı, meraları, ormanları, zeytinlikleri yok eden, temiz su, temiz hava ve gıda haklarımızı gasp eden zihniyetin, sistemin karşında duran, yıllardır mücadele eden yerel örgütler ve gönüllüleri ile

kucaklaşmak, onların deneyimlerini öğrenmek , yeni dayanışma ve direniş yollarını birlikte düşünmek, tartışmaktı.

İşte, “İklim adaleti mücadelesini, gelecek için verilen mücadeleyi kazanmanın yegane yolu, yollara düşmek ve uzun zamandan beri bu mücadele içinde olan topluluklarla ortak bir hikaye, ortak bir tarih yaratmaktır. Her bölgedeki somut mücadeleler üzerinden iklim adaletini konuşmaktır. İklim kaosunu durdurmak için, bu kırılğan sistemin şimdiye kadar karşılaştıklarının çok ötesinde, dünyanın şimdiye kadar gördüğünden çok daha büyük, çok daha güçlü bir harekete ihtiyacımız var. İnsanlık ve gezegenimizin geleceği için adanmış, aktif, etkili ve yaygın bir harekete ihtiyacımız var. Şimdi yola çıkma zamanı.” (2,3) Diyerek yaptığımız ilk beş kervanda ortak hikayemizin, ortak tarihimizin ilk bölümlerini yazmaya başladık. 10-13 Kasım’da yapacağımız Çukurova Kervanı ve sonrasında yazmaya devam edeceğiz.

Ve tüm bunlara ek olarak;

“Kendimizi olduğu kadar, başkalarını da bulmak için, kararlılığımızı güçlendirmek için, daha ötesi, yaşam mücadelemizde daha fazla bütünleşmek için yürüyeceğiz. Köprüler inşa etmemiz, ittifaklarımızı kurmamız, gücümüzü ve kararlılığımızı, hep birlikte anlamamız gerekiyor. Sosyal, tarihsel nedenlerle, durumlarla, iklim adaletine bağlanmış tüm hareketleri ve oluşumları bu çağrıya kulak vermeye ve bizimle birlikte yola çıkmaya, komşulukları, kırsal alanları, köyleri ve gecekonduları yürüyerek ziyaret etmeye, bu sistemin kalıcı krizlerinden öncelikle ve en çok etkilenen topluluklarla ilişkileneceğimize çağırıyoruz. Tüm hareketleri ve oluşumları iklim krizinin fiziksel kaynaklarına, durduramadığımız takdirde toplu ölümümüz anlamına gelecek, duman tüttüren fabrikalara, makinalara gitmeye çağırıyoruz. Tüm hareket ve oluşumları yola çıkmaya çağırıyoruz. Uyarlığımızın yaşaması, ayakta kalabilmesi için kazanmak zorundayız! Büyük İklim Adalet Kervanı’nda bize katılın.” (2,3) çağrısıyla sizi de, dostlarınızı da İklim Adaleti kervanlarına davet ediyoruz.

DEPREMLER SINIR TANIMİYOR, DAYANIŞMAMIZ DA ÖYLE!

9 Şubat 2023

Lakkos (Μαç σκάβουν τον λάκκο*) Bildirisi, Yunanistan

Türkiye-Suriye sınırında meydana gelen depremin yol açtığı yıkım ve trajedinin büyüklüğü karşısında pek çok kişinin şaşkın olması doğaldır. Şimdiye kadar (7 Şubat) ölü sayısı 5.000'i aşarken, günler geçtikçe bu sayının dramatik bir şekilde artması bekleniyor.

Doğal bir afet mi?

Medya ve hükümetler, ister deprem, ister yangın veya şiddetli yağış ve sel olsun, bu tür trajedileri "doğal afet" olarak etiketlemekte acele ediyorlar.

Fakat, binlerce insan, deprem nedeniyle değil, esas olarak binaların dayanıksız ve uygun olmaması nedeniyle öldü. Bilim camiasından çok büyük depremlerin beklendiği konusunda açık uyarılar gelirken, Türk devletinin dev fay hatları üzerinde kamu ve özel altyapıların statik yeterliliğini sağlama konusundaki kayıtsızlığı onları öldürdü. Depremin olduğu bölgede karını en üst düzeye çıkarmak adına, inşaatların kalitesini büyük ölçüde keyfi olarak düşüren ve deprem önleyici koruma hükümlerine uymayan, büyük inşaat sermayesinin vurgunculuğuyla öldürüldüler. Ayrıca, jeologlar ve sismologların yıllardır bölgede tetiklenen deprensellik için uyardıkları Güneydoğu Türkiye'deki Atatürk Barajı (dünyanın 3. büyük barajı) gibi çevre karşıtı mega projeler tarafından da öldürülüyorlar. Devletin suç sayılacak derecede eylemsizliği ve sıradan insanları çaresiz ve terk edilmiş bırakan sivil korumanın olmaması nedeniyle öldürülmeye devam ediyorlar.

Yaşadığımız bölge sismiktir ve tarihsel olarak çok büyük depremler üretmiştir. 1999'da Yunanistan ve Türkiye'deki depremleri ve ayrıca Ekim 2020'de Ege'nin her iki yakasında meydana gelen depremi hatırlayalım.

Mesele deprem olup olmadığı değil, insanların depremin etkilerinden nasıl korunduğudur. Stabilitate kontrolleri ve güvenlik önlemleri için para vermek yerine Rafale, F-16 ve F-35 için milyarlar veriliyor. Yunanistan ve Türkiye, hazırlık tatbikatları yapmak, uygun ekipman ve yeterli eğitim ve arama kurtarma mekanizmasına personel sağlamak yerine, polis baskısında rekabet ediyor.

Madencilik ve nükleerler

Ve sadece bu da değil. İki ülke yeni petrol ve doğal gaz madenciliği projeleri geliştirme yarışına girdi. Madencilik ve fosil yakıt yakmanın iklim krizini ve milliyetçi rekabeti yoğunlaştırmasının dışında, başka yan etkileri de var. Bu madenlerin yeni depremleri tetikleyebilecek sismik

sarsıntılara neden olduğu kanıtlanmıştır. Bunun dışında, madencilik platformları büyük depremlerde (veya başka kazalarda) büyük ekolojik felaketlere neden olabiliyor.

Henüz 2021 yılının Temmuz ayında Meksika Körfezi'ndeki bir gaz boru hattı kazasından dolayı denizde yangın çıktı.

Ancak iki hükümetin yıkıcı politikası burada da bitmiyor. Bu sismik bölgede altın ve diğer mineral metallerin madenciliği planlanmaktadır. Zehirli atık içeren dış tanklar, deprem, sel veya diğer kaza durumlarında neredeyse her zaman sızıntı yapar ve içerikleri geniş alanları kirletir. Örnek olarak, "Çernobil'den sonra Avrupa'daki en kötü çevre felaketi" olarak tanımlanan Romanya'daki altın madenciliğinden Tuna Nehri'ne dökülen siyanürden ve aynı zamanda Türkiye'de yakın zamanda Fırat Nehri'ne dökülen siyanürden bahsedebiliriz. Resmi tamamlamak için, Türk hükümeti Doğu Anadolu fay hattının yanındaki Akkuyu'da bir nükleer santral inşa ederken, Yunan hükümeti Bulgaristan'ın Kozlodui kentinde, üretiminin uzun vadeli emilimi için taahhütlerle, yeni bir nükleer santralin inşasını dolaylı olarak finanse etmeye hazırlanıyor. Fukuşima'daki nükleer kazanın bir depremden kaynaklandığını hatırlayalım.

Sessiz kalmıyoruz!

Tüm bu nedenlerden dolayı, madencilığe ve çevreye zarar veren her türlü politikaya kesinlikle karşıyız. Türk halkının bu dönemde hayatta kalma mücadelesinde olduğu kadar, genel olarak çevre tahribatına ve savaşa karşı mücadelesinde de dayanışma içindeyiz. Barışçıl ve ekolojik bir yaşam için hükümetlerimizin politikalarına karşı Türkiye ve Kıbrıs'taki hareketlerle ortak bir cephe inşa ediyoruz. Sessiz Kalmıyoruz, Onurlu Ortak Yaşama Sahip Çıkıyoruz!

*Μας σκάβουν τον λάκκο, Yunanistan'daki çevre ve sosyal örgütlerin maden çıkarma ve savaş karşıtı bir girişimidir. Yunanistan, Türkiye ve Kıbrıs'taki 73 çevresel, sosyal ve siyasi kolektifin girişimiyle oluşturulan "Μας Σκάβουν το Λάκκο-Kazma Birak" kampanyasının bir parçasıdır ve Doğu Akdeniz'deki ekstraksiyon ve savaşa karşı bir işbirliğidir.

ASRIN İHMALİNİN NEDEN OLDUĞU FELAKET 126 SAYILI KARARNAME İLE DEVAM EDİYOR

5 Mart 2023

6 Şubat depremleri 10 ilimizde büyük bir felakete dönüştü. Resmi açıklamalara göre, bugün itibarıyla 45.089 kişi hayatını kaybetti. Enkaz altında kalan, erişilemeyen binlerce yurttaş olduğu biliniyor. Depremde ölen hayvanlara dair ise hala net bilgiye sahip değiliz.

Bir doğa olayının toplumsal felaketle sonuçlanmasının nedeni "kader planı" değil, rant planıdır. Ülkemizin bir deprem bölgesinde yer aldığını biliyoruz. Ülkemizin her il ve ilçe merkezinin imar planlarının olduğunu ve bu imar planları yapılmadan önce planlanacak alanların yer bilimsel etüt raporlarının hazırlanması gerektiğini biliyoruz. Ülkemizde inşaat ruhsatı alınarak yapılan her bir binanın oturduğu alanda inşaat öncesinde zemin ve temel etüdü yapılması gerektiğini biliyoruz.

Tüm bu bildiklerimize rağmen doğa olaylarının afete, felakete dönüşmesi bilimsel, ekolojik ilkelere, toplumsal yarara göre değil, kâr ve ranta göre davranılmasının sonucudur. Yaşam alanlarımızın bir sınıfa, birkaç şirkete sermaye birikim alanı haline getirilmesinin sonucudur.

Şimdi bir kez daha aynı mantıkla hazırlanan 126 sayılı Kararname ile depremde yıkılan kentler yeniden inşa edilmek isteniyor.

126 sayılı Kararname ile:

1- Kentlerin inşası ile ilgili yetkiler tek bir elde merkezleştirilerek Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na veriliyor.

2- Yürütülen işlemlere itiraz edilemeyecek, sürece halk katılımı hiçbir şekilde sağlanmayacak, yargısal denetim engellenecek, yargı devre dışı bırakılacak.

3- Kurum görüşleri, detaylı analizler gibi planlama çalışmasına altlık olacak veriler olmaksızın yapılan yer seçimleriyle yeni afetlere, felaketlere zemin hazırlanacak.

4- Kararnamede, geçici veya kesin iskân alanlarının fay hattına mesafesi, zemin elverişliliği ve yerleşim merkezine yakınlığı gibi kriterler gözetilerek belirleneceği belirtiliyor. Bu, kentleşmeyi ve kentsel yaşamı sadece yer bilimsel verilere bağlı kurgulanacak bir olgu olarak gören sığ ve akıl dışı yaklaşımdır. Kentsel aidiyet, kent kimliği, toplumsal olarak inşa edilmiş bellek mekanlar gibi tarihsel, kültürel olgular yok sayılıyor. Kır-kent ilişkisini, sosyal yaşamı, kent kültürünü, kent ekonomisini ve yöre halkının tüm gereksinimlerini kapsamlı bir biçimde ele alan bütüncül bir planlama sürecini dışlamaktadır.

5- Deprem bölgesindeki tüm illerde orman ve mera alanları herhangi bir engelle karşılaşmadan yapılaşmaya açılacaktır. Çoğunlukla tarım faaliyetiyle geçinen yurttaşların geçim kaynağı olan doğal alanlar da betona boğulacak. Su havzalarında, korunan alanlarda, tarım alanlarında iskân olmayacağı gibi kriterleri ve taşlık, kayalık, verimsiz ormanlar gibi biyolojik çeşitlilik için son derece önemli habitatları top yekûn yok sayıyor.

6- Halkın dahil olmadığı, üstten, merkezi bir karar alma süreciyle üretilen tip proje bina yığınları üretilip bir kez daha yıkıma uğrayacak.

7- Planlamayı devre dışı bırakan, mülkiyet hakkına sınırlamalar getiren, alelacele kararlarla yaşam alanları, doğal ve kültürel varlıklar telafisi mümkün olamayacak derecede tahribata uğratabilecek.

İktidarın depremi bahane ederek başlattığı sermaye birikim hamlesi yeni bir emek, ekoloji ve kültürel kırım hamlesidir. İktidarın, besleyip büyüttüğü inşaat sermayesi ile birlikte aceleci bir enkaz kaldırma çalışmaları asbest başta olmak üzere çok sayıda kimyasal yaşamı tümden tehdit ederek ekolojik kırımı büyütmektedir. Kararname ile yıllardır kentlerimizin, vadilerin, meraların, sulak alanların, parkların, koruların, deprem toplanma noktalarının sermayenin talanı için "kentsel dönüşüm projeleri"ne peşkeş çekilmemesi amacıyla mücadele verenlerin hedef gösterilmeye başlanması bu nedenle çok manidardır.

126. Kararname'nin talancı ve rantçı anlayışı, başka şehirlerde de görmeye devam ettiğimiz, kentleşme ve konut sorunumuzu yeniden üretmekten, başka afetleri ve acıları yeniden yaşatmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

Çağrımızdır

Mecliste grubu bulunan muhalefet partilerine, Anayasa'ya ve kanunlara açık aykırılıklar içeren bu kararnamenin iptal edilmesi için hızla Anayasa Mahkemesi'ne taşıma çağrısında bulunuyoruz.

Bu kadar hukuksuzluk, pervasızlık ve umursamazlığa karşı emek, ekoloji ve kent hakları için mücadele eden tüm demokratik örgütler, partiler birleşik mücadeleyi büyütmelidir. Herkesi birleşik mücadeleye çağırıyoruz!

Adana Ekoloji Platformu

Artur Çevre Platformu

Bakırtepe Çevre Platformu

Büyük Menderes İnisiyatifi

Çekerek Irmağı Özgür Akacak Platformu

Disk/Dev Yapı-İş

Divriği Yaşam ve Doğa Platformu

Ekoloji Birliği

Gaia Dergi
İklim Adaleti Koalisyonu
Kuşadası Çevre Platformu
Mezopotamya Ekoloji Hareketi
Muğla Çevre Platformu
Munzur Çevre Derneği
Polen Ekoloji Kolektifi
Samandağ RES Karşıtı Mücadele
Turgutlu İşçi Hakları Derneği Ekoloji Komisyonu
Umut-Sen
Validebağ Gönüllüleri
Van Çevre Tarihi Eserleri Koruma Araştırma Ve Geliştirme Derneği
Yeryüzü Ekoloji Kolektifi
Yeşil Sol İklim Krizi Çalışma Grubu
Yeşilirmak Çevre Platformu

YAŞANAN YIKIMLARIN YARALARINI SARACAĞIZ; DAYANIŞMAYLA VE HESAP SORARAK

17 Mart 2023

Kasım 2021 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği (COP26) görüşmeleri sırasında, sistemin emrindeki devlet aygıtına karşı muhalif tavrımızı açıkça ortaya koymuş, kapitalist yağma ve sömürü düzeninin insanı tutsak aldığını vurgulamıştık. Doğal varlıkları piyasadaki mallara, insanları müşteriye, özgür yaşamı içi boş tüketim ilişkilerine indirgeyen kapitalizmin içkin değerlerinin, ekolojik yıkımları bizzat hazırladığını ifşa etmiştik.

Türkiye son 20 yılında muazzam ekolojik yıkımlara maruz bırakıldı. Bu yıkımlar peşi sıra geniş ölçekte sosyal felaketler getirdi; acele kamulaştırmalarla göçe zorlanan, mülksüzleştirilen insanlar, doğal yaşam alanlarında işgalci muamelesi gören köylüler, havası kirletilen yerleşim alanlarında hızla artan kanser vakaları, suyu hoyratça harcanan yerlerde kuraklık ve temiz suya erişim zorluğu, toprağı zehirlenen alanlarda temiz gıdaya erişim ve geçim sıkıntıları, kontrolsüz bir şekilde hızla artan sera gazı salımlarının küresel ölçekte oluşumunda rol aldığı afetler...

Depremi yıkımı üzerinden rıza üretimine karşı hesap sormaya devam edeceğiz

6 Şubat Pazarcık depremlerinde, bir doğa olayının nasıl kitlesel bir sosyal felakete dönüştüğüne tanık olduk. İktidarı boyunca sermaye rantının hizmetinde olan, kurumsallaşmayı, liyakati, denetimi ortadan kaldıran, bunların yerine kuralsızlığı, patronaj sistemini, demokratik örgütleri itibarsızlaştırmayı koyan AKP hükümeti, arama-kurtarma çalışmalarından, depremedelere acil yardım sağlanmasına, enkaz kaldırmadan, yeniden yapılanmaya kadar tüm alanlarda delil karartmayı öncelemektedir. Aceleci, plansız, bilimsellikten uzak uygulamalarla depremde yaşanan travmalar derinleştiriliyor, yerel halkların geleneksel yaşantıları, kadim uygarlıkların devamı olan yaşam mekanları ve kültürün ayrılmaz parçası olan geçim olanakları hiçe sayılıyor. Apar topar enkaz kaldırma ve depolamadaki, çevre mevzuatını ve asbestle çalışma iş güvenliği yönetmeliğini dikkate almayan bilinçsiz uygulamalar, büyük çapta enkaz bulunan kentleri asbest tozuna dayalı kitlesel kanser riskine maruz bırakıyor. Deprem sonrası parçası olduğumuz gönüllü, örgütlü ağlar, yaraların sarılmasında dayanışmanın değerini açıkça göstermiştir. Hükümetin bizleri yalnızlaştırmaya, kadercilik retoriği üzerinden rıza üretmeye çalıştığı her alanda yalnızlaşmanın karşısına dayanışmayı, rıza göstermenin karşısına hesap sormayı koyarak var olmaya devam edeceğiz.

İklim krizinin yıkıcı etkilerine karşı önlemler alınmadı, yoksul halk sel felaketiyle baş başa bırakıldı

15 Mart'ta Urfa ve Adıyaman'da etkili olan sağanak yağış sele dönüştü ve ardından can kayıpları yaşandı. Depremle alt üst olan yaşamlar, selle bir kere daha alt üst edildi. Son 20 yılda Türkiye'yi fosil yakıtlara bağımlı hale getiren enerji politikaları, inşaaata ve betona dayalı kalkınma anlayışı, kamu kaynaklarının mega projelerle heba edilmesi yoluyla sera gazı salımlarında önemli artışa neden olan AKP Hükümeti, bu sel felaketinden BÜYÜK ÖLÇÜDE sorumludur. Adına "iklim değışikliği" eklenen ilgili bakanlık, geçtiğimiz Kasım ayında COP27 toplantılarında, 2030 yılına kadar sera gazlarında artışa devam edileceği açıklamasıyla, iklimi değıştirme konusundaki kararlılığını bir kere daha dile getirmiştir.

Küresel sistemin kurumlarının bile uzun yıllardır uyarılarda bulunduğu, iklim krizinin etkilerine ilişkin hazırlanmayı ve direnci arttırmayı içeren öneriler bile Türkiye'de hayata geçirilmedi. Hükümetler arası İklim Değişikliği Panelinin (IPCC) yayınladığı raporlarda başta kuraklık ve sel olmak üzere Türkiye'nin iklim krizine karşı en kırılgan coğrafyalardan birinde yer aldığı bilimsel verilerle dile getiriliyor. Buna karşın somut hiçbir adım atılmadı, 2011-2023 dönemini kapsayan İklim Değişikliği Eylem Planı (İDEP) ölü doğdu, buradaki eylemlerin akıbeti hiçbir zaman kamuya duyurulmadı. 2022 Şubat ayındaki İklim Şurası ile iklim konusundaki çalışmalar sil baştan yapıldı, şura sonuç bildirgesinde halkını gözetten, halkın refahı için önlemler alan değil, sermayenin kazancını garantileyen bir devlet figürü boy gösterdi.

Dünya Bankası'nın, ilkinin Türkiye için hazırladığı ve 2022 ortasında yayınlanan "Ülke İklim ve Kalkınma Raporu (CCDR)"nın "İklim, Refah ve Adil Geçiş" başlıklı notunda Urfa'nın, Türkiye'de fakirlik seviyesinin altındaki en kalabalık il olduğu bilgisi yer alıyor. Aynı raporun, fakir nüfusun sele maruz kalma riskini gösteren grafiğinde Şanlıurfa, açık ara farkla önde görünüyor. Ne yazık ki, bu verilere hükümet gözlerini kapatmış, bölge insanının refahını gözetten politikalar hayata geçirilmemiştir. Yaşanan sel felaketi sonrası zaten büyük oranda yoksullukla mücadele eden bölge halkının sorunlarının daha da derinleşeceği açıktır. Depreme hazırlık konusunda göz ardı edilen bu coğrafya, sel riskine karşı önlemler konusunda da ihmal edilmiştir. Bölge halkının iklim krizinin yaratabileceği felaketlere hazırlanması için uzun yıllar boyunca hiçbir şey yapmayan AKP Hükümeti, sel sonrası yaşanan sosyal felaketten TAMAMEN sorumludur.

Ekolojik yıkımlara ve toplumsal felaketlere karşı dayanışma

Urfa-Adıyaman sel felaketi, ekolojik yıkımlarla toplumsal felaketlerin ne kadar iç içe geçtiğini, ekosisteme verilen tahribatın er ya da geç ama mutlaka sosyal kayıplara neden olacağını bir defa daha gösterdi. Ekolojik yaşamı kurmadan sağlıklı bir toplumda var olmayı hayal edemeyiz. İnsana vurulan prangaları kırmadan da ekolojik yaşamı kuramayız. Bunun bilinciyle ilerlemeye devam edeceğiz; dayanışmayla ve hesap sorarak.

KİMYASAL TEHLİKEYE, EKOLOJİK YIKIMA KARŞI UYARIYORUZ!

30 Mart 2023

Kent, Ekoloji, Hayvan Hakları örgütleri ve Sendikalar deprem sonrası kimyasal tehlikeye karşı uyarı metni hazırladı. 77 örgüt tarafından imzalanan, doğanın ve toplum sağlığının korunması için yapılması gerekenlerin yazılı olduğu metni sizlerle paylaşıyoruz.

Kimyasal tehlikeye, ekolojik yıkıma karşı uyarıyoruz!

Depremi ilk anından itibaren meslek odalarının, STK'ların ve ekoloji örgütlerinin sürekli uyarıda bulunduğu rastgele hafriyat dökümü ve asbest tehlikesi artık halk sağlığını, bütünüyle ekosistemi doğrudan tehdit eder bir hale gelmiştir.

Seçimin yaklaşmasıyla birlikte hızlıca kaldırılmaya çalışan enkazlar, sulama çalışması yapılmadan, üstü açık kamyonlar ile taşınmaktadır. Yıkım, taşıma ve boşaltma esnasında havaya, toprağa ve suya çok sayıda zararlı kimyasal karışmaktadır. Enkaz kaldırma çalışmalarına katılan işçilerin başta asbest riski olmak üzere, tehlikeli kimyasallara karşı koruyucu ekipman kullanmadığını, çevrede bulunan insanlara uyarı yapılmadığını, yeterli önlem alınmadığını biliyoruz.

Depremzedelerin yaşam alanlarına, sulak alanlara, dere yataklarına, zeytinliklere ve tarım arazilerine dökülen hafriyatların oluşturduğu risk, başta insanlar olmak üzere tüm canlıların 2. bir yıkıcı durum yaşanmasına neden olacaktır. Enkaz kaldırma ve moloz döküm süreci ile ilgili ortak taleplerimiz, yapılması gerekenler:

1- Depremden önce ve sonrasında belirlenmiş hafriyat depolama yerleri dışındaki tüm döküm işlemleri acilen durdurulmalıdır. Belirlenen alanların ise listesi ve konumları kamuoyuna açıklanmalı, TMMOB, kent/ekoloji örgütleri ve yerel temsilcilerin bu alanları denetlemesine izin verilmelidir. Çok sayıda kimyasal içeren enkaz atıkları, tehlikeli atık depolama şartlarını karşılayan, sızdırmazlığı sağlanmış depo alanlarında tutulmalıdır.

2-Enkaz kaldırma işlemleri sulama yapılarak, işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından gerekli önlemler alınarak sermaye odaklı değil ekolojik dengeyi koruyan, emekçilerin hayatını koruyacak bir biçimde yapılmalıdır.

3-Yıkılan ve hasarlı evlerin asbest ve başkaca tehlikeli madde içerip içermediğine dair envanter kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

4-Asbest ve tehlikeli kimyasal içeren hafriyatlar bilimsel yöntemler ile ayrıştırılıp bertaraf edilmeli, yaşam döngüye zarar vermeyecek biçimde depolanmalıdır.

5- Çevre, şehircilik ve iklim değişikliği bakanlığı başta olmak üzere, enkaz kaldırma ve döküm çalışmalarından sorumlu kamu kurumları ile ekoloji örgütleri, meslek odaları, kent konseyleri, sendikalar vb. yerel tüm öznelere içinde olduğu şeffaf işleyen ortak koordinasyonlar kurulmalıdır.

Ortak açıklamaya şu ana kadar imzacı olan kurumlar:

Asbest Söküm Uzmanları Derneği
Aydos Ormanı Savunması
Artur Çevre Platformu (ARÇEP)
Antalya Vegan Platformu
Atakent Kadın Meclisi
Ayvalık Tabiat Platformu
Bakırtepe Çevre Platformu
Başka Bir Hayat Diliyorum Derneği
Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası Genel Merkezi (BTS)
Burhaniye Çevre Platformu (BURÇEP)
Burak Özgüner Hayvan Hakları Çalışma Merkezi (BURHAK)
Bursa Su Kolektifi
Büyük Menderes İnisiyatifi (BİM)
Çepeçevre
Çevre Haberleri Ajansı (ÇA)
Çeşme Çevre Platformu
Datça Demokrasi Platformu
Doğanın Çocukları
Deneye Hayır Derneği
Dört Ayaklı Şehir
Divriği Yaşam ve Doğa platformu
Ekoloji Birliği
Ekoloji Politik
Ege Çevre ve Kültür Platformu (EGEÇEP)
Fenerbahçe Kalamış Dayanışması
Gaia Dergi
Gazhane Çevre Gönüllüleri
Göztepe Kooperatifi
Gökova Ekolojik Yaşam Derneği
Haliç Dayanışması
Halkevleri

Ekoloji ve Kent Çalışmaları
Hayvan Hakları İzleme Komitesi (HAKİM)
Hayvanlara Adalet Derneği
Haydarpaşa Dayanışması
Hayvan Özgürlüğü İnisiyatifi
İklim Adaleti Koalisyonu
İkizdere Dernekler Federasyonu
İzmir Yeşil Gelecek Derneği
İkizköy Çevre Komitesi
Kadıköy Kent Dayanışması
Kadıköy Kooperatifi
Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği
KAYY-DER Kültür Derneği
Kızderbent Savunması
Kuzey Ormanları Savunması
Kuzguncuk Kooperatifi
Kuşadası Çevre Platformu
Marmaris Ekolojik Mücadele Komitesi
Maltepe Kooperatif Girişimi
Malatya Çevre Platformu
MAYADER Mahalle Yaşam Derneği
Mezopotamya Ekoloji Hareketi
Munzur Koruma Kurulu (DEDEF)
Muğla Çevre Platformu
ODTÜ çevre topluluğu
Polen Ekoloji
Sarıyer-Büyükdere Gıda topluluğu
Samandağ RES Karşısı Mücadele
Sivas Konfederasyonu
Çevre ve Ekoloji Komisyonu (Sivkon)
Tarlabaşı Dayanışma
TMMOB Şehir Plancıları Odası (ŞPO)
Türk Tabipleri Birliği (TTB)
Türkiye Vegan Derneği (TVD)
Validebağ Direnişi
Validebağ Savunması
Validebağ Gönüllüleri
Van Çevre Tarihi Eserleri Koruma Araştırma Ve Geliştirme Derneği (VAN ÇEVDER)
Veganizm Özgürlüktür Platformu Uluslararası Çevre Gazetecileri Derneği (UÇE)
Yaşam ve Dayanışma Yolcuları
YerDeniz Kooperatifi

Yeryüzü Ekoloji Kolektifi
Yeni Foça Forum
Yeşil Sol İklim Krizi Çalışma Grubu
Yeşil Direniş Ekoloji ve Yaşam Gazetesi
Yunuslara Özgürlük Platformu

IPCC'NİN "İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ 2023" RAPORU VE TÜRKİYE

31 Mart 2023

IPCC RAPORU NELER SÖYLÜYOR?

Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) 20 Mart 2023 tarihinde 6.değerlendirme raporunun son bölümü olan "İklim Değişikliği 2023" sentezini yayımladı. Raporda sanayi devriminden bu yana sıcaklık artışının 1,1°C olduğu ve fosil yakıtların küresel ısınmadan büyük oranda sorumlu oldukları hatırlatılıyor.

Küresel sıcaklık yükseldikçe ekosistemler daha çok zarar görüyor, karada ve okyanusta türlerin toplu ölümlerine neden olarak biyoçeşitlilikte ciddi kayıplara yol açıyor. Buzulların geri çekilmesi ve arktik permafrostun çözülmesi gibi olgular her geçen gün geri dönüşü olmayan bir noktaya doğru ilerliyor. Tüm kanıtlar, gözlenen negatif gelişmeler, ölçümler, eğilimler, hesaplanan riskler, bir önceki dönem olan AR5 raporundaki değerlendirmeye göre iklim direncine yönelik eylemlerin bugün daha da aciliyet kazandığını ve elimizdeki olanaklar penceresinin hızla kapandığını gösteriyor.

Tarihsel olarak sera gazı artışından en az sorumlu olan kırılgan topluluklar, orantısız bir şekilde en ağır bedeli ödemeye devam ediyorlar; halen dünya üzerinde yaklaşık 3,3-3,6 milyar insan iklim değişikliğine karşı yüksek derecede kırılgan coğrafyalarda yaşıyorlar. İklim krizi sadece afet riskleriyle değil, gıda güvenliğine, temiz suya erişimde ve aşırı sıcaklar kaynaklı ölüm oranlarında da sosyal hayatı her geçen gün daha fazla tehdit ediyor. Dünya nüfusunun yaklaşık yarısı, yıl boyunca kısmen de olsa ciddi su kıtlığı çekiyor.

Son yıllarda iyiden iyiye vodvil şovuna dönüşen COP toplantıları çıktılarına göre yapılan hesaplarla 2100 yılına kadar 3,2°C'lik bir küresel ısınma ile karşı karşıya kalabiliriz. IPCC'nin 1,5°C ile sınırlamaya çalıştığı küresel sıcaklık artışının 3°C'ın üstüne çıkması iklimde istikrarsızlık, afetlerde öngörülemezlik anlamına geliyor, pozitif döngülerin tetiklenmesi riskini artırıyor. Küresel sıcaklıkta minimal düzeydeki her artışla birlikte bu riskler daha da büyüyecek; küresel su döngüsünde öngörülemeyen değişimler, kuraklık ve yangınlar, yıkıcı seller, aşırı deniz seviyesi olaylarına neden olacak. Sıcaklık arttıkça, ormanlar, mercan resifleri ve arktik bölgeler dahil olmak üzere ekosistemlerde biyolojik çeşitliliğin geri döndürülemez şekilde kaybolması riskleri de artıyor. Üstelik şehirleşme baskısı, aşırı sıcaklık artışlarını daha da şiddetlendiriyor. IPCC öngörülerine göre ilerleyen yıllarda karasal ve sucul ekosistemlerde biyoçeşitlilik kaybı artacak, bazı bölgelerde gıda üretimi olumsuz etkilenecek, dağlık alanların çoğunda seller, toprak kayması ve su varlıklarının azalması gibi felaketlerle karşılaşılacak. Daha da vahimi, iklim kaynaklı riskler, iklim dışı risklerle etkileşime geçerek, risk yönetimini daha da öngörülemez hale getirecek. Ayrıca göçler, artan eşitsizlik ve kentleşme gibi sosyoekonomik gelişmeler, kırılgan kesimleri kentlerin varoşlarında, gecekonduarda

yoğunlaştıracak ve onları iklim krizine karşı daha da savunmasız hale getirecek. Ekosistem kayıpları en başta, yaşamları doğrudan ekosisteme bağlı olan yerli halkları vuracak.

Öte yandan küresel sıcaklık sınırlanabilse bile, cevap verme süreleri uzun zamana yayılan iklim sistemleri hemen normale dönemeyecek; deniz seviyeleri, buzulların erimesine ve okyanus sıcaklıklarının artmasına bağlı olarak yüzlerce hatta binlerce yıl yükselmeye devam edecek. Özetle, tam anlamıyla bir felaket senaryosu bekliyor bizleri!

Peki, çözüme yönelik neler öneriyor IPCC? Raporunda, artık negatif emisyonlar olmadan Paris anlaşmasındaki 1,5°C'lık artış hedefine ulaşmanın mümkün olmadığı vurgulanıyor. Fosil yakıtlardan çıkışla birlikte karbon yakalama ve depolama, elektrifikasyonun yaygınlaştırılması, enerji verimliliğinin artırılması, maliyetleri hızla düşen güneş ve rüzgâr enerjilerinin yaygınlaştırılması, ormanlaştırma, ormanların ve diğer ekosistemlerin korunması, sosyokültürel ve davranış değişiklikleri, teknolojik verimliliğin artırılması, toplu taşımanın desteklenmesi, binaların enerji tüketimini azaltacak şekilde yapılması ve mevcutların güçlendirilmesi öneriliyor.

IPCC RAPORU NELERİ SÖYLEMİYOR?

Eleştirel bir okumayla IPCC raporu, gelecek nesillerin refahını ve doğal yaşamın sürmesini olasılık hesaplarına bağlanan sera gazı miktarları ve sıcaklık artışları üzerinden kurguluyor. Burada bizler edilgin insan kümeleriyiz ve umarsızca bilimden ve hükümetlerden, bize hala çok geç olmadığına dair vaatler sunmasını bekliyoruz. Bu vaatleri de doğal olarak teknolojik yenilikleriyle mucizeler yaratacak olan çok uluslu şirketler hayata geçirecekler. İklim krizi IPCC raporunda, sistem kaynaklı olan politik bağlamından koparılarak insanlığın doğrusal gelişiminde talihsiz bir yol kazasına indirgeniyor. Kırılgan kesimlerin iklim felaketleriyle birlikte daha da ağır bedeller ödeyecekleri vurgulanıyor ve çözüm olarak yine zenginlerin finansman destekleri, sigortalama gibi mali kaynaklar gösteriliyor. İklim kriziyle mücadelenin bir yaşam hakkı mücadelesi olduğu gerçeği göz ardı ediliyor.

Raporun girişinde cılız bir sesle iklim, ekosistemler, biyoçeşitlilik ve insan toplulukları arasındaki karşılıklı bağımlılık kabul ediliyor. Ancak iklim değişikliğinin yukarıda sayılanlara ek olarak kimyasal kirlilikten azot ve fosfor çevrimlerine, atmosferdeki aerosol yüklenmesinden tatlı su kullanımına kadar farklı olgularda yıkımlara yol açan bütünsel bir ekolojik krizin bileşeni olduğundan bahsedilmiyor. Doğanın metalaşması ve ekosistemin her geçen gün daha fazla özel mülkiyet kapsamına alınması raporda sorunsallaştırılmıyor. IPCC, ekonomik krizleri üreterek sosyal hayatı yıkıma uğratan bu sistemin, aynı zamanda ekolojik yıkımlara yol açarak ekolojik krizleri de yarattığı gerçeğiyle yüzleşmekten kaçınıyor.

IPCC, iklim krizinden çıkışta seçimi açıkça liderlere bırakıyor. Ancak liderlerin ve sermaye gruplarının sorumlusu oldukları savaşların, insansızlaştırılan kırların, işçileştirilen çiftçilerin, metalaştırılan suyun, küreselleşen dünyada her tarafımızı saran ticari transfer ağlarının iklime olan etkilerinden bahsetmiyor. Sıcaklık artışından büyük oranda sorumlu olan fosil yakıtların

gerisinde, doymak bilmez enerji lobisi kazançlarının olduğuna gözler kapatılıyor, üstüne üstlük karbon yakalama teknolojileri savunularak, fosil yakıtların meşrulaştırılmasına elverişli zemin hazırlanıyor. Raporda, aşırı meta üretiminin kaçınılmaz olarak doğal varlıkları yok edeceğinden, aşırı tüketimin doğayı çöplüğe çevireceğinden bahsedilmiyor. Neden sürekli daha fazla enerjiye ihtiyaç duyduğumuz, ülke ekonomilerinin neden büyümek zorunda olduğu gibi sorunun kökenine yönelik sorular sorulmuyor.

Fosil yakıtlardan çıkışta güneş ve rüzgâr santrallerine övgüler düzülüyor, ancak bunların üretimlerinde gereken metallerin çıkarılacağı madencilik faaliyetlerinin yol açacağı doğal tahribattan, bu santrallerin kurulumlarında doğaya verdikleri zarardan bahsedilmiyor.

Ulaşımında elektrikli araçlar çözüm olarak sunuluyor, ancak bunun neden olacağı elektrifikasyon döngüsünün enerji üretimini artıracığı ve doğal varlıklar üzerindeki baskıyı artıracığından bahsedilmiyor.

IPCC'nin çözüm önerilerinde her defasında sistemi olumlu tavrı, bizleri tarihsel bir dönemde olduğumuz gerçeğiyle karşı karşıya getiriyor!

TÜRKİYE'NİN İKLİME DAİR BİR SÖZÜ VAR MI?

Türkiye'nin son 20 yılda iklim krizine ilgisi, doğa katliamlarına, sermayenin çıkarları uğruna göz yuman bir bakanlığın adına "İklim Değişikliği" teriminin eklenmesiyle sınırlı kaldı. Büyük oranda fosil yakıtlara bağlı enerji politikaları, koruma ormanları dahil tüm ülkeyi saran madenler, inşaat rantına ve mega projelere dayalı büyüme politikaları, binek araca endekli ve geçiş garantili otoyollara dayalı ulaşım politikaları, endüstriyel tarıma, suni gübreye ve endüstriyel hayvancılığa dayalı tarım-hayvancılık politikaları, aşırı üretim-tüketim döngüsü sonucu geri dönüşümü olmayan atıkların sebep olduğu kirliliğe eklenen çöp ithalat mafyasının vahşi çöp yakması ve tarım alanlarına çöpleri gömmesi Türkiye'yi resmen soluksuz bıraktı. Sadece iklim düşmanı olan değil, havasını, toprağını, suyunu göz göre göre zehirleyen bir ülkede yaşıyoruz!

Bunların üstüne savaşkan politikalar, kırdan kente göçün iyice artması, kontrolsüz büyüyen mega kentler, kırsalda yaşayan insanların maruz kaldıkları acele kamulaştırmalar ve göçe zorlamalar nedeniyle doğayla bağlarının gitgide zayıflaması eklenince iklim krizi ağırlaşmakla kalmadı, halkın iklim felaketlerine kırılganlığı da arttı. COP26'da orman kayıplarını azaltma ve tersine döndürme sözü veren Türkiye, korunan ormanlarını odun üretimi endüstrisine ve madenlere açarak ülkeyi tam bir ekokırım suç mahalline çevirdi!

İklim kriziyle mücadelede ne ülkelerin ulusal katkı beyanlarına itibar ediyoruz, ne de çözümü IPCC raporlarında arıyoruz. Çözüm bizleriz! Birlikte, dayanışmayla bu sistemi değiştireceğiz ve onun yıkımları üzerinden ekolojik yaşamı kuracağız.

AKKUYU'YA NÜKLEER YAKIT GETİRMEK YAŞAM ÜZERİNDEN KUMAR OYNAMAKTIR!

26 Nisan 2023

1986 yılında, Çernobil Nükleer Santrali'nin 4 Numaralı reaktöründe yaşanan kazada nükleer çekirdek eridi ve çıkan yangın sonucu oluşan nükleer serpinti bulutu Türkiye'yi de kapsayan geniş bir alana yayıldı. Yapılan araştırmalarda toplamda 60 bin insanın kansere yakalanacağı ve bunlardan 30 bininin öleceği bulgulanmıştır. Bu verilerle tutarlı olarak Karadeniz sahillerinde yaşayan pek çok insan kansere yakalanarak hayatlarını kaybetti. Nükleer felaketten sonra Çernobil'in bulunduğu yerdeki çam ormanları ve hayvanlar ölmüş, geri kalanlar ise yoğun radyoaktivitenin etkisiyle eksik veya fazla uzuvlarla doğmaya mahkûm edilmiştir.

2011 yılındaki Fukuşima nükleer felaketine, 9,0 büyüklüğündeki deprem sonucu ortaya çıkan 14 metrelik tsunami dalgası neden oldu. Santrali koruyan duvarların boyu 5,7 metre ile kısa kaldı ve elektrik şebekelerini su basınca soğutma gerçekleşemedi: Bunun sonucunda, tıpkı Çernobil'de olduğu gibi nükleer çekirdek eridi.

Fay hattına yakınlığı ile bilinen Akkuyu'nun da Fukuşima'da yaşananlara benzer deprem ve ardından tsunami gibi felaketlerle karşılaşma riskini, özellikle 6 Şubat depremleri sonrası büyük bir ciddiyetle ele almak gerekirken, daha kurulumu tamamlanmamış reaktörlere nükleer yakıt getirmek, kesinlikle kabul edilemeyecek bir sorumsuzluktur. Oysa hükümet, ne Türkiye'nin de Çernobil'de yaşadığı ağır bedelden ne de nükleer enerjinin geniş kapsamlı ve çok ağır yıkımlarını bize yakın geçmişte yeniden hatırlatan Fukuşima'dan ders almamakta ısrarlıdır.

Yarın Akkuyu'ya getirileceği söylenen yakıt çubukları ile başlatılacak bu çok tehlikeli süreç, kitlesel ölümlere neden olma ve doğanın geniş ölçekli, telafi edilemez derecede yok edilmesi riskini barındırmaktadır. İnşaatı halen devam eden bir santrale alelacele radyoaktif yakıt getirilmesi, AKP hükümetinin seçime yönelik yatırımlarından birisidir. Bu siyasi şov uğruna baştan beri plansızlık ve programsızlığın hüküm sürdüğü santral inşaatında iş güvenlik önlemleri göz ardı edilmiş ve işçi cinayetleri yaşanmıştır. Doğayı sömürenler, emeği de acımasızca sömürmeye devam etmektedir.

20 yıllık enerji politikaları, ekosistemleri yıkıma uğratan ve iklim krizini ağırlaştıran fosil yakıtlara, kamu kaynaklarının sermayeye aktarımına, halkın en temel ihtiyacı olan enerji üzerinde hakimiyet kurmaya dayanan AKP hükümeti, nükleer santrallerle bu hegemonyayı sürekli hale getirme gayretindedir. Radyoaktif yakıt atıklarının halen uygun bir şekilde bertarafının mümkün olmadığı yönünde uyarılar defalarca dile getirildi. Buna karşın Rus şirketle yapılan anlaşmada, radyoaktivitesini on binlerce yıl koruyacak olan atıkların toprağa ve yeraltı sularına karışmadan nasıl yönetileceği meselesi Türkiye'ye bırakılmıştır. Bu konu hükümet nezdinde sadece mevzuattaki detaylardan ibarettir; halk sağlığı ve insan dışı canlıların hayatı AKP için ancak kendi kasasında paraya dönüştürüldüğü sürece değerlidir. Benzer şekilde ticari ömrünü doldurduktan sonraki sökülme bedeli en az kurulum bedeli kadar yüksek olan nükleer santralin, işi bittikten sonra ortadan kaldırılması da Türkiye'nin sırtına yıkılmıştır. İleride ödeyeceğimiz bu ağır ekolojik ve ekonomik bedel hükümetin umurunda değildir.

Günümüzde devletler, uluslararası hukuktaki "ihtiyatlılık" ve "öngörülebilirlik" ilkeleri gereğince, insan hakları ihlallerinin ve zararın meydana geleceğini öngörmek zorunda olup, bu ilkeler doğrultusunda olası zararlardan sorumlu tutulmaktadırlar. 2004 Protokolü ile 01.01.2022 tarihinde yürürlüğe giren ve TBMM tarafından da onaylanan Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Taraf Sorumluluğuna İlişkin Paris Sözleşmesine istinaden Akkuyu nükleer santralinde meydana gelecek bir kaza ve/veya nükleer felaket sonrasında "sınır aşan kirlilik" nedeniyle Türkiye tüm Akdeniz ülkelerine karşı sorumlu olacaktır. Diğer yandan Nükleer Düzenleme Kurumu Kanununa göre santralin sahibi ve işletmecisi Rusya'nın üstleneceği sorumluluk tutarı sadece 300 milyon Euro olup, nükleer bir felaket sonrası karşılanması beklenen tazminat bunun yaklaşık 3000 katı olacağından geri kalan risk tutarı Türk halkının

omuzlarına yıkılacaktır. Yani, insanın ve doğanın yaşam hakkı, tıpkı 6 Şubat deprem felaketinde olduğu gibi daha şimdiden hukuksuzca hiçe sayılmaktadır.

İnsanın da bir parçası olduğu doğanın katli, ekokırım suçudur. Geniş ölçekte ve telafi edilemez boyutlarda yaşanacak, sonraki kuşakları da derinden etkileyecek bir ekokırım suçunun, göz göre göre Akkuyu Nükleer Santralinde işlenmesine izin vermeyeceğiz. Bu ülkede nükleer santral inşa edilmeyecek, doğayla barışık ekolojik yaşam inşa edilecek. Kurucusu bizler olacağız ve bu yolda mücadeleden vazgeçmeyeceğiz.

PLASTİK GERİ DÖNÜŞÜM TESİSLERİNDE ÇIKAN YANGINLAR HAKKINDA BASIN AÇIKLAMASI

23 Haziran 2023

22.06.2023 tarihinde Manisa'da Tekeli Geri Dönüşüm isimli bir işletmenin bahçesinde büyük bir yangın çıktı. Yayınlanan görüntülerden yangının işletmenin bahçesinde depoladığı plastiklerin yanması sonucu ortaya çıktığı anlaşılıyor. Aynı gün içinde Kocaeli Kartepe'de de bir yangın meydana geldi ve Haziran 2023'ün ilk 22 gününde Türkiye'de toplam 14 adet plastik geri dönüşüm tesisi deposunda yangın çıkmış oldu. Geçmiş yıllarda da yaygın olarak gerçekleşen bu yangınların sayısının yıllara göre arttığını gözlüyoruz;

- 2017 yılında 6 adet,
- 2018'de 15 adet,
- 2019'da 33 adet,
- 2020 yılında 65 adet,
- 2021 yılında 122 adet,
- 2022 yılında 125 adet,
- 2023 yılının ilk altı ayında ise 60 adet olarak gerçekleşmiş olması bu yangınların kasıtlı çıkartılmış olabileceği ihtimalini düşündürmektedir. Yangın çıkan bazı tesislerin birden fazla kere yanması da bu ihtimali güçlendirmektedir. Bu yangınlar sonrası ne yazık ki, hiçbirleriyle ilgili etkili soruşturma yapılmamış, caydırıcı cezalar işletilmemiş ve merdiven altı özellikteki bu tesislerin standartlarına dair yeterli denetim yapılmamıştır. Yangın çıkan bu tesislerin bazılarının Avrupa'dan plastik atık ithal ediyor olması, bu yangınların da geri dönüştürülemeyen plastik atığın (ki toplam plastiklerin önemli bir kısmını oluşturuyor) yakılmasıyla ilgili olabileceği şüphelerini artırmaktadır. Ancak bununla ilgili etkin soruşturma yapılmadığı için bu konunun sorumluları ve olayların detaylarına dair bilgilere ulaşmak mümkün olmamaktadır. Bu yangınlar, plastik temelli bir ekonominin yol açtığı toksik ve çevresel riskleri, plastiğe bağımlı hayatın doğaya ve insan sağlığına yönelik oluşturduğu tehditleri açıkça ortaya koymaktadır. Bugüne kadar üretilen tüm plastiklerin sadece %2'sinin layığıyla geri dönüştürülebildiği dikkate alındığında ve bu tür yangınlar da göz önüne alındığında geri dönüşümün, çevre dostu bir faaliyet olmaktan ziyade sorunu daha da ağırlaştırdığı ortaya çıkmaktadır. Buradan geri dönüşüm adı altında faaliyet gösteren ve birer ekokırım suç mahaline dönüşen işletmelerin etkin bir şekilde soruşturularak gerekli

standartları sağlamayanların kapatılması ve bu tür yangınlarda ihmali olanların gerekli soruştırmalarla cezalandırılması çağırısı yapıyoruz. Plastiğe bağlı ekonomik modelin sürdürülemez olduğunu vurguluyoruz. Plastik kaynaklı çevresel kirlenmenin ve bu tür yangınların önlenmesi için plastik üretiminin ve tüketiminin sınırlandırılması konusunda derhal etkin bir politika değişikliğine gidilmesini talep ediyoruz.

Türkiye-Yunanistan-Kıbrıs'tan ortak açıklama:

YUNANİSTAN VE TÜRKİYE HALKLARI EVROS VE ÇANAKKALE'DE AYNI ACIYI ÇEKİYOR

25 Ağustos 2023

Yunanistan ve Türkiye yine devasa orman yangınlarıyla karşı karşıya. Yangında yok olan bölgelerin boyutları inanılmaz bir büyüklüğe ulaştı. Yunanistan'da Evros nehri yakınındaki Dadia ormanında yangın hala devam ediyor, yangının dumanı İyonya Denizi'ne ulaşmış durumda! Temmuz ve Ağustos aylarında toplamda 1.100.000 dönümden fazla orman ve tarım arazisi yandı. 35 kişi yangınlar nedeniyle hayatını kaybetti, sayısız canlı hayvan da aynı kaderi paylaştı. 26 mülteci, Yunanistan'a geçmeye çalışırken Dadia ormanında canlı canlı yanarak öldü. On binlerce insan evlerini terk etmek zorunda kaldı, alevler Alexandroupoli hastanesinin çevresine ulaştı ve personeli tüm hastaları tahliye etmek zorunda kaldı. Bu yıkıcı olaylar, Yunanistan'ı önceki yıllarda da vuran benzer yangınlarla birleştiriyor.

Sınırın hemen ötesinde, Türkiye'nin Çanakkale bölgesinde, devasa orman yangınları binlerce dönüm orman alanını da yakıyor. Yangınlar Türkiye'nin birçok yerinde başladı. 20'den fazla köy tahliye edildi. Yangından etkilenen insanlar olduğu bilinmekle birlikte, kesin sayılar resmi olarak açıklanmadı. Ölen hayvanların ve diğer canlıların sayısı hala bilinmiyor. Devlet, yangın söndürme uçakları ve helikopterleriyle havadan ve kurtarma ekipleriyle yerden müdahale etmeye çalışıyor, ancak yanıt yetersiz kalıyor.

Sorumlu kim?

Bu tür tahribat "normal" olarak kabul edilemez. Yunanistan'da hükümet sözcüsü bunun "yeni gerçeğimiz" olduğunu söyledi. İnsanların, hayvanların ve doğanın her yaz böyle acı çekmesini normal gören anlayışı kabul etmiyoruz.

Bu suçların başlıca üç faili var. Birincisi iklim krizi. İklim değişikliği ormanlarda daha sıcak, daha kuru koşullar yaratıyor ve bu da yangınların daha kolay başlamasına ve hızla yayılmasına neden oluyor. Birleşmiş Milletler'e göre, orman yangınları daha yoğun ve daha sık hale geliyor. Son yıllar dünya genelinde rekor yangın sezonlarına sahne oldu. İklim krizini durdurmak için mücadele etmemiz gerekiyor. Ancak hükümetlerimiz Ege ve Akdeniz denizlerinde fosil yakıt çıkarma çalışmalarını yoğunlaştırmayı ve hatta deniz aşırı gaz sahalarını güvence altına almak için ordularını birbirine karşı kullanmaya hazır. Dahası, emisyonları azaltmak veya üretimi çevre dostu bir şekilde düzenlemek için herhangi anlamlı önlem almıyorlar. Aksine, çevreyi sermaye çıkarlarına hizmet etmek için feda ediyorlar.

Ancak bu kadarla da kalmıyor. Hükümetlerimiz, yangınları ele almakta başarısızlıklarını haklı çıkarmak için iklim değişikliğini kullanıyorlar. Bu durumu dışsal bir faktör olarak sunarak, bununla ilgili bir şey yapamayacağımızı iddia ediyorlar. Bu da onların yangın önleme ve mücadele hizmetlerini parçalamak için sorumluluklarını gizlemelerine yardımcı oluyor. İşte üçüncü fail burada devreye giriyor. İtfaiyecilerin dediği gibi, "Bir yangın ilk saniyede bir bardak suyla, ilk dakikada bir kova suyla, ilk on dakikada bir ton suyla söndürülür. Sonrasında artık elimizden ne gelirse..." Yunanistan ve Türkiye hükümetleri bizi bu önemli hizmetlere ayıracak yeterli miktarda para olmadığına inandırmaya çalışıyor. Ancak gerçek şu ki, devlet parasını silah yarışına, polise, sermaye dostlarını desteklemeye harcamayı tercih ediyorlar. Yangın önleme ve mücadele hizmetlerine daha fazla devlet fonu talep etmeli, gerekli personelin kitleler halinde alımını yapmalıyız.

Üçüncü olarak, kentlerin sınırlarındaki bu orman yangınları, denetimsiz kapitalizmin ciddi sonuçlarını yansıtarak, doğayı ve sosyal refahı önceliklendiren sürdürülebilir kentsel planlamanın acil gerekliliğini gösteriyor.

Sınırların ötesinde dayanışma

Ege Denizi'nin her iki tarafında da bu politikaların mağdurlarına dayanışmamızı ifade ediyoruz. Her iki tarafın yalanlarına ve milliyetçi propagandasına cevap vermeye çalışıyoruz. Yunanistan'da içişleri bakanı Voridis, Rodos yangınının "Türk ajanları" tarafından çıkarılmış olabileceğini söyledi. Aynı propaganda Trakya'da da yaygın, buradaki aşırı sağ haber kaynakları Evros nehri yakınlarında "Türk casuslarının" yangınları çıkardığından bahsediyor. Mülteciler aynı şekilde Yunanistan'da hedef alındı ve aşırı sağ çetelerin düzenlediği pogromların kurbanı oldu. Bu tür hamleler, hükümetlerin sorumluluklarını örtmek ve dikkati genellikle suçlanarlara, en savunmasız olanlara yönlendirmek için kullanılıyor. Türkiye,

Kıbrıs ve Yunanistan'da devam eden Kazma Bırak olarak, iklim değişikliği ve fosil yakıt çıkarmaya karşı ortak bir mücadeleye devam edeceğiz.

Türkiye, Kıbrıs ve Yunanistan halkları arasında koordineli bir eylem çağrısı yapıyoruz. Her ülkede çevresel tahribata karşı, fosil yakıt çıkartılmasına karşı, altın madenciliğine karşı, enerji

konusunda ve daha birçok konuda ayrı ayrı pek çok hareket ve direniş bulunmaktadır. Bu hareketler ortak eylemler düzenlerse genişleyecek, derinleşecek ve güçlenecektir. Bize göre, ileriye doğru yürümenin tek yolu budur.

GEZİ MİLYONLARIN İSYANIDIR. HEPİMİZ ORADAYDIK!

2 Ekim 2023

Milyonların katıldığı Gezi Direnişi'nin bedeli ne yazık ki Osman Kavala'ya, Can Atalay'a, Çiğdem Mater'e, Tayfun Kahraman'a ve Mine Özerden'e kesildi. Yargıtay, siyasi baskının etkisi ile cezaları onadı. Sevgili Mücella Yapıcı ve Hakan Altınay serbest bırakıldı. Mücella Yapıcı çıkarırken "Hiç birimizin suçu yoktu. Bu nasıl bir adalet anlayabilmiş değilim. Ben orada canlarımı bıraktım çıkıyorum." diyerek adaletsiz karara tepkisini gösterdi.

Gezi, iktidarın neoliberalizm, özelleştirme süreçleri ile 22 yıldır işlediği doğa suçlarına, yaptığı eko kırım, insan ve diğer canlıların haklarının ihlaline, emeğin gaspına, kadın cinayetlerine, nefret cinayetlerine, ayrımcılığa karşı verilen toplumsal tepkidir. İktidar, bundan korktuğu için halkın temsilcilerini yine bir seçim öncesi rehin tutuyor. Topluma korku salıyor.

GEZİ; yedisinden yetmişine, takım taraftarlarından solcusuna, kadınlar ve LGBTİ+'lardan Kürt, Türk, alevi,sünni, ulusalcı, antikapitalist Müslüman ve sosyalistine toplumun çok çeşitli kesimlerini bir araya getirmiş yüz akı bir direniştir. Onurumuzdur. Jop, biber gazı, tazyikli suyu, plastik ve gerçek mermiler kar etmemiş, alanlar günlerce dolmuş ve taşmıştır. Mehmet Ayvalıtaş, Abdullah Cömert, Ethem Sarısülük, Ali İsmail Korkmaz, Ahmet Atakan, Berkin Elvan, Burak Can Karamanoğlu, Mehmet İstif ve Elif Çermik kardeşlerimiz öldürülmüş, binlerce canımız yaralanmış ve sakat kalmıştır.

Gezi Bostanı'ndan Gezi Kitaplığı ve Gezi Bakkalı'na müthiş bir dayanışma yaşanmıştır. İktidar bu denli kapsayıcı bir direnişten, dayanışmacı yaşam modeli deneyiminden korkmuş, Gezi'yi bastırmak için tüm gücünü seferber etmiş, Gezi'ye katılanları "çapulcu, marjinal" gibi ithamlarla kriminalize etmeye çalışmış ve arkasından da Gezi Davalarını açmıştır.

Gezi tutsaklarımız suçlu değildir! Biz suçlunun kim olduğunu biliyoruz. Peşini bırakmayacağız Yargıtay'ın siyasi saiklerle verdiği meşru olmayan bu kararını tanımıyor, kabul etmiyor, reddediyoruz. Bu kararla tüm Gezi Direnişçilerine, halka göz dağı verilmek istendiğini biliyoruz.

Bir kez daha sesleniyoruz:

Hepimiz Gezi'deydik. Bizler milyonlardık. Baskılarınız, zulümleriniz, cezalarınız bizi yıldıramayacak. Gezi'ye sahip çıkmayı kararlılıkla sürdüreceğiz. Eşit, özgür, insanca bir yaşamı omuz omuza birlikte kurma mücadelemizden asla vazgeçmeyeceğiz.

Bu siyasi zorbalıktan derhal vazgeçin ve arkadaşlarımızı bir an bile gecikmeksizin serbest

bırakın

Can Atalay'ın sözleri hala kulaklarımızda:

'Şunu bilin; zulme boyun eğmeyeceğiz! Şunu bilin; Zulme karşı direneceğiz! Şunu bilin; hiçbir hukuka aykırı işlemi kabul etmeyeceğiz! Elle gelen düğün bayram, Halep ordaysa Arşın burada!

Biz de sözümüzü söyleyelim: Zalimliğinize karşı gülmeye devam edeceğiz çünkü gülmek DEVRİMCI bir eylemdir!

HEPİMİZ GEZİ'DEYDİK!

GEZİ ONURUMUZDUR!

BU İKLİM KANUNU DEĞİL BİR TİCARET SÖZLEŞMESİ!

İKLİM YASAYA SIĞMAZ!

8 Kasım 2023

Geçtiğimiz Ağustos ayında sanayi odalarının internette yayınlaması ile gündeme gelen “İklim Kanunu”, Türkiye’nin Ekim 2021’de Paris Anlaşması’na taraf olmasıyla birlikte üç yıla yakındır hazırlıkları yapılan bir kanun taslağı.

2021’den bugüne, Dünya Bankası’nın Karbon Piyasalarına Hazırlık Ortaklığı (PMR) projesi kapsamında gündemleştirilen, 2022’nin Şubat ayında İklim şurası ile zemini hazırlanan, 2023’ün Ağustos ayından bu yana ise kapalı kapılar ardında ‘üzerinde çalışıyoruz, çalışmalarımızı sonuçlandırıyoruz” denilerek Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Komisyonu’nun gündemine getirilmesini beklediğimiz bir kanun tasarısı.

Kanunun amaçları olarak açıklanan ‘yeşil kalkınma vizyonu’ ve ‘net sıfır emisyon hedefleri’ kavramlarına küresel ölçekte bir göz atalım: Avrupa Birliği ve ABD’nin sera gazları azaltımında gündeme getirdikleri yeşil yeni düzen, sermaye birikiminden taviz vermeden, yeni teknolojik alanların geliştirilerek sera gazı salımlarını azaltırken ekonomik büyümeyi devam ettirmeyi amaçlayan ‘ekolojik modernizasyon’ adı altında bir göz boyamadan ibaret. Net sıfır hedefleri de ekolojik yıkımlarla mücadeleyi sera gazı azaltımına indirgeyerek radikal bir toplumsal değişimin önünü tıkamaya ve İKLİM KRİZİ ile gerçek bir mücadeleyi engellemeye hizmet ediyor.

Bu kavramlara Türkiye özelinde bakarsak içimiz bir hayli kararıyor: yeşil düzene öykünen ve oksimoron bir tanımlama olan ‘yeşil kalkınmanın’ son 20 yılda Türkiye’deki seyri, başlıca sektör ve alanlarda genel hatlarıyla şöyle aktarılabilir:

- Enerjide kömüre bağımlı politikalarla kömürlü santral işletmelerine aktarılan devasa teşvikler ve nükleer santrallerle enerji üzerindeki hegemonyanın devam ettirilmesi çabaları. Yerin altında ne kadar mineral varsa kazıp çıkarma gayretiyle tüm ülkenin maden ruhsat alanlarına çevrilmesi. Ucuz odun kaynağı olarak görülen ormanların aşırı seyreltmeyle yok edilmesi. Sanayide inşaat rantına dayalı ekonomik büyümeyi hedefleyen ve çok enerji tüketip yoğun sera gazı salımlarına neden olan çimento, demir-çelik sanayilerinin alıp başını gitmesi. Ulaşımında binek araca bağımlı politikaların otoyol, köprü gibi mega projelerle desteklenmesi. Tarım ve hayvancılıkta endüstriyelleşme, küçük çiftçilerin tasfiye edilmesi. Kamu yararı söylemiyle, acele kamulaştırmalar ve baskılarla köylülerin yaşam alanlarından uzaklaştırılması ve doğayla bağlarının koparılması. Akbelende olduğu gibi ömrü çoktan tükenmiş termik santrallere kömür temini için ormanların yok edilmesi. Proleterleşen geniş halk kesimlerinin büyük kentlere yığılması, yoksullaştırma, yalnızlaştırma ile biat kültürünün yerleştirilmesi.

Özetle, ekonomik kalkınma adı altında atılan her adım kazançları özelleştirmeyi, masrafları ise sosyalleştirmeyi hedeflemektedir.

- Net sıfır hedefi ise ayrı bir fiyasko! Zira Türkiye'nin COP27'de açıkladığı ve Nisan 2023'te yayınlanan güncellenmiş 1.Ulusal Katkı Beyanı'nda yer alan hedef, sera gazlarını azaltmaya değil, ekonomik büyümeyi önceleyen bir kararlılıkla tam gaz artırmaya yönelik. 12. Kalkınma Planı da nükleere ve fosil yakıtlara dayandırılarak aynı politik gerekçelerle açıklanmış durumda.
- Geçen sene hazırlanan, ancak halka duyurulmayıp, dar sermaye gruplarından geri dönüşler alınan ve yakında Meclisten geçirilmesi beklenen İklim Kanunu yukarıdaki değerlendirmeler ışığında okunduğunda, "karbon piyasası oluşturmak için sermaye ile yapılan bir sözleşme" olarak tanımlanabilir. Kanunda yer alan azaltım ve uyum hedefleri, ilgili bakanlıkların zaten görev tanımları içinde yer alan konular. Ülkedeki ekokırımların güncel boyutları ve buna rağmen sera gazı salımlarını artırma kararlılığı, bakanlıkların sorumluluklarını bugüne kadar yerine getirmediklerinin ve ilerisi için de bu yönde kaygı taşımadıklarının itirafı niteliğinde. Bu nedenle kanunda bunların tekrarlanması inandırıcılıktan uzak. Kanun, sera gazı emisyonlarını azaltmak için Kyoto protokolü sonrasında ve Avrupa Birliği bünyesinde yaygın olarak kullanılan, ancak salımları sınırlamakta etkin sonuç alınamayan Emisyon Ticaret Sistemini getiriyor: Doğayı koruma, emeğin hakları, adil geçiş derken kendimizi karbon fiyatlandırma araçlarının, kirletici gaz tahsisatlarının, gelir gider hesaplarının ortasında buluyoruz! Kanundaki asıl niyet ise ucuz emek gücüyle üretim maliyetlerini düşük tutan ve madenleriyle gelişmiş sanayi devletlerinin hammadde deposu haline gelen Türkiye'nin dünya piyasalarına ve Avrupa Birliği'nde 2026 başında devreye girecek olan Sınırdaki Karbon Düzenlemesi'ne uyumun sağlanması.
- İklim kanunu, tüm varlıkların metalaştırıldığı, müştereklere gitgide artan oranda şirketlerin kazançları için el konulduğu, geniş halk kesimlerinin sanayi için ucuz işgücüne dönüştürüldüğü bu dönemde karbon ticareti ve finansman mekanizmaları yoluyla iklim krizi meselesini piyasanın bir aracı haline getiriyor. İklim borcunun, köylü ve emekçi haklarının, doğa üzerindeki yıkımların üstünü örterek 'yeşil kalkınma' safsatasıyla sermaye birikimi için gerekli hukuki altyapıyı oluşturmaya hizmet ediyor. Doğanın haklarını, halkın yaşam alanlarını ve refahın korunmasını mesele etmiyor. Şirketlerin haklarını, zenginlerin refahını ise sürdürülebilir kılmaya çalışıyor.

Sonuç olarak İklim kanunu, doğayı ve emeği sömürerek edinilen kirli kazançları, kirletici ticareti yoluyla sağlama almaya, sermayeye zımnı olarak verilen kirletme hakkını karbon piyasası yoluyla meşrulaştırmaya çalışmaktadır. Karbon ticareti ile hava ticarileştirilmekte ve böylelikle sermayeye yeni alan açılmaktadır. Kanunun kimi taslaklarında görüldüğü üzere normlar hiyerarşisi bozulacak ve bu alan için her türlü hukuksal altyapıyı da yapmaya çalışacaklardır. Hiçbir ticari hukuk normu, doğal varlıklarımızın, tarihi ve kültürel zenginliklerimizin korunmasına dair yasalardan üstün tutulamaz. Anayasal ve yasal kurumların

görev ve yetkilerini ortadan kaldıracak şekilde bağımsız ve denetimsiz, üstün yetkilerle donatılmış bir idari yapılanma, her türlü hukuki güvenliği yurttaşlar aleyhine ortadan kaldıracaktır. Ekoloji örgütlerini ve halkın katılımını gözetmeyen resmi kurum ve sektör temsilcileri tarafından kapalı kapılar ardında bir iklim kanunu yapılamaz. Türkiye’de mevcut yetersiz doğa koruma ve çevre mevzuatını dahi sermaye lehine işlevsiz bırakacak düzenlemeleri kabul etmiyoruz. Sömürünün olmadığı, ekolojik bir yaşamın inşası için herkesi dayanışmaya ve bu kanunun iptali için seslerini yükseltmeye çağırıyoruz.

İKLİM ADALETİ KOALİSYONU EKOKIRIM YASASI İÇİN ACİL EYLEME ÇAĞIRIYOR

27 Kasım 2023

Bizler, iklim krizinin nedenini sadece kuramsal hesaplamalara indirgenen karbon emisyonları olarak değil, kar amaçlı ekonomi-politik rejim olarak gören ekoloji örgütlerinin, emek ve meslek örgütleriyle ve bireylerin oluşturduğu İklim Adaleti Koalisyonu olarak;

Ekokırım yasasının bir an önce çıkarılmasını yaşam alanlarının, yaban hayatını, havanın, suyun ve toprağın var olabilmesi için hayati önemde görüyoruz. Ekokırım Çalışma Grubu 28 Kasım'da TBMM'ye tüm Türkiye'den topladığımız 25.000 ıslak imzayı teslim edecek.

Bizler ekolojik krizi derinleştiren sermayeye karşı,

Havaya, suya ve gıdaya erişimde gün geçtikçe daha fazla zorlanan milyonlar olarak;

İnsanı, ve hatta onun da sadece bir kısmını yaşamaya değer tek canlı türü olarak gören anlayışa karşı gezegenin tüm canlıların evi olduğunu düşünenler olarak; Marmara gibi devasa büyüklükteki bir iç denizin, kirlilik yüzünden ağır ve telafisi mümkün olmayan seviyede tür kaybına uğradığı,

Deprem sonrasında başta Antakya olmak üzere tüm illerde asbestin, tozların ve kimyasalların havaya, suya ve toprağa karışmasıyla, çöp alanlarının, su havzalarının, zeytinliklerin enkaz toplama/ayırıştırma alanlarına dönüştürülmesiyle tüm yaşama yönelik süresiz kastın oluştuğu,

Rezerv alan kanunu ile bakanlık yetkilerinin nerede ise sınırsız hale getirilip ekokırımın geniş alanlara yayıldığı,

Kanal İstanbul projesiyle ve pek çok imar izniyle kuzey ormanlarının ve tüm deniz-kara ve sucul alanlar ekosisteminin yok edilmesinin hedeflendiği ve tarım arazilerinin imar rantına açıldığı,

İkizköy'de şirketlerin kazançları için Akbelen Ormanı'nın dinamitlerle patlatıldığı, köylülerin ve yaban hayatının yerinden edilmeye zorlandığı, İllerimizin özel statülü maden alanı ilan edilerek talana açıldığı, Güvenlik gerekçeli ormansızlaşma ve barajlarla yaban yaşamın ortadan kaldırıldığı ve geçim ekonomilerine ağır darbeler vurulduğu, Karadeniz'in su altı canlılarına mezar olduğu bu ortamda Ekokırım Suç Sayılsın diyoruz.

Doğayı ve tüm yaşam alanlarını yok edenlerin fiili olarak sahip oldukları yasal dokunulmazlık kılıfını ortadan kaldıralım,

Ekolojik yıkıma neden olabilecek fiiller gerçekleşmeden önce önleyelim. Ancak ekokırımı suç saymasını beklediklerimiz ekokırım suçu işlemeye devam ediyor. Bu yıkımı yaratan veya göz yuman şirketlere, hükümetlere, bakanlık yetkililerine ve idarecilere yönelik yargı yolu açılsın. Bizler sadece ekokırımın iç hukukumuzda suç olarak tanımlamasıyla yetinmiyoruz, Bizim istediğimiz çok basit ve açık:

Ekokırım kavramı, yerleşilen yer ve yaşam alanı anlamına gelen `eko'nun kırığa uğratıldığını anlatıyor. Biz evimizi, yuvamızı ortadan kaldıranlara karşı, kurdun, kuşun, insanın, tüm canlıların yuva hakkını savunuyoruz. Yuvamızı bir avuç kar için şirketlere ve devletlere vermeyeceğiz.

İKLİM KRİZİ KÜRESEL EYLEM GÜNÜNDE TÜM TÜRLER İÇİN “İYİ YAŞAM” İSTİYORUZ

9 Aralık 2023

Bugün iklim krizi küresel eylem gününde, kömür madeni uğruna Akbelen ormanı katledilen İkizköy'deyiz. Hep beraber; “gezegen bizim evimiz, paralarınıza para katasınız diye onu size vermeyeceğiz”, demek için geldik.

GEZEĞEN BİZİM EVİMİZ

Ekolojik kriz küresel olarak derinleşiyor ve hükümetler göz boyamaya devam etmeye çalışıyor. Gelin görün ki, 30 Kasım'da başlayan 28. İklim Değişikliği Taraflar Konferansı bu sene dünyanın 7. büyük petrol üreticisi olan Birleşik Arap Emirlikleri'nde düzenleniyor.

Hemen ifade edelim; yeşil dönüşüm safsatalarıyla serbest piyasa ekonomisine yeni kazanç imkanları aranan, zengin ülkelerin yüzyıllardır sömürdükleri yoksul ülkelere olan iklim borçlarını inkâr etmelerine ve ekolojik emperyalizme devam etmelerine göz yumulan COP toplantılarından insanlık ve diğer canlı türleri adına bir fayda beklemiyoruz. Umudumuzu Kolombiya'da devam eden Yeryüzü Sosyal Konferansı'na saklıyoruz.

Bir yandan Birleşik Arap Emirlikleri'nde COP 28 görüşmeleri devam ederken diğer yandan dünyanın her yerinde savaşlar ve işgaller devam ediyor. Diğer yandan tüm dünyada artan savaşlar bölge halklarına olduğu gibi ekosistemlere de zarar veriyor. Bizler insan dahil tüm canlıların yaşamı için barıştan yanayız. Her yerde barış çağrımızı savaşların giderek yoğunlaştığı bu dönemde tekrar etmek tüm insanlara ve doğaya karşı sorumluluğumuz.

BİR AVUÇ KÖMÜR UĞRUNA BİR KOCA ORMAN Türkiye'de ise Akbelen'de dinamitler patlatılarak, İkizköylülerin yurt hakkı ihlal ediliyor, onlara kendi yaşam alanlarında zulüm uygulanıyor.

Bizler, bugüne kadar Muğla'da 68.000'den fazla insanın erken ölümüne ve 8 köyün yok olmasına yol açan termik santrallerin ve kömür madeninin neden oldukları ekokırımı durdurmak için buradayız.

Burada, ağaçların ve yabanın yok edildiği Akbelen ormanında her gün dinamitler patlatılarak toprağın altı oyuluyor, İkizköylülerin yaşam alanları yok edilmeye çalışılıyor ve tüm canlılar zorunlu göçe maruz bırakılıyor.

İklim kriziyle mücadelede COP toplantılarında her sene vurgulanan en etkili 2 yöntem, kömürden acil çıkış ve doğal orman varlıklarının korunmasıdır. Türkiye'de ise hükümet bir taraftan yıllık 100 milyon ton civarında olan linyit üretimini 2025 yılında 600 milyon tona çıkararak, Muğla'daki termik santrallerin 3 katına yakın kurulu kömürlü termik santral

kapasitesi eklemeyi planlayarak kömür bağımlılığı inadını sürdürüyor, diğer taraftan ormanları enerji ve maden tahsislerine açarak, mega projeler yaparak parçalıyor ve yok ediyor, aşırı seyreltmelerle ekosistemi zayıflatıyor, orman içindeki yaban hayatını, ormanın çevresindeki doğayla uyumlu köy yaşantısını tahrip ediyor.

Nisan ayında yayınlanan güncellenmiş 1.Ulusal Katkı Beyanında sera gazlarında artırımdan azaltım hokkabazlığı ile fosil yakıta bağımlı büyümeden taviz verilmeyeceği, salımlarında aynı oranda artışa devam edileceği beyan edildi.

Yeni hazırlanan İklim Kanunu'yla oluşturulacak Emisyon Ticaret Sistemiyle karbon piyasaları kurulacak, böylece şirketlere yasal olarak kirletme hakkı tanınacak, insanların ve diğer canlı türlerinin kuraklıkla, sellerle, orman yangınlarıyla ağır bedeller ödedikleri iklim felaketlerine yol açan sera gazları, tahsisler yoluyla piyasada alınıp satılan, şirketlerin üzerinden para kazandıkları bir metaya dönüştürülecek.

Kasım ayında Kentsel Dönüşüm Yasasında yapılan değişiklikle insanların yaşam alanları da rezerv alan ilan edilebilecek. Bunun ilk uygulaması 6 Şubat depremlerinde ağır hasar gören Hatay'ın Antakya ve Defne ilçelerinde başlatıldı. Başta İstanbul ve Hatay olmak üzere, kentleri depreme ve iklim krizine karşı dayanıklı hale getirmek acil bir ihtiyaç olarak yıllardır önümüzde dururken, bu yasa değişikliği ile yeni rant alanları açma ve mülksüzleştirmeleri artırma yolunda bir adım daha atılıyor.

Eylül ayında çıkarılan Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik tarımda üretimi izne tabi tutuyor, çiftçileri sözleşmeli üretim yapmaya zorluyor. Kısaca küçük çiftçilerin geçimlik tarım faaliyetlerini zorlaştırarak büyük şirketlerin tarım alanlarına el koymasına zemin hazırlanıyor. Sadece gıda güvenliğimiz şirketlerin ve piyasanın insafına bırakılmakla kalmıyor, yüzyılların tarihsel tohum ve toprağı işleme bilgisi yok ediliyor, köylünün toprakla kurduğu organik ilişki tahrip ediliyor.

Sendikalara baskıların çoğaldığı, iş güvenliği kurallarının çoğu yerde uygulanmadığı, çocuk işçilerin çalıştırıldığı, iş cinayetlerinin çoğu zaman cezasız kaldığı, sigortasız çalışmanın yaygınlaştığı, mültecilerin ucuz işgücü olarak tamamen güvenliksiz koşullarda çalışmaya zorlandığı Türkiye'de AKP hükümetleri süresince 32.000'den fazla işçi, iş cinayetlerinde hayatını kaybetmiş bulunuyor.

Bugüne kadarki ekolojik yıkımların artarak sürdürüleceği önümüzdeki 5 yıllık dönemi kapsayan 12. Kalkınma Planından da açıkça görülüyor: Ekolojik yaşamı hiçe sayan, refahı ekonomik büyümeye feda eden, endüstriyel indirgemeci bir zihniyetin ürünü olan bu planda nükleer enerji bir temiz enerji çözümü olarak sunuluyor ve yaygınlaştırılacağı belirtiliyor. Enerji hedefleri arasında elektrik talebinin sınırlanması yer almadığı gibi, kurulu gücün dönem sonunda % 32 oranında artması öngörülüyor. Türkiye'nin bölgede önemli bir üretim merkezi, aynı zamanda etkin bir lojistik ve ulaşım üssü olması hedefleniyor. Üretimdeki büyümede

öncelikli sektörler arasında kirletici ve sera gazı salımlarıyla aslında küçültülmesi gereken kimya ve otomotiv sektörleri yer alıyor. Orman kaynaklı ürünlerin ekonomideki payının artırılacağı dile getiriliyor. Yeni hazırlanacak maden kanununda maden arama faaliyetlerinin kamu yararına faaliyet olarak tanımlanacağı, madencilik sektörü için yatırım ortamının iyileştirileceği, tüm kaynakların tek elden yönetilmesi için üst düzeyde kurumsal mekanizma oluşturulacağı belirtiliyor. Madencilik ihracatının 5 yıllık dönemde yaklaşık 3 katına çıkarılması hedefleniyor. Özetle, ülkedeki hiçbir varlık, hükümetin şirketlerin kazançları için metaya çeviren neoliberal politikalarından kurtulamıyor.

Bizler ekolojik yıkımlarla mücadelede kararlıyız: Akbelen'deki maden çalışmalarının derhal durdurulmasını ve yıllar önce idari mahkemenin Muğla'daki 3 termik santral için verdiği kapatma kararının uygulanarak, bu santrallerin faaliyetlerinin durdurulmasını talep ediyoruz.

Çevre adaleti istiyoruz: Havanın kirletici emisyonlarla, su varlıklarının zehirli atık sularla, toprağın endüstriyel tarımdan ve sanayiden gelen zehirlerle kirletilmediği, hayvanların antibiyotik yüklenerek daracak alanlara hapsedilmediği, meralarında özgürce dolaştıkları köylerde, parkların ve bostanların çepeçevre kuşattıkları yeşil kentlerde yaşamak istiyoruz.

İklim Adaleti istiyoruz: Zengin ülkelerin yüzyıllardır sömürdükleri yoksul ülkelere olan iklim borçlarını ödemelerini, ekolojik emperyalizme son vermelerini talep ediyoruz. Savaşların, çatışmaların, iklim felaketlerinin kurbanı olan göçmenler için adalet istiyoruz.

Emekçiler için adil geçiş istiyoruz: Madenlerde, termik santrallerde ve diğer kirletici sektörlerde çalışan emekçilerin emeklerinin sömürülmediği, işlerini kaybetme baskısının ortadan kaldırıldığı, sağlıklarını tehdit etmeyen ekolojik çalışma koşullarının sunulduğu, iş güvenliği kurallarının uygulandığı işler talep ediyoruz. Emekçiler için sağlıklı barınma ve yaşam ortamı istiyoruz.

Ekokırım suç olarak tanımlansın istiyoruz: Geniş coğrafyaları ve gelecek nesilleri olumsuz etkileyen, geri döndürülemez şekilde tahribata yol açan doğa katliamlarının son bulmasını istiyoruz. Doğaya karşı işlenen suçların ekokırım yasalarıyla tanınmasını, doğanın kendi haklarının korunmasını istiyoruz. Akbelen'den Cudi'ye, Dikmece'den Kazdağları'na ekolojik ve sosyal yıkımlara maruz bırakılan tüm yerler için adalet istiyoruz. Bugüne kadar Milas ve Yatağan'da 5.000 hektarlık alan linyit madeni için kazılarak cehennem çukuruna çevrildi. Bundan böyle ne doğada ne de toplumsal yaşantımızda yeni cehennem çukurlarının açılmasına izin vermeyeceğiz. Bizlerden çalınan müşterekleri geri alana, emeğin ve doğanın sömürülmediği bir ekolojik yaşamı kurana kadar mücadeleyi bırakmayacağız.

İLİÇ-ÇÖPLER ALTIN MADENİ İÇİN YAPILAN SUÇ DUYURUSU

Çağlayan Adliyesi Önü İstanbul, 26 Şubat 2024*

İliç'te ekokırım suçu işlenmiştir. Yaptığımız suç duyurusu ile, İliç'te yaşanan, telafisi mümkün olmayan ağır doğa tahribatının, bir çevre felaketi değil "ekokırım suçu" olduğunu vurgulamak isteriz. Ekokırım, doğanın katledilmesi, gelecek kuşakları da etkileyecek şekilde, ağır ve telafisi mümkün olmayan doğa tahribatı, yani ekolojik yıkımdır. Böylesi büyük ölçekte doğa tahribatına sebep olan "kasıtlı fiiller" ise ekokırım suçudur. Bu bağlamda, İliç'te yaşananlar kesinlikle "ihmal suçu" değildir. Öngörüldüğü, uyarıldığı, ölçümlendiği, verileri sunulduğu halde, sonucu bilinerek yapılan bu kasıtlı fiiler, ihmal edildi denilerek geçiştirilemez veya örtbas edilemez. Su döngüsü marifetiyle, Fırat Havzası'nın tamamına yayılmasına uzmanlar tarafından kesin gözüyle bakılan bu "sınır ötesi doğa tahribatı", yani ekolojik yıkım, hava küre, yer küre ve su küreyi, çok ağır ve geniş ölçekte kirletmiş, gelecek kuşakların sağlıklı bir çevrede yaşam hakkını ellerinden almıştır. Başka bir deyişle, İliç altın madeninden yayılan tehlikeli atıklar, hem coğrafi bakımdan sınır ötesine taşın, hem de o coğrafyada yaşayan tüm canlılığı tehdit eden, "devasa ölçekli bir suç mahalli" haline insan eliyle dönüştürülmüştür. Ekokırım suçu günümüzde, dünyanın bildiği, tartıştığı, hem ulusal hem de uluslararası yasalara dahil ettiği bir suçtur. Yaşam alanlarımızı yok eden kişi, kurum, anlayış ve uygulamalara karşı, doğa ve insan türü, bu günkü değerler ve yetersiz hukuki tedbirler düşünüldüğünde savunmasızdır. Bu gün olduğu gibi "kasten işlenmiş suçlar karşısında hiçbir sorumluluk almayan yetkililer" çıkmazından kurtulmak ve tıpkı ekosistemin kendisi gibi bütüncül bir bakış açısıyla, canlı ve/veya cansız, doğayı oluşturan tüm unsurların haklarını korumak için yine hukuğa güveniyoruz. Bu amaçla, sokaktaki yurttaşlardan 28 bin ıslak imza toplayarak sunduğumuz Ekokırım Yasa Teklifinin 5 Ocak 2024 tarihinden beri tüm vekillerin masasında olduğunu buradan duyururuz. Eğer vekiller, gelecekte, İliç gibi büyük ekokırımlardan ülkemizi korumak istiyorlarsa, dünyanın bu konuda aldığı önlemleri yerine getirir ve ekokırımın suç olarak ceza hukumuzda yer alması için gereken Meclis oturumlarını başlatırlar.

Türkiye çapında, 18 adliye sarayına bu gün eş zamanlı verdiğimiz suç duyurusunun içeriği aşağıdaki gibidir:

1-Çok sayıda insanı öldürme (TCK madde 81, 85/2), 2-"İnsan veya hayvanlar açısından tedavisi zor hastalıkların ortaya çıkmasına, üreme yeteneğinin körelmesine, hayvanların veya bitkilerin doğal özelliklerini değiştirmeye neden olabilecek niteliklere sahip olan atık veya artıklarla" Çevreyi kasten kirletme (TCK madde 18/4,5), 3-Görevi kötüye kullanma (Kamu görevlileri yönünden) (TCK madde 257) 4-Tespit edilecek diğer suçlar Anayasanın 17.maddesi ile güvence altında alınan "yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı"na, 56.maddesinde yer alan "sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkı" ile "çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek ödevi"ne dayanarak olayla ilgili etkili soruşturma yapılması, faillerin cezalandırılması için başvuru yapıyoruz

Yukarıda açıklanan nedenlerle; Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş, yöneticileri ve çalışanları ile gereken idari önlemleri almayan, denetim yapmayan olaya yol açan izin ve ruhsatları veren kamu görevlilerinin tespit edilmesini, yapılacak soruşturma sonucunda, tespit edilen şüphelilerin atılı suçlardan cezalandırılmaları, şüpheli şirkete verilen tüm izinlerin TCK madde 60 gereğince iptali istemli olarak kamu davası açılmasını talep etmekteyiz

EKOKIRIM YASASI YURTTAŞ İNSİYATİFİ

(*) Aynı suç duyurusu metni, 20 ayrı il ve ilçede, adliye önlerinde eş zamanlı olarak okunmuş ve yaklaşık 400 bireysel dilekçeyle Adliyelere başvuruda bulunulmuştur.

DOĞU AVRUPA, BALKANLAR VE AKDENİZ'DE MADENCİLİĞE VE SAVAŞA KARŞI MÜCADELE EDİYORUZ!

13 Aralık 2023

Madencilik ve savaş karşıtı kervanın bir parçası olarak Selanik'te bir araya gelen bir dizi ekoloji grubunun ortak açıklamasıdır.

2-5 Aralık tarihleri arasında Türkiye, Romanya ve Yunanistan'dan ekoloji aktivistleri olarak Yunanistan'ın Selanik kentinde bir toplantı gerçekleştirdik. Bir dizi etkinlik, eylem, tartışma, görüş alışverişi ve madencilığe karşı verilen mücadelelerden edinilen deneyimlerin ardından, aşağıdaki noktalarda ortak kararlarımızı ve işbirliği yapma irademizi beyan etmeye karar verdik:

- Sadece yerel ekosistemleri değil, daha geniş alanları da kirleten ve tahrip eden, işçilerin ve bölge sakinlerinin sağlığına zarar veren ve aynı zamanda iklim krizine önemli ölçüde katkıda bulunan madencilığe karşı mücadele ediyoruz. Dahası, iklim krizinin neden olduğu aşırı hava koşullarının yoğunlaşması nedeniyle, madenciliğin yapıldığı tüm alanlar büyük 'doğal' felaketler (sel vb.) riski altındadır.
- Tüm çok uluslu madencilik şirketlerine (ve onların yerel ortaklarına) karşı mücadele ediyoruz. Bu şirketler, çevrenin ve bölge sakinlerinin korunmasını hiçe sayarak yalnızca kâr amacıyla faaliyet göstermektedir. Eldorado Gold'un altın madenciliği planlarına karşı halklar olarak her yerde mücadele edeceğimizi ilan ediyoruz.
- Aynı zamanda, kâr, "kalkınma" ve "yatırım" uğruna tüm bölgeleri sömürge koşullarında maden şirketlerine teslim eden, çevrenin ve işçilerin korunmasına yönelik temel önlemler üzerinde bile neredeyse hiçbir kontrol olmaksızın denetimsiz bir şekilde faaliyet göstermelerine izin veren hükümetleri kınıyoruz.- Madencilığe karşı çıkan ve hükümetler, şirketler, polis ve yargı arasındaki yakın işbirliği nedeniyle sert baskılara maruz kalan tüm militan hareketlerle dayanışma içindeyiz.
- Madencilığe karşı mücadele aynı zamanda savaşa karşı mücadeledir. Derinleşen ekonomik kriz jeopolitik rekabetleri, enerji rezervleri ve hammaddeler üzerindeki hakimiyet mücadelesini, silahlanma yarışını ve milliyetçi çatışmaların yoğunlaşmasını şiddetlendiriyor. Giderek daha fazla bölge savaşın dehşetini yaşarken, dünya genelinde askeri çatışmaların yoğunlaştığı genel bir dönemin eşiğindeyiz. Bölgemizde karayı, denizi ve havayı paylaşan halklar düşman değildir, bölünecek hiçbir şeyimiz yok, savaşmak ve savaşta hayatını kaybedenler olmak da istemiyoruz. Kapitalistlerin ve onların hükümetlerinin çıkarlarına karşı halkların dayanışması ve ortak mücadelesi bizim silahımızdır!

- Önümüzdeki dönemde Eldorado Gold ve bölgemizde faaliyet gösteren altın madenciliği şirketlerine karşı eylemlerimizi koordine edeceğiz. Güçlerimizi birleştirmek için "Eldorado Gold madenciliğine karşı bir gün" ilan etmeyi planlıyoruz.

Toprak ve özgürlük mücadelesi ortaktır ve sınır tanımaz!

Mücadelemiz devam ediyor...

Selanik Altın Madenciliğine Karşı Mücadele Komitesi

Megali Panagia Mücadele Komitesi

Μας σκάβουν τον λάκκο (Türkiye-Yunanistan-Kıbrıs'ta çıkarma ve savaşa karşı ortak girişimin Yunan koordinasyonu)

Madencilik İzleme - Romanya

İklim Adaleti Koalisyonu - Türkiye

Kazma Birak (Türkiye-Yunanistan-Kıbrıs'ta çıkarmalara ve savaşa karşı ortak girişimin Türkiye koordinasyonu)

KÖMÜRLÜ TERMİK SANTRALLERİN KAPANIŞI İŞÇİLER İÇİN BİR SON DEĞİL, YENİ BİR BAŞLANGIÇ OLMALIDIR!

11 Ekim 2024

İklim krizi en çok emekçilerin sorunudur. Krizin çözümünde de tek gerçek güç, yine emekçilerdir. Tüm taraflar farkında olmalı ki, işçiler “kırk katır mı kırk satır mı” ikileminde değiller.

İklim krizi, hükümetler ve sermayenin kol kola verip gezegene karşı açtığı savaşın bir sonucudur. Bundan da en çok işçi sınıfı etkileniyor. Geçim kaynaklarına, gıdaya, suya erişim, barınma, zorunlu göç, dayanılmaz çalışma koşulları iklim krizinin işçi sınıfı üzerinde bıraktığı yüküdür.

Ekolojik kriz, bütün “bilimsel” kriterlere göre ciddi ve geri dönülmez biçimde canlı sağlığını etkiliyor. Bunda da insan toplulukları açısından bakıldığında, en büyük zararı en yoksullara veriyor. “Yaşamak için çalışmak zorunda olan herkes”, sadece ekolojik krizin değil, çevresel kirliliğin ve atıkların sağlığa verdiği zararlarla baş başa kalıyor. Kömürlü termik santraller, birinci derecede içinde çalışan işçileri ve çevresini etkiliyor. Aynı zamanda kömür yarattığı hava ve toprak kirliliğiyle tüm canlıların yaşamını doğrudan etkileyen bir işleve sahip.

İklim krizinin yükü her zaman olduğu gibi yine emekçilerin sırtına bırakılmak isteniyor. Oysa kömürlü termik santrallerin kapanması, işçilerin işsiz, yoksul ve çaresiz kalması anlamına gelmemelidir. Kömürden çıkış süreci, işçilerin haklarını koruyarak ve onları geleceksiz bırakmadan adil bir şekilde planlanmalıdır.

Kömür sektörü, emekçilerin sağlığını, emeğini ve hepimizin ortak varlığı olan doğayı yıllardır sömürüyor. Şirketler, kendi kârlılıklarını artırmak için yenilenebilir enerji ve başka yatırımlara geçerken, devletten aldıkları teşviklerle kömür yatırımlarına yıllarca devam ettiler. Ancak bugün, bu teşvikler bile kömür sektörünün sürdürülemezliğini örtbas edemiyor. Sermayenin bu krizden çıkış için planları var, ancak emekçiler için böyle bir plan öngörülmeden, basit bir tazminatla kapı önüne konuyorlar.

Kömüre karşıyız, tazminatlı / tazminatsız işten çıkartmaya da karşıyız.

Kömür sektörü emekçileri 40 yıl önce topraklarına el konularak santral ve madende çalışmaya mecbur bırakıldılar, şimdi de işsizliğe terk ediliyorlar.

Adil bir geçiş süreci ile işçilerin yeni istihdam olanaklarına erişiminin sağlanması gerekiyor. Bugün Yatağan termik santralinde ya da başka bir kömürlü santralde çalışan işçilerin de güvenli bir işe, temiz bir hava ve suya, iyi gıdaya erişim hakkı var. Hatta temiz bir gelecek en çok yıllarca yerin altında sanayinin çarklarının işlemlerini sağlamış bu işçilerin hakkı. O nedenle, biz diyoruz ki, kömürden çıkış, işçilerin ve yerel halkın geleceğini güvence altına alan bir planla gerçekleştirilmeli ve bunun maliyetini de işçiler değil, yıllardır bu vahşi sömürden

kar toplayan devlet ve sermaye ödemelidir. Bu maliyet, kıdem tazminatı ya da susturmak için verecekleri başka herhangi bir tazminat değildir. Ya yeni, güvenli ve güvenceli bir iş, ya da hayat boyu gelir güvencesidir.

Sendikalar işçinin ve yerel halkın geleceğinden, sağlığından da sorumludur.

Sendikalar geleneksel sendikacı refleksiyle işçinin korunmasını işin korunması ile karıştırıyor olabilir. Ama bizi sermayenin “yeşil” badana yapan çevrecileri ile karıştırmayın. Bizler, yaşamı sürdüren emekçiler olarak, doğanın ve emeğin sömürsüne karşı birlikte mücadele ediyoruz. Kömür sektöründen özgürleşerek, hepimiz için adil ve sürdürülebilir bir gelecek talep ediyoruz.

İklim adaleti, emek adaletinden ayrı düşünülemez!

Kömürün sonu, işçilerin sonu olmamalıdır. Birlikte mücadele ederek, hem iklim krizine karşı çözüm üretebilir, hem de geçişin adil olmasını, kömür santrallerinin kapatılmasının bedelini o santrallerde çalışan işçilerin tazminatları verilse bile işten çıkarılma ile ödememesini sağlayabiliriz.

İklim krizinin etkilerini azaltmak ve gelecekteki nesillere üzerinde yaşayabilecekleri bir dünya bırakmak istiyorsak, iklim krizine karşı en çok etkilenenler olarak hep birlikte mücadele etmek zorundayız.

Kırk katır mı kırk satır mı değil, eşit ve özgür bir dünya,

Hiçbir canlının sömürülmediği, hor görülmediği, gecelerinde aç yatmadığı bir dünya istiyoruz.

Akdeniz Yeşilleri DerneğiBergama Çevre Platformu

Burhaniye Çevre Platfomu

Bursa Su Kolektifi

Çeşme Yarımada Çevre Derneği

Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi

Datça Demokrasi Platformu

Deştin Çevre Platformu

EGEÇEP Ege Çevre ve Kültür PlatformuEkoloji Birliği

Elbistan Hayatı ve Doğayı Koruma Platformu

Fosil Yakıt Karşısı İnisiyatif

Gökova Ekolojik Yaşam Derneği

İkizköy Çevre Komitesi

İklim Adaleti Koalisyonu

Karadeniz Ereğli Çevre Platformu

Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği

Marmaris Kent Politikaları Derneği

Muğla evre Platformu

Muğla Kadın Dayanışma ve Danışma Derneği

Muğla Su İnisiyatifi

Tarım Orkam-Sen İstanbul Şubesi

Türkiye Ormancılar Derneği Marmara Şubesi

Validebağ Direnişi

Van evre Tarihi Eserleri Koruma Ve Geliştirme Derneği (VAN EVDER)

Yenifoça Forum

Yeşil Sol Parti İklim Krizi alışma Grubu

BİLEŞENLERİMİZ

Adana Ekoloji Platformu
Adaların Atları Platformu
Antalya Ekoloji Meclisi
Artur Çevre Platformu
Avcılar Kültür Sanat Derneği
Ayvalık Tabiat Platformu
Bakırtepe Çevre Platformu
Balıkesir Çevre Platformu
Biga Ekoloji ve Yaşam Platformu
Bozcaada Forum
Burgazada Orman Gönüllüleri
BurHak- Hayvan Hakları Merkezi
Burhaniye Çevre Platformu
Bursa Su Kolektifi
Büyük Menderes İnisiyatifi
Demokrasi Konferansı
DiEM25 Türkiye Kolektifi
Didim Hayvanları ve Doğayı Koruma Derneği
Didim Çevre Platformu
Divriği Yaşam ve Doğa Platformu
Doğa İçin Sanat Derneği
Doğal Yaşam Derneği
Doğanın Çocukları
Ege Çevre ve Kültür Platformu (EGEÇEP)
Ekoloji Birliği Gençlik Meclisi
Ekoloji Birliği Kadın Meclisi
Ekoloji Politik
Eskişehir Çevre Koruma ve Geliştirme Derneği
Fatsa Sessiz Çığlık İnisiyatifi
Germencik Çevre ve Doğa Derneği
Gökova Ekolojik Yaşam Derneği
Göztepe Kooperatifi

Halkların Demokratik Kongresi Ekoloji Meclisi
Halkların Demokratik Kongresi Sağlık Meclisi
K2 Haber
Kadıköy Kent Dayanışması
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu - KESK
KazDağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği
Kazdağları Ekoloji Platformu
Kazdağları İstanbul Dayanışması
Kdz. Ereğli Çevre Platformu
Kentsel Stratejiler ve Yerel Uygulamalar Derneği - Kent-Lab
Kuzey Ormanları Savunması
Kuşadası Çevre Platformu
Malatya Çevre Platformu
Mekanda Adalet Derneği
Mersin Çevre ve Doğa Derneği
Mezopotamya Ekoloji Hareketi
Munzur Çevre Derneği
Muğla Çevre Platformu
Nilüfer Gençlik Meclisi
Phaselis'e Dokunma İnsiyatifi
Resadiye Çevre Platformu
Samanlı Dağları Çevre ve Kültür Derneği
Sürdürülebilir Yaşam Derneği
TMMOB Çevre Mühendisleri Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
Tarım Orkam-Sen
Türk Tabipleri Birliği
Türk Toraks Derneği
Türkiye Ormancılar Derneği Marmara Şubesi
Türkiye Tabiatını Koruma Derneği Ayvalık Temsilciliği
Türkiye Yazarlar Sendikası
Validebağ Gönüllüleri
Validebağ Savunması
Yalova Platformu

Yaşam Gazetesi
Yaşam ve Dayanışma Yolcuları
Yenifoça Forum
Yerdeniz Kooperatifi
Yeryüzü Ekoloji Kolektifi
Yeşil Direnis
Yeşil Sol İklim Krizi Çalışma Grubu
Yeşil Yaşam İnisiyatifi
Yokoluş İsyanı
Zonguldak Çevre Koruma Derneği
Çeşme Çevre Platformu
İlerici Enternasyonal -Türkiye

